

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W GOSTYNIU
63-800 Gostyń, ul. Przy Dworcu 4
tel. 65 572 14 75, e-mail: sekretariat.psse.gostyn@sanepid.gov.pl

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA POWIATU GOSTYŃSKIEGO

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4-27
Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	28-53
Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą	54-86
Jakość wody przeznaczonej do spożycia	87-97
Warunki sanitarno - higieniczne środowiska pracy	98-112
Warunki sanitarne w szkołach i w innych placówkach oświatowo-wychowawczych	113-128
Stan sanitarny zakładów żywności i żywienia	129-142
Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	143-183
Zapobiegawczy nadzór sanitarny	184-187
Zakończenie	188-189

Państwowa Inspekcja Sanitarna to instytucja zajmująca się sprawowaniem kontroli i nadzoru nad warunkami higieny w zakresie różnych dziedzin życia. Naszą misją jest nadzorowanie i kreowanie działań mających na celu dobro i zdrowie publiczne mieszkańców powiatu gostyńskiego. Działamy w takich obszarach jak: nadzór epidemiologiczny, nadzór nad środowiskiem pracy, dbamy o bezpieczeństwo żywności i żywienia, dbamy o kontrolę higieny w miejscach publicznych, zajmujemy się zapobiegawczym nadzorem sanitarnym, a także prowadzimy szeroko zakrojoną działalność edukacyjną.

W 2025 roku głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu gostyńskiego było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, podejmowanie działań zapobiegających powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego. Dniom otwartym w 2025 r. przyświecało hasło: „Bezpieczeństwo zdrowotne – wspólna odpowiedzialność”. Natomiast tegoroczna edycja Dni Otwartych skierowana będzie do osób starszych.

Realizując ustawowe obowiązki Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarny w Gostyniu objął nadzorem 1779 obiektów.

Prowadząc działalność w zakresie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego współpracowano z:

- Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Gostyniu,
- Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej w Gostyniu,
- Komendantem Powiatowym Policji w Gostyniu,
- Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego,
- przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- przedstawicielami Inspekcji Ochrony Środowiska,
- przedstawicielami Państwowej Inspekcji Pracy,
- przedstawicielami samorządów oraz innych instytucji z terenu powiatu gostyńskiego.

W poszczególnych punktach oceny stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu gostyńskiego zaprezentowaliśmy zrealizowane działania oraz przedstawiliśmy statystyki.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

I. 1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Sytuacja epidemiologiczna w powiecie gostyńskim w 2025 roku była zadowalająca i nie odbiegała od przeciętnej notowanej w latach poprzednich. Jak co roku obserwowano trendy wzrostowe zapadalności na niektóre jednostki chorobowe – szczególnie wyraźne były one w przypadku zachorowań na gripę.

Stopniowej poprawie ulegała sytuacja dotycząca zachorowań na krztusiec, znaczny spadek zachorowalności odnotowano z kolei dla chorób zakaźnych wieku dziecięcego: ospy wietrznej i szkarlatyny.

Nie zgłoszono ani jednego przypadku zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A, pomimo, iż w całym kraju obserwowano gwałtowny przyrost liczby osób zakażonych.

W 2025 roku, podobnie jak w latach poprzednich nie zgłoszono do nadzoru zachorowań na choroby zakaźne, które mogłyby stanowić istotne zagrożenie dla zdrowia publicznego.

Dane epidemiologiczne dotyczące zachorowań na wybrane choroby zakaźne przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela 1. Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych w powiecie gostyńskim w latach 2021-2025

Jednostka chorobowa	2021	2022	2023	2024	2025
1. Dur brzuszny	-	-	-	-	-
2. Dury rzekome A, B i C	-	-	-	-	-
3. Salmonelozy – ogółem:	7	11	7	10	10
w tym: zatrucia pokarmowe	7	10	6	9	9
zakażenia pozajelitowe	-	1	1	1	1

Jednostka chorobowa	2021	2022	2023	2024	2025
4. Bakteryjne zatrucia pokarmowe inne – ogółem:	-	-	-	-	-
w tym: zatrucia toksyną botulinową	-	-	-	-	-
5. Bakteryjne zakażenia jelitowe – ogółem	37	47	60	22	37
6. Wirusowe zakażenia jelitowe – ogółem	19	76	67	85	87
7. Biegunki u dzieci do lat 2	73	92	80	62	74
8. Wirusowe zapalenie wątroby typu A	-	-	2	-	-
9. Wirusowe zapalenie wątroby typu B	3	9	7	2	5
10. Wirusowe zapalenie wątroby typu C	5	7	7	5	7
11. Tęžec	-	-	-	-	-
12. Krztusiec	1	1	3	55	30
13. Odra	-	-	-	-	-
14. Różyczka	-	-	-	-	-
15. Ospa wietrzna	279	435	380	573	234
16. Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	1	1	-	1	3
17. Płonica (szkarlatyna)	1	30	160	132	28
18. Ostre porażenia wiotkie u dzieci do lat 14	-	-	1	-	-
19. Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i/lub mózgu – ogółem	4	2	12	4	7
20. Inwazyjna choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i>	-	-	1	-	1
21. Inwazyjna choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	4	1	6	6	11
22. Inwazyjna choroba wywołana przez <i>Neisseria meningitidis</i>	-	-	1	-	1
23. Grypa i infekcje grypopodobne do 2023 roku	1105	2584	4449		
24. Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego lub badań laboratoryjnych				377	1281
25. Zakażenia SARS-CoV-2/COVID-19	3524	2365	717	570	433
26. Zakażenia wirusem RSV (od 25.02.2023 r.)	-	-	20	144	196
27. Włośnica	-	-	-	-	-

Jednostka chorobowa	2021	2022	2023	2024	2025
28. Borelioza z Lyme	6	6	14	22	30
29. Pokąsania przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę – profilaktyka wścieklizny	2	2	4	8	6
30. Kiła – ogółem	-	3	2	5	3
31. Rzeżączka	-	-	1	-	1
32. Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie	-	-	-	-	-
33. Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie	-	1	1	-	2
34. Nowo wykryte zakażenia HIV	3	2	-	3	3
35. AIDS	-	-	-	-	-

I. 1. 1. Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

Zapadalność na **zatrucia pokarmowe** w 2025 roku nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego – zarejestrowano 9 przypadków zachorowań (wsp. zap. – 12,37), wszystkie wywołane zostały przez pałeczki z rodzaju *Salmonella*, które od wielu lat są wyłącznym czynnikiem etiologicznym zatruc pokarmowych w powiecie gostyńskim (wykres 1).

Salmonelozy jelitowe zgłoszone w 2025 roku potwierdzone zostały badaniami laboratoryjnymi, sześcioro chorych wymagało hospitalizacji.

Odnotowano 2 domowe ogniska epidemiczne, w których łącznie zachorowało 5 osób; oprócz tego u jednego z uczestników ognisk rozpoznano zakażenie bezobjawowe, które nie podlega raportowaniu w sprawozdaniach statystycznych.

Zatrucia pokarmowe wywołane przez pałeczki *Salmonella* rozpoznano u czworga dzieci i pięciorga osób dorosłych, przy czym najmłodszy chory ukończył 6 lat, a najstarszy 74. W odróżnieniu od lat poprzednich, nie odnotowano zachorowań w najmłodszej grupie wiekowej, tj. u dzieci w wieku od 0 do 4 lat.

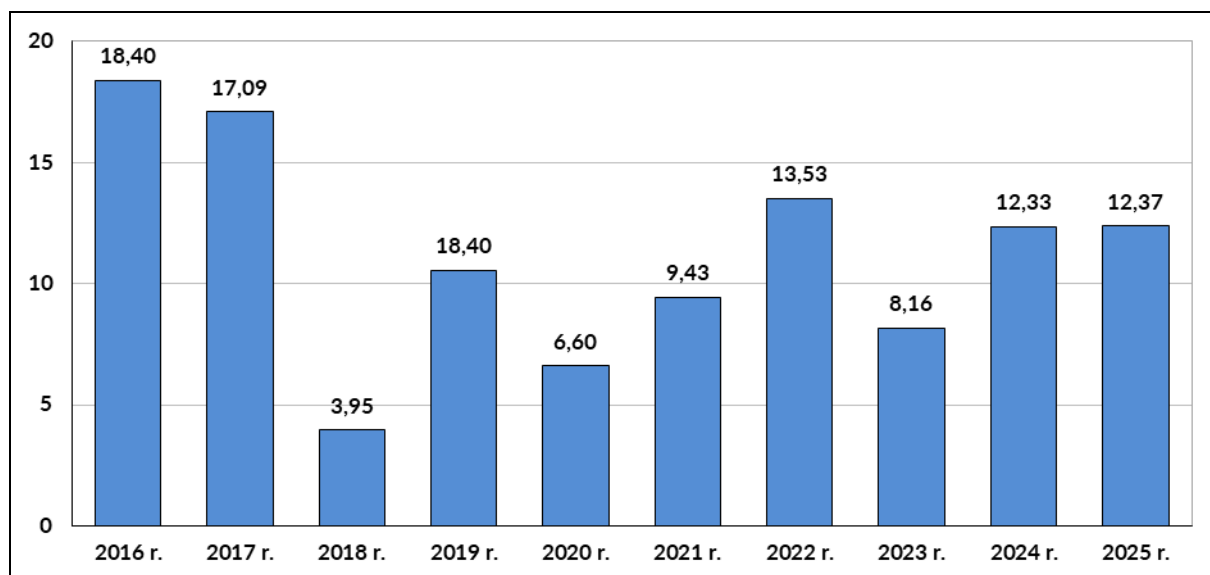
Zapadalność była niemal 3-krotnie wyższa wśród mieszkańców wsi, natomiast wśród kobiet i mężczyzn kształtowała się na podobnym poziomie.

Najwięcej zakażeń jelitowych wywołanych przez pałeczki *Salmonella* odnotowano w II i IV kwartale 2025 roku (odpowiednio 56% i 33% zachorowań).

W toku prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych, zarówno w przypadku zachorowań sporadycznych, jak i zachorowań w ogniskach epidemicznych, nie udało się wytypować nośników zakażenia. Chorzy nie uczestniczyli w spotkaniach czy innych uroczystościach okolicznościowych, głównie spożywali posiłki przygotowywane w domu, choć w jednym przypadku do zakażenia mogło dojść w wyniku niezachowania higieny rąk podczas spożywania kebabu na mieście.

Podczas opracowywania ognisk domowych stwierdzono, iż produkty spożywane przez chorych w ciągu 3 dni przed zachorowaniem były na tyle różne, że trudno było jednoznacznie wskazać żywność, która mogła być źródłem zatrucia pokarmowego; być może do zakażenia doszło drogą pośrednią, w wyniku kontaktu ze skażonymi powierzchniami w kuchni.

Wykres 1. Zapadalność na zatrucia pokarmowe/salmonelozy w powiecie gostyńskim w latach 2016-2025

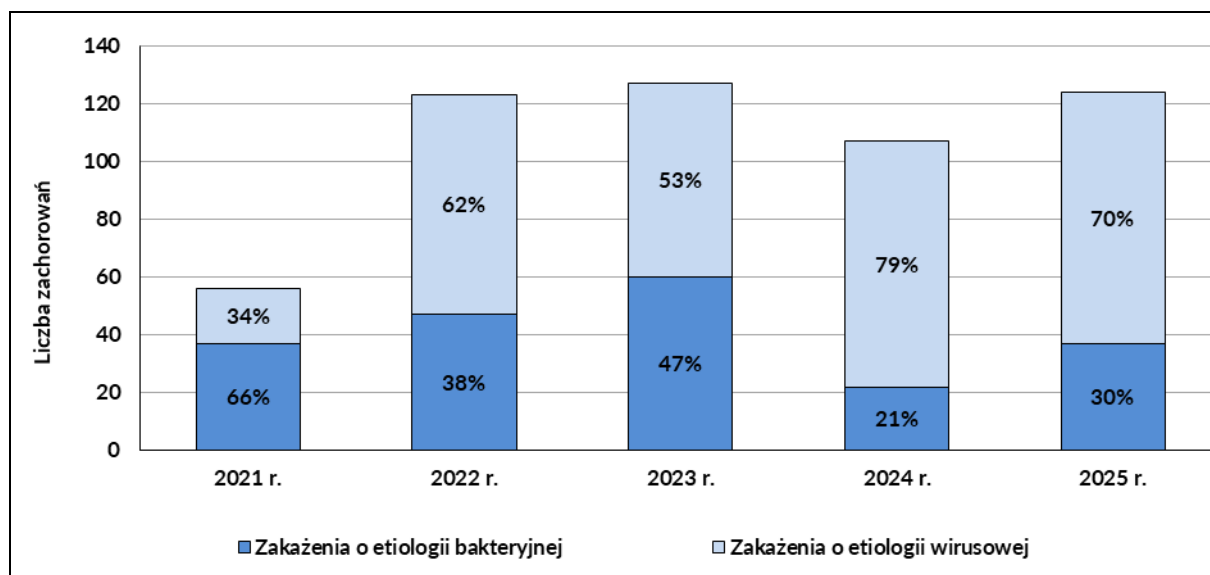
W 2025 roku odnotowano nieznaczny wzrost liczby **zakażeń jelitowych**. Zapadalność była wyższa w porównaniu do roku 2024 o 16% i jednocześnie zbliżona do poziomu obserwowanego trzy lata wcześniej (wykres 2).

Ogółem zgłoszono 124 zachorowania (wsp. zap. – 170,40), w tym 87 o etiologii wirusowej i 37 o etiologii bakteryjnej. 98 osób wymagało hospitalizacji.

Podobnie jak w roku poprzednim udział zakażeń wirusowych w ogólnej puli zachorowań był znacznie wyższy niż zakażeń bakteryjnych. Szczególnie zauważalny był wzrost liczby zakażeń jelitowych wywołanych przez norowirusy przy jednoczesnym spadku liczby zakażeń adenowirusowych, a także wzrost zapadalności na zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridioides difficile*.

Najwięcej zakażeń jelitowych o etiologii wirusowej odnotowano w II kwartale 2025 roku, nie obserwowano natomiast wyraźnej sezonowości występowania zakażeń o etiologii bakteryjnej.

Wykres 2. Zakażenia jelitowe w powiecie gostyńskim w latach 2021-2025

Ponad 27% zachorowań zaklasyfikowanych przez lekarzy do grupy **wirusowych zakażeń jelitowych** zdiagnozowanych zostało wyłącznie na podstawie objawów klinicznych (24 przypadki).

Badania diagnostyczne w celu ustalenia czynnika etiologicznego zakażeń wykonano u wszystkich pacjentów hospitalizowanych, tj. u 64 osób oraz u jednego dziecka leczonego ambulatoryjnie, przy czym było to badanie z inicjatywy rodziców:

- ✓ w 33 przypadkach stwierdzono obecność norowirusów,
- ✓ w 23 – rotawirusów,
- ✓ w 7 – adenowirusów,
- ✓ natomiast w 2 przypadkach uzyskano ujemne wyniki testów.

Zachorowania u dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat stanowiły 82% wszystkich przypadków. Zapadalność na wirusowe zakażenia jelitowe według płci była wyższa wśród kobiet (o 16%), natomiast według środowiska zamieszkania kształtowała się na zbliżonym poziomie.

W grupie **zachorowań o etiologii bakteryjnej** niezmiennie dominowały zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridioides difficile* (29 przypadków). Podobnie jak w latach poprzednich diagnozowane były one wyłącznie u osób dorosłych, najczęściej u seniorów powyżej 65 roku

życia; 17% z nich stanowiły zakażenia szpitalne. Hospitalizowano 26 osób, odnotowano 3 zgony z powodu ww. choroby zakaźnej.

Pozostałe zachorowania o etiologii bakteryjnej wywołane zostały przez pałeczki *Campylobacter jejuni* (4 przypadki) i *Escherichia coli* (3 przypadki), 1 przypadek zaklasyfikowano jako nieokreślony (u dziecka nie wykonano posiewu kału w celu ustalenia czynnika etiologicznego odpowiedzialnego za wystąpienie objawów choroby).

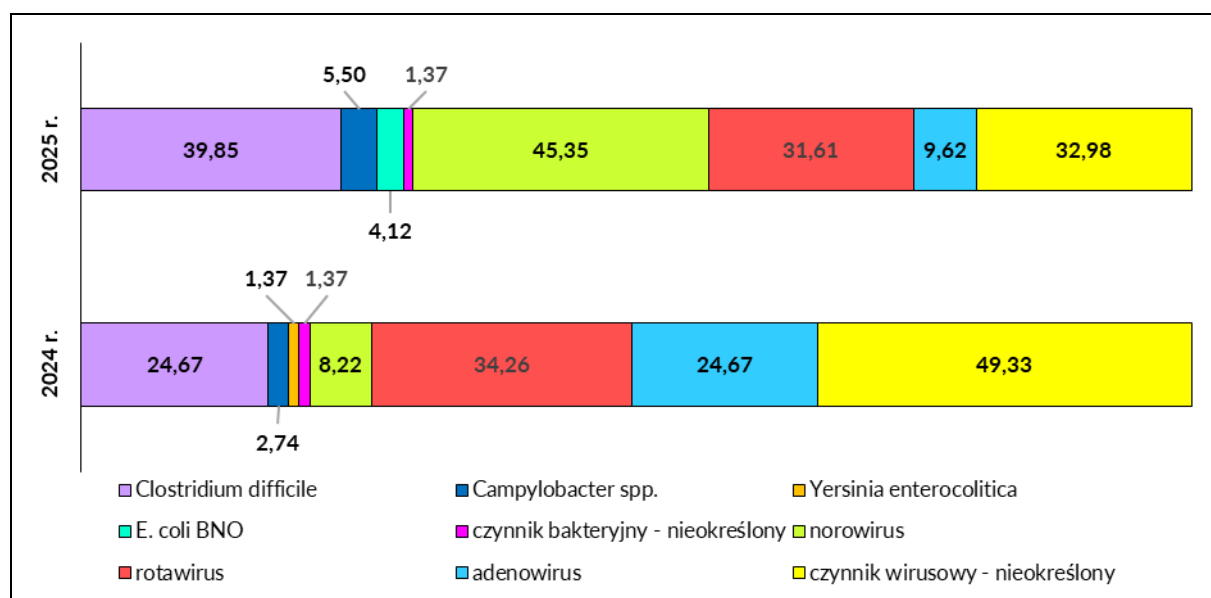
Większość ww. zakażeń wystąpiło u dzieci w wieku od 15 miesięcy do 14 lat, tylko 1 przypadek dotyczył osoby dorosłej w wieku 53 lat.

W żadnym przypadku nie ustalono nośników ani okoliczności narażenia na zakażenie.

Zapadalność na bakteryjne zakażenia jelitowe była wyższa wśród mężczyzn (o 67%), nie odnotowano natomiast różnic w częstości występowania zachorowań wśród mieszkańców miast i wsi.

Strukturę zakażeń jelitowych według czynnika etiologicznego oraz analizę porównawczą zapadalności w odniesieniu do roku 2024 przedstawiono na wykresie 3.

Wykres 3. Struktura zakażeń jelitowych według czynnika etiologicznego w powiecie gostyńskim w latach 2024-2025

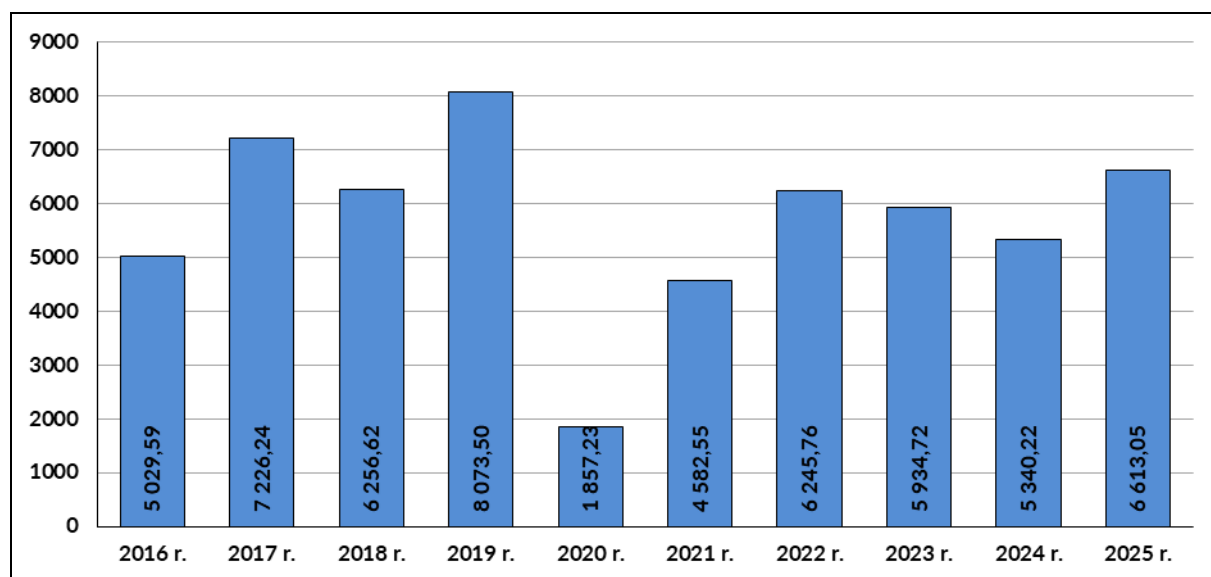

Zapadalność na **biegunki u dzieci do lat 2** wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego o 24% – przyrost liczby zachorowań obserwowano po raz pierwszy od 3 lat, jednak sytuację epidemiologiczną w ww. zakresie nadal można określić jako stabilną. Ogółem zgłoszono 74 przypadki zachorowań (wsp. zap. – 6613,05), w tym 49 hospitalizowanych i 25 leczonych w warunkach ambulatoryjnych (wykres 4).

Czynniki etiologiczne odpowiedzialne za wystąpienie objawów choroby zidentyfikowano tylko u 28 dzieci, w pozostałych przypadkach zachorowania zaklasyfikowano jako nieokreślone. W 14 przypadkach zakażenia wywołane zostały przez norowirusy, w 7 przez rotawirusy, w 3 przez adenowirusy, a w 4 przez bakterie: *Escherichia coli* i *Campylobacter jejuni* (po 2 zachorowania).

Zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 w 2025 roku była wyższa wśród chłopców oraz mieszkańców wsi, nie obserwowano wyraźnej sezonowości zachorowań.

Wykres 4. Zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 w powiecie gostyńskim w latach 2016-2025

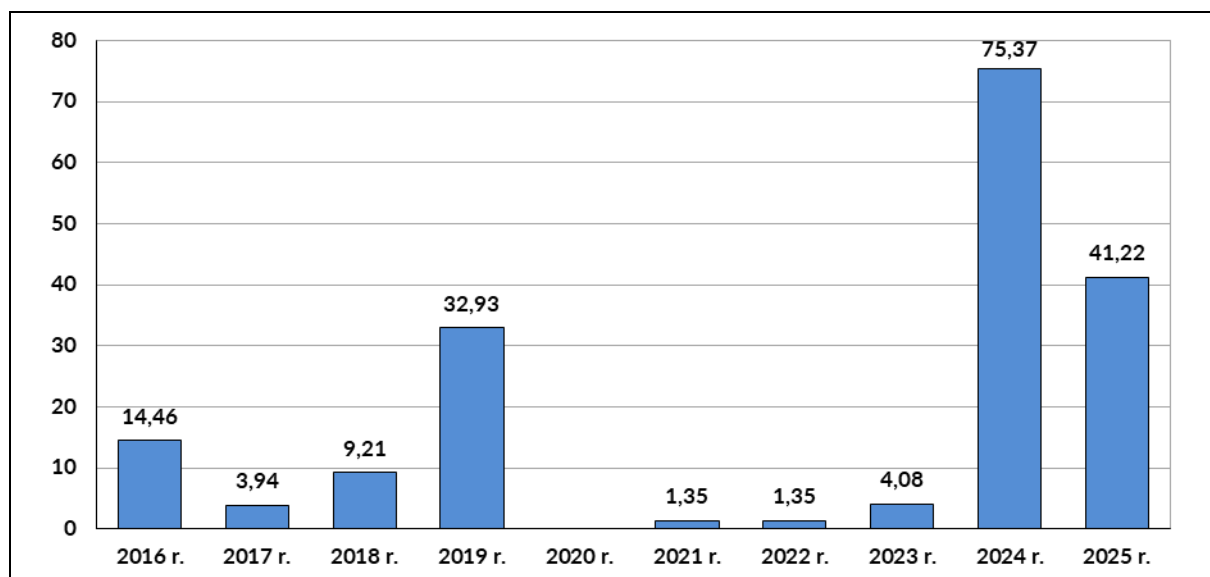
Podobnie jak w latach poprzednich, w 2025 roku w powiecie gostyńskim nie zgłoszono przypadków zachorowań na **dur brzuszny, dury rzekome, czerwonkę bakteryjną** oraz **botulizm**, nie odnotowano również **zatruc lub podejrzeń zatruc pestycydami czy naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm**, zawartymi w rybach, owocach morza, grzybach, jagodach i innych częściach roślin.

I. 1. 2. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego

Krztusiec

Zapadalność na krztusiec spadła niemal o połowę w porównaniu do roku 2024, jednak nadal utrzymywała się na poziomie odbiegającym od średniej notowanej w latach wcześniejszych. Ogółem w powiecie gostyńskim w 2025 roku zgłoszono 30 przypadków zachorowań (wsp. zap. – 41,22), tj. o 25 mniej niż w roku poprzednim (wykres 5).

Wykres 5. Zapadalność na krztusiec w powiecie gostyńskim w latach 2016-2025

Spośród ogółu zachorowań 21 potwierdzonych zostało badaniami laboratoryjnymi, natomiast pozostałe zaklasyfikowano jako możliwe na podstawie obrazu klinicznego; jedną osobę hospitalizowano.

Zapadalność na krztusiec była 3-krotnie wyższa u dzieci w wieku od 0 do 14 lat w odniesieniu do pozostałej populacji; najmłodszy chory ukończył 16 miesięcy, natomiast najstarszy 73 lata. 20% zachorowań dotyczyło seniorów powyżej 60 roku życia.

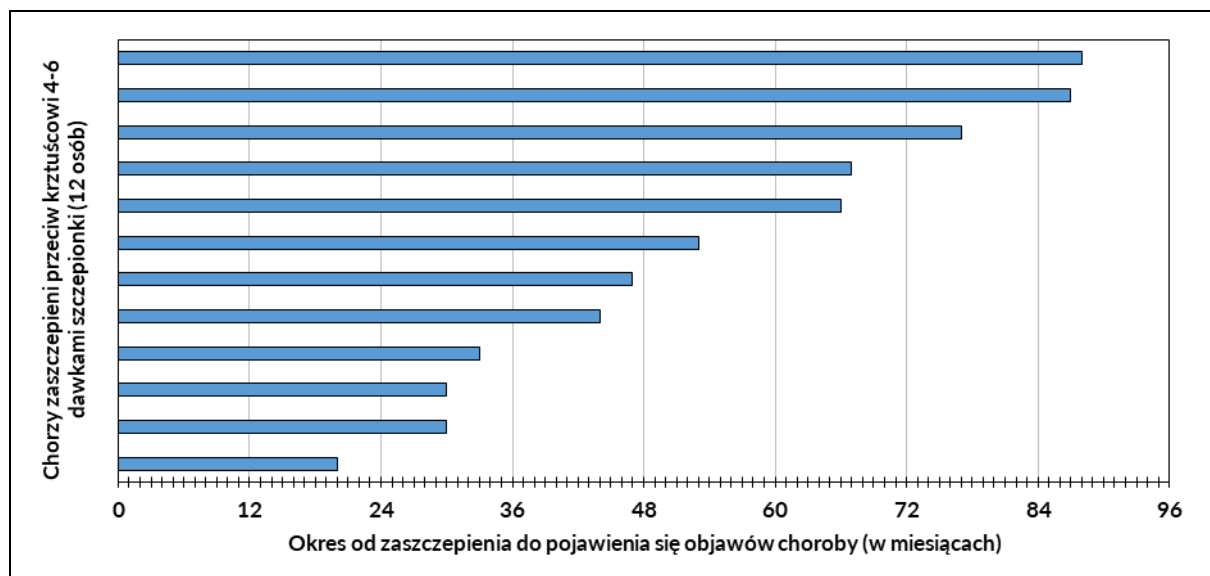
Zakażenia częściej diagnozowano u kobiet oraz mieszkańców miast.

Najwięcej przypadków zarejestrowano w I kwartale 2025 roku (67%), przy czym u 1/3 osób objawy krztuśca wystąpiły w ostatnich dwóch miesiącach roku poprzedniego, a zostały rozpoznane przez lekarzy w analizowanym okresie sprawozdawczym. Powyższe wskazuje, iż w 2025 roku następowało stopniowe wyciszenie się fali zakażeń zapoczątkowanej latem 2024 roku.

12 osób, u których zdiagnozowano krztusiec zostało w przeszłości zaszczepionych przeciw tej chorobie pełną liczbą dawek szczepionki stosownie do wieku określonego w Programie Szczepień Ochronnych; najkrótszy czas od zaszczepienia do wystąpienia objawów choroby wyniósł 20 miesięcy, natomiast najdłuższy – ponad 7 lat (wykres 6). W przypadku dziesięciorga osób nie udało się odtworzyć historii szczepień zaś jedno dziecko nie zostało zaszczepione w ogóle, ponieważ rodzice nie wyrazili zgody na szczepienia.

Dane pokazują, iż szczepienie przeciw krztuścowi nie zapewnia długotrwałej odporności, może jednak przyczyniać się do znacznie łagodniejszego przebiegu choroby, o czym świadczyć może niski odsetek hospitalizacji. W celu poprawy efektywności szczepień w populacji, ważne jest podawanie dawek przypominających szczepionki.

Wykres 6. Zachorowania na krztusiec w 2025 roku wśród osób zaszczepionych przeciw krztuścowi – okres od zaszczepienia do pojawienia się objawów choroby

Ospa wietrzna

Zachorowalność na ospę wietrzną spadła o 59% w porównaniu z rokiem poprzednim i była jedną z najniższych w ciągu ostatnich 10 lat (wykres 7). Łącznie zarejestrowano 234 przypadki ospy wietrznej (wsp. zap. – 321,55), najwięcej u dzieci w grupach wieku od 0 do 4 lat oraz od 5 do 9 lat (odpowiednio 119 i 78 przypadków).

Zapadalność na ospę wietrzną była wyższa wśród mężczyzn, nie stwierdzono natomiast istotnych różnic w częstości występowania zachorowań wśród mieszkańców miast i wsi. 4 przypadki ospy wietrznej wystąpiły u osób, które były uprzednio szczepione przeciw tej chorobie – troje dzieci otrzymało 2 dawki szczepionki, jedna osoba dorosła przyjęła pojedynczą dawkę.

W przypadku dzieci, które otrzymały pełny cykl szczepień przeciw ospie wietrznej, najkrótszy czas od zaszczepienia do wystąpienia objawów choroby wyniósł 12 miesięcy, natomiast najdłuższy – ponad 6 lat.

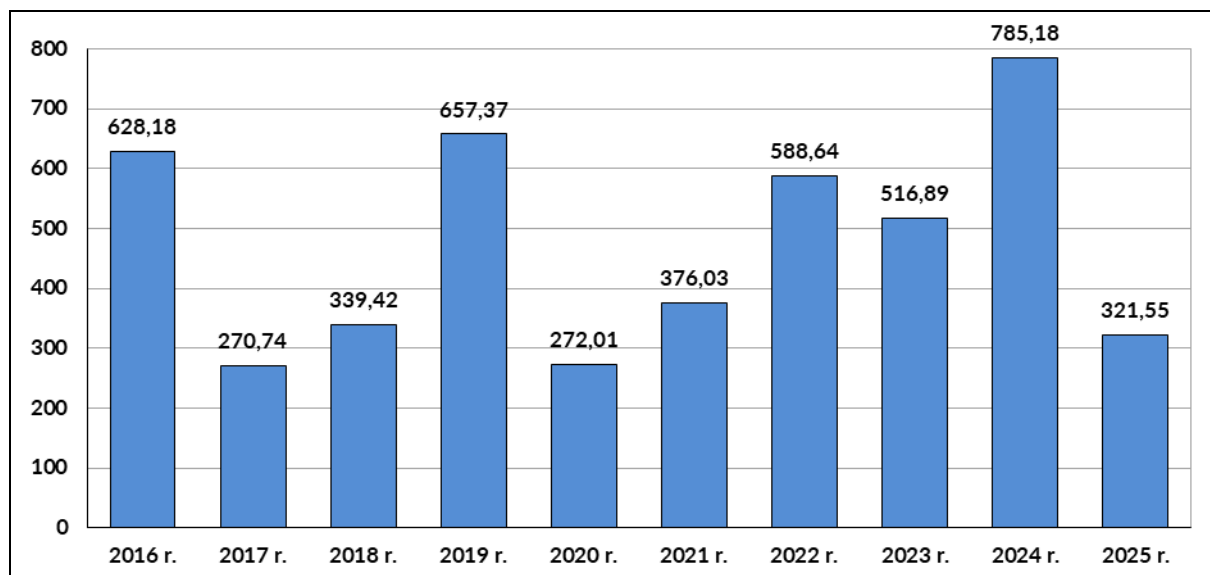
Szkarlatyna

Sytuacja w zakresie zachorowalności na szkarlatynę unormowała się – wskaźnik zapadalności osiągnął poziom obserwowany przed rokiem 2023, w którym z kolei odnotowano największy przyrost liczby zachorowań w ciągu ostatniej dekady (wykres 8).

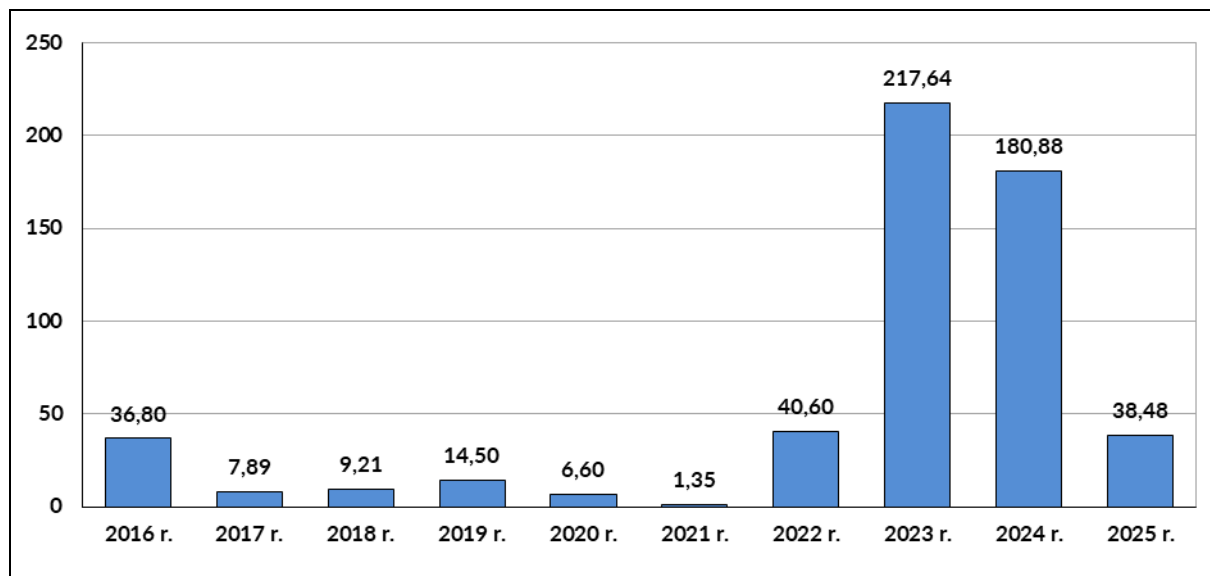
W 2025 roku do nadzoru zgłoszono 28 przypadków płonicy (wsp. zap. – 38,48), 4 z nich potwierdzone zostały badaniami laboratoryjnymi, natomiast pozostałe zdiagnozowane zostały na podstawie objawów klinicznych; 2 osoby wymagały leczenia szpitalnego.

Z ogólnej liczby chorych 89% stanowiły dzieci w wieku od 0 do 14 lat. Zapadalność na szkarlatynę była wyższa wśród kobiet oraz mieszkańców wsi.

Wykres 7. Zapadalność na ospę wietrzną w powiecie gostyńskim w latach 2016-2025

Wykres 8. Zapadalność na szkarlatynę w powiecie gostyńskim w latach 2016-2025

Świnka

W 2025 roku zgłoszono 3 przypadki nagminnego zapalenia przyusznicy (wsp. zap. – 4,12) – świnkę rozpoznano u 10-letniego chłopca oraz dwóch mężczyzn w wieku 22 i 26 lat. Pacjenci leczeni byli ambulatoryjnie, zachorowania nie zostały potwierdzone badaniami laboratoryjnymi.

Dwoje chorych zostało w przeszłości zaszczepionych przeciw śwince, objawy choroby wystąpiły odpowiednio po 4 i 12 latach od przyjęcia drugiej dawki szczepionki. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zapadalności na świnkę w powiecie gostyńskim jest stabilna, w ostatnich latach notuje się pojedyncze przypadki zachorowań.

Odra i różyczka

Ponownie nie zarejestrowano zachorowań na odrę i różyczkę, nie zgłoszono również podejrzeń ww. chorób.

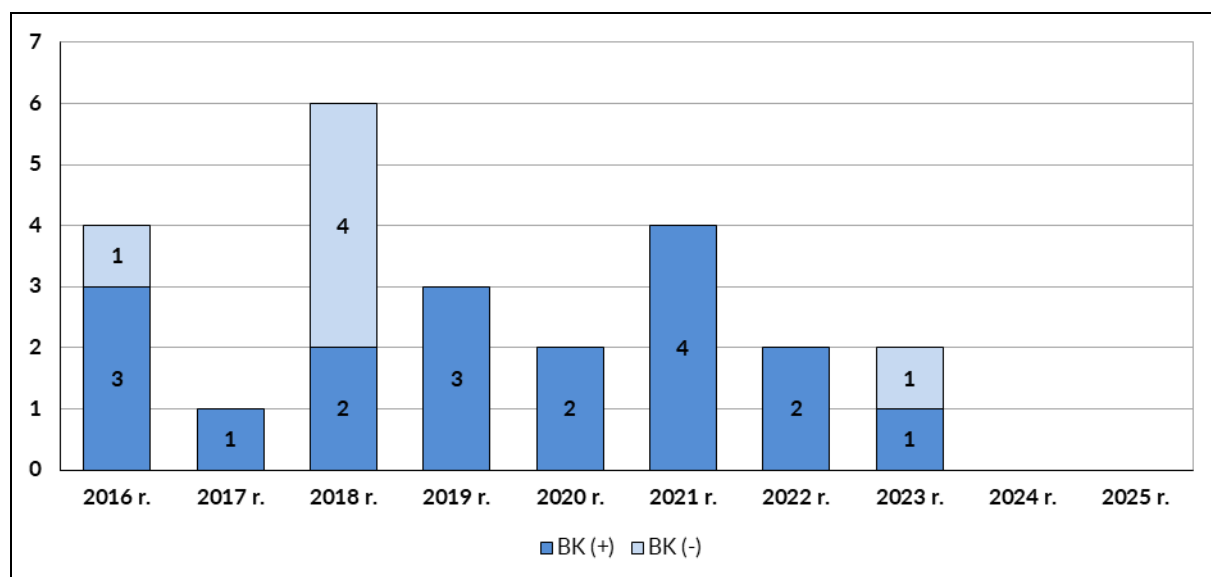
Po raz ostatni przypadki odry w powiecie gostyńskim odnotowano w 2019 roku (wsp. zap. – 2,63), natomiast różyczki – w 2016 (wsp. zap. – 1,31).

I. 1. 3. Gruźlica

W ciągu ostatnich 2 lat w powiecie gostyńskim nie zgłoszono zachorowań na gruźlicę płuc czy gruźlicę pozapłucną.

Sytuacja epidemiologiczna dotycząca zapadalności na gruźlicę płuc we wcześniejszym okresie była stabilna – notowano od jednego do kilku zakażeń rocznie (wykres 9), w przypadku postaci pozapłucnej pojedyncze zakażenia odnotowano jedynie w latach 2017-2019 oraz w roku 2022.

Wykres 9. Liczba zachorowań na gruźlicę płuc w powiecie gostyńskim w latach 2016-2025

I. 1. 4. Wirusowe zapalenia wątroby

Wirusowe zapalenie wątroby typu A

W 2025 roku utrzymała się korzystna sytuacja epidemiologiczna dotycząca zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby typu A. Pomimo znacznego przyrostu liczby zakażeń HAV obserwowanego w kraju, w powiecie gostyńskim nie zgłoszono ani jednego zachorowania; ostatnie przypadki WZW typu A zarejestrowano w 2023 roku (wsp. zap. – 2,72).

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Wskaźnik zachorowalności na wirusowe zapalenie wątroby typu B w 2025 roku był 2,5-krotnie wyższy niż w roku poprzednim (wykres 10).

Ogółem zakażenie HBV potwierdzono u 1 mężczyzny i 4 kobiet w wieku od 45 do 78 lat; wszystkie zachorowania zostały zaklasyfikowane jako postać o bliżej nieokreślonej fazie. Zapadalność na WZW typu B wśród mieszkańców miast i wsi kształtowała się na zbliżonym poziomie.

Troje chorych udokumentowało szczepienie przeciw WZW typu B wykonane w przeszłości jako zalecane, nie można jednak wykluczyć, iż do zakażenia doszło przed realizacją szczepień. W trakcie wywiadów epidemiologicznych pacjenci najczęściej wskazywali zabiegi medyczne jako potencjalną drogę nabycia zakażenia, w jednym przypadku zakażenie mogło być związane z narażeniem zawodowym (chora pracuje jako opiekunka medyczna).

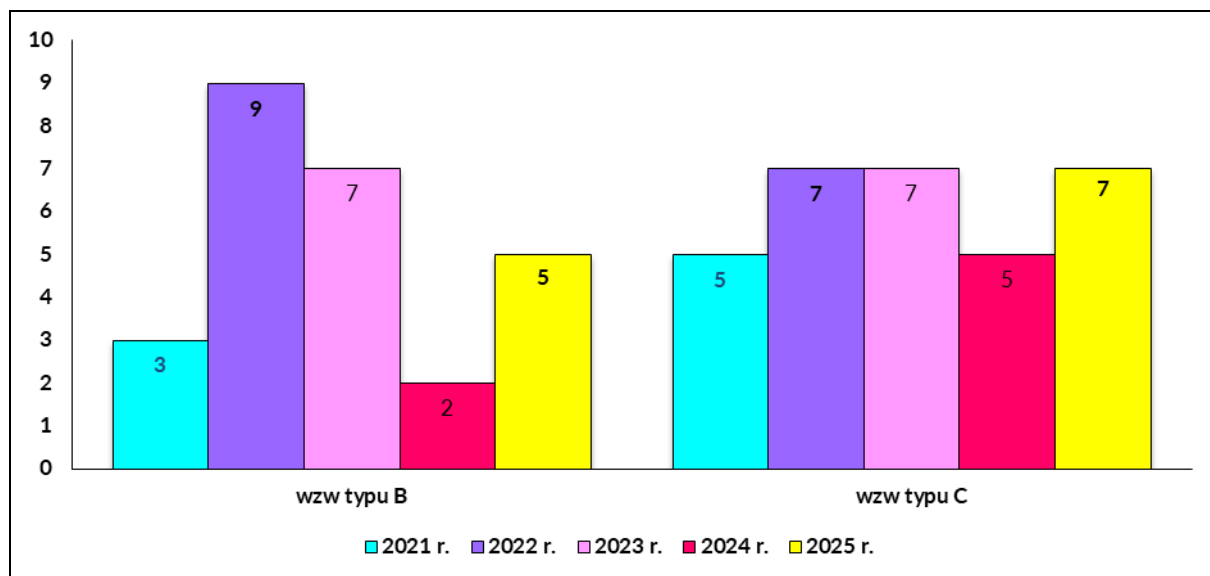
Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby typu C w 2025 roku była nieco wyższa niż w roku poprzednim – osiągnęła poziom obserwowany w latach 2022-2023. Łącznie zarejestrowano 7 zachorowań (wsp. zap. – 9,62) – wszystkie zakwalifikowano jako bliżej nieokreślone (wykres 10).

Zakażenia HCV wykryto u 4 kobiet i 3 mężczyzn w wieku od 38 do 69 lat; zachorowalność była 3-krotnie wyższa wśród osób mieszkających w miastach.

W jednym przypadku zakażenie mogło być związane z narażeniem zawodowym (zostało rozpoznane u opiekunki pracującej w domu pomocy społecznej), troje chorych nie wskazało konkretnej kategorii ryzyka zakażenia, natomiast u pozostałych osób do transmisji prawdopodobnie dochodziło podczas zabiegów medycznych.

Wykres 10. Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i C w powiecie gostyńskim w latach 2021-2025

I. 1. 5. Grypa, COVID-19 i zakażenia RSV

Grypa

Zapadalność na grypę była niemal 3,5-krotnie wyższa w porównaniu do roku poprzedniego.

Ogółem w 2025 roku zarejestrowano 1281 zachorowań (wsp. zap. – 1760,29), w tym:

- ✓ 5 przypadków potwierdzonych testem PCR,
- ✓ 1276 przypadków potwierdzonych wynikiem szybkiego testu antygenowego.

W tym miejscu nadmienić należy, iż zachorowań na grypę prawdopodobnie było znacznie więcej niż zgłoszonych do nadzoru, ponieważ nie wszystkie placówki medyczne wykonują testy antygenowe u pacjentów z objawami grypopodobnymi, a przypadki rozpoznane wyłącznie na podstawie objawów klinicznych nie są raportowane w sprawozdaniach statystycznych.

Ponad połowę ogólnej liczby chorych na grypę (54%) stanowiły dzieci w wieku od 0 do 14 lat (wsp. zap. – 5849,33). Każdego roku zapadalność w tej grupie wiekowej jest znacznie wyższa w porównaniu do grupy osób w wieku powyżej lat 14, jednak trudno określić czy zgromadzone dane odzwierciedlają rzeczywistą sytuację w przedmiotowym zakresie, bowiem testy diagnostyczne znacznie częściej wykonywane są przez lekarzy u dzieci niż u dorosłych. W 2025 roku wskaźnik zachorowalności na grypę u osób w wieku powyżej 14 lat osiągnął wartość 958,27.

Zapadalność na grypę była wyższa wśród kobiet oraz osób mieszkających w miastach.

Najwięcej zachorowań wystąpiło w I kwartale 2025 roku (87%) – szczyt wystąpił w lutym. 67 osób wymagało hospitalizacji, odnotowano 4 zgony z powodu grypy.

COVID-19

W 2025 roku obserwowano dalszy spadek liczby infekcji wywołanych przez koronawirusa SARS-CoV-2 (wykres 11). Ogółem zgłoszono 433 przypadki zachorowań na COVID-19 (wsp. zap. – 595,01), zapadalność była niższa w porównaniu do roku poprzedniego o 24%. Wszystkie zachorowania potwierdzone zostały badaniami laboratoryjnymi. Hospitalizowano 30 pacjentów, zarejestrowano 1 zgon.

Zachorowalność na COVID-19, jak co roku, była wyższa wśród kobiet oraz mieszkańców miast. Najwięcej zakażeń odnotowano u dzieci w wieku od 0 do 4 lat oraz u osób w wieku powyżej 74 lat (po 11%) .

Podobnie jak w roku poprzednim szczyt zachorowań przypadł na wrzesień.

Zakażenia syncytialnym wirusem oddechowym (RSV)

Zapadalność na choroby wywołane przez syncytialny wirus oddechowy wzrosła o 36% w porównaniu do roku 2024. Łącznie zarejestrowano 196 przypadków zakażeń RSV (wsp. zap. – 269,33), w tym 73 zachorowania u dzieci do lat 2 (wsp. zap. – 6523,68).

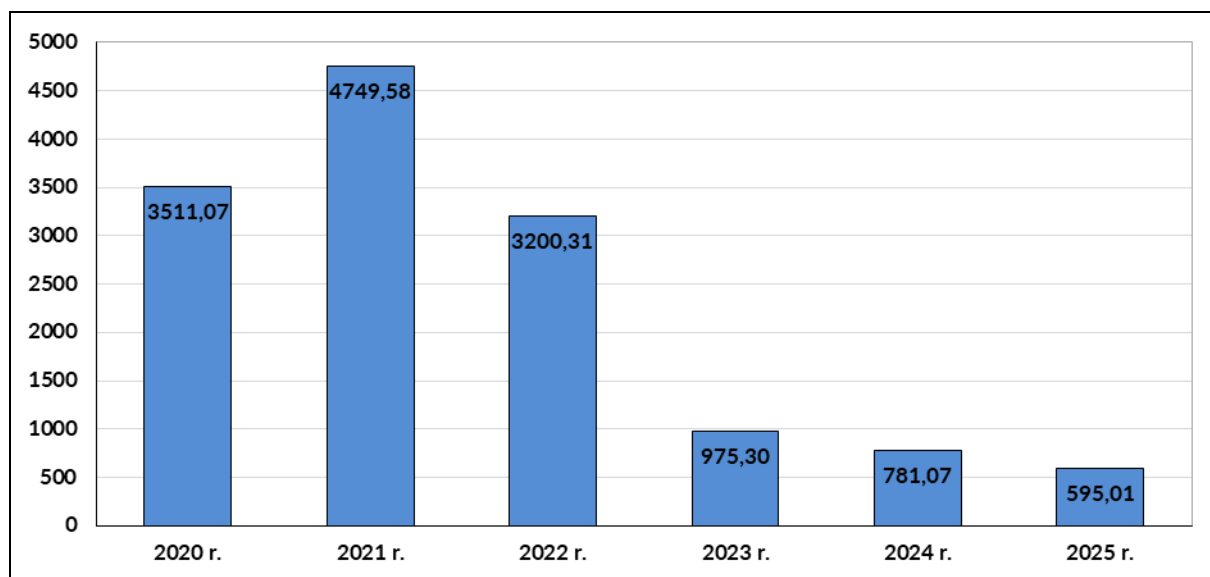
Wskaźniki zachorowalności ponownie pokazały, że podatność na zakażenie syncytialnym wirusem oddechowym jest szczególnie duża właśnie wśród dzieci; podobnie jak w roku poprzednim osoby dorosłe powyżej 18 lat stanowiły jedynie 20% ogólnej liczby chorych. Leczenia w warunkach szpitalnych wymagało łącznie 60 pacjentów, przy czym należy podkreślić, iż wśród pacjentów hospitalizowanych były tylko 4 osoby dorosłe.

Zachorowalność wśród kobiet i mężczyzn była jednakowa, natomiast w podziale na środowisko zamieszkania utrzymywała się na zbliżonym poziomie, z niewielką przewagą wśród mieszkańców miast. Nie odnotowano zgonów związanych z zakażeniem RSV.

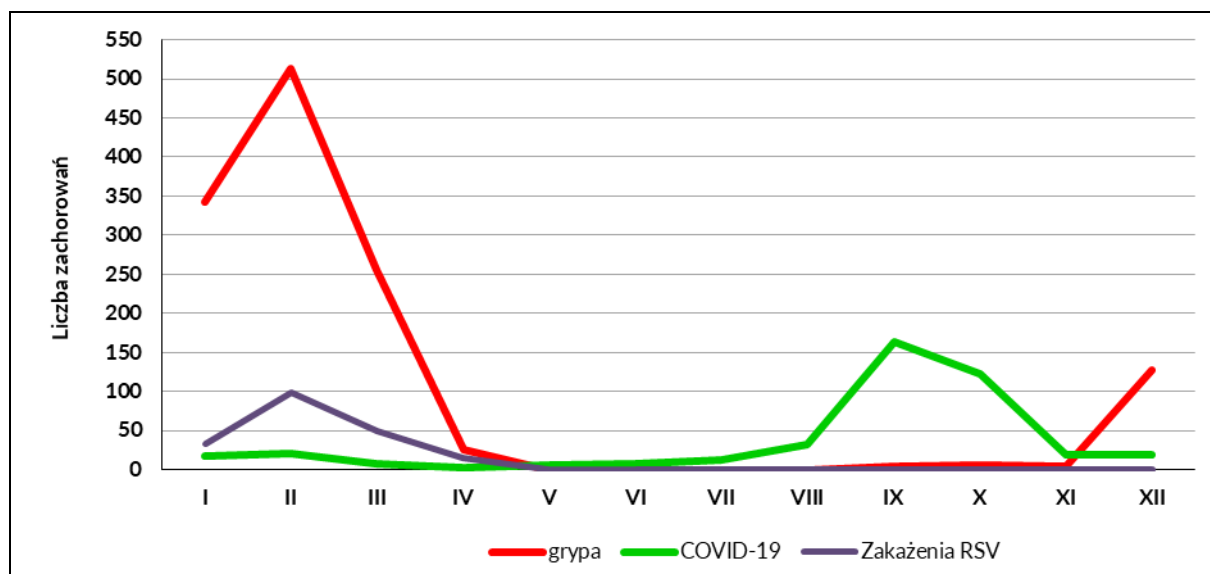
Szczyt zachorowań odnotowano w lutym.

Dane dotyczące sezonowości występowania infekcji układu oddechowego wywoływanych przez wirusy grypy, SARS-CoV-2 i RSV w poszczególnych miesiącach 2025 roku przedstawiono na wykresie 12.

Wykres 11. Zapadalność na COVID-19 w powiecie gostyńskim w latach 2020-2025

Wykres 12. Sezonowość zachorowań na gripę, COVID-19 i choroby wywołane przez RSV w powiecie gostyńskim w 2025 roku

I. 1. 6. Neuroinfekcje oraz choroby: meningokokowa, pneumokokowa i wywołane przez *Haemophilus influenzae*

Zapadalność na **neuroinfekcje** była niemal 2-krotnie wyższa niż w 2024 roku. Łącznie zachorowało 7 osób (wsp. zap. – 9,62), u pięciorga rozpoznano zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, a u dwojga – zapalenie mózgu.

Wśród drobnoustrojów odpowiedzialnych za wystąpienie neuroinfekcji były: *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae* oraz wirus *Herpes simplex*, przy czym u jednej chorej w płynie mózgowo-rdzeniowym wykryto obecność materiału genetycznego dwóch patogenów jednocześnie – potwierdzono zakażenie *Streptococcus pneumoniae* i *Haemophilus influenzae*. W 3 przypadkach nie ustalono czynników etiologicznych, które wywołały objawy choroby.

Neuroinfekcje rozpoznawano zarówno u dzieci (3 przypadki), jak i u osób dorosłych (4 przypadki); najmłodszym chorym było 2-miesięczne niemowlę, natomiast najstarszym – pacjentka w wieku 70 lat.

Zapadalność na neuroinfekcje w 2025 roku była znacznie wyższa wśród kobiet oraz mieszkańców wsi. Zgonów nie odnotowano.

W 2025 roku zgłoszono po jednym przypadku **inwazyjnej choroby wywołanej przez *Neisseria meningitidis* oraz *Haemophilus influenzae*** (wsp. zap. – 1,37).

Inwazyjną chorobę meningokokową rozpoznano u 2-miesięcznej dziewczynki mieszkającej na wsi – zakażenie przebiegało pod postacią zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i zostało wywołane przez *Neisseria meningitidis* serogrupy B.

Chemioprophylaktykę wdrożono u siedmiorga osób mających kontakt z chorą – jej celem była eliminacja potencjalnego nosicielstwa patogenu w nosowej części gardła oraz zapobieżenie rozwojowi zakażenia.

Inwazyjną chorobę wywołaną przez *Haemophilus influenzae* potwierdzono u 55-letniej kobiety mieszkającej w mieście. W tym przypadku zakażenie również przebiegało pod postacią zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, jednocześnie u pacjentki rozpoznano neuroinfekcję pneumokokową.

Obie chore leczone były w warunkach szpitalnych – w wyniku zastosowanej antybiotykoterapii powróciły do zdrowia.

Rokrocznie w powiecie gostyńskim utrzymuje się korzystna sytuacja epidemiologiczna w zakresie zapadalności na ww. choroby inwazyjne – w niektórych latach rozpoznawano

pojedyncze przypadki zakażeń, bywały również długie okresy, w których zachorowania nie występowały w ogóle.

Inaczej przedstawia się sytuacja dotycząca zachorowań na **inwazyjną chorobę pneumokokową**, która wykrywana jest u jednego bądź kilku pacjentów niemal każdego roku. W analizowanym roku sprawozdawczym zapadalność była niemal 2-krotnie wyższa niż w roku poprzednim, łącznie zarejestrowano 11 przypadków zakażeń wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae* (wsp. zap. – 15,12). Zachorowania wystąpiły wyłącznie u osób dorosłych, tj. 7 kobiet i 4 mężczyzn w wieku od 19 do 91 lat. W 3 przypadkach zakażenie przebiegało pod postacią posocznicy, przy czym u jednej osoby dodatkowo zdiagnozowano pneumokokowe zapalenie płuc, w 2 przypadkach rozpoznano zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, natomiast w pozostałych – wyłącznie infekcję płuc.

Zapadalność na inwazyjną chorobę pneumokokową była wyższa wśród kobiet oraz mieszkańców wsi.

2 osoby zmarły, przy czym jeden zgon nastąpił w 2026 roku.

I. 1. 7. Choroby odzwierzęce

W 2025 roku w powiecie gostyńskim zgłoszono pierwszy od pięciu lat przypadek **listeriozy** (wsp. zap. – 1,37). Nieokreślone zakażenie wywołane przez *Listeria monocytogenes* rozpoznano w październiku u 73-letniej kobiety mieszkającej w mieście, na podstawie wyniku posiewu krwi.

Chora leczona była w szpitalu, objawy zakażenia ustąpiły w wyniku zastosowanej antybiotykoterapii.

W toku prowadzonego dochodzenia epidemiologicznego nie ustalono nośnika zakażenia, wiadomo jednak, że w okresie 21 dni przed zachorowaniem kobieta miała kontakt z kotami.

W analizowanym okresie odnotowano kolejny wzrost zachorowalności na **boreliozę** – tendencja wzrostowa utrzymuje się w powiecie gostyńskim od trzech lat (wykres 13). Ogółem zgłoszono 30 zachorowań (wsp. zap. 41,22) – podobnie jak w roku poprzednim u wszystkich pacjentów rozpoznano postać skórną choroby (rumień wędrujący).

Na boreliozę chorowały głównie osoby dorosłe w wieku od 29 do 77 lat, tylko 5 przypadków zakażeń dotyczyło dzieci. Zapadalność była wyższa wśród kobiet, natomiast w zależności od miejsca zamieszkania pozostawała na zbliżonym poziomie, z nieznaczną przewagą wśród mieszkańców miast. Wszyscy pacjenci leczeni byli ambulatoryjnie, w 4 przypadkach

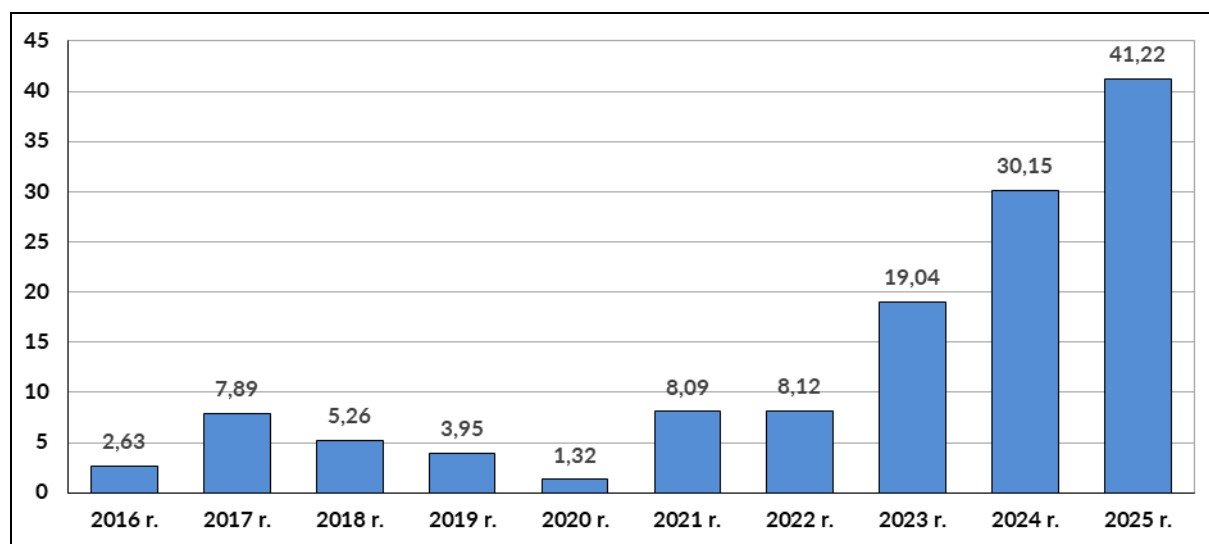
stwierdzono przynależność chorych do grup kluczowych, szczególnie narażonych na zakażenie (działkowcy, myśliwi).

W 2025 roku, podobnie jak w latach 2016-2024, nie zgłoszono zachorowań ludzi na choroby odzwierzęce, takie jak włośnica, leptospiroza, bąblowica czy wągrzyca.

Nie zarejestrowano również toksoplazmozy wrodzonej – ostatni przypadek tej choroby odnotowano w 2022 roku (wsp. zap. – 1,35).

W 2025 roku do nadzoru zgłoszono 60 przypadków **pokąsań, względnie innego kontaktu ludzi ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę**. Szczepienie przeciw wściekliznie podjęto u 6 osób; nie odnotowano przypadków wścieklizny wśród zwierząt.

Wykres 13. Liczba zachorowań na boreliozę w powiecie gostyńskim w latach 2016-2025

I. 1. 8. Choroby przenoszone drogą płciową

W powiecie gostyńskim rocznie notuje się od jednego do kilku przypadków zakażeń patogenami odpowiedzialnymi za wywoływanie chorób przenoszonych drogą płciową, bywają również lata bez żadnego zgłoszenia.

W 2025 roku zarejestrowano:

- 3 przypadki kiły nieokreślonej (wsp. zap. – 4,12),
- 2 przypadki zakażeń wywołanych przez *Chlamydia trachomatis* (wsp. zap. – 2,75),
- 1 przypadek rzeżączki (wsp. zap. – 1,3).

Kiłę rozpoznano u 3 mężczyzn w wieku od 24 do 37 lat. Zachorowania potwierdzone zostały badaniami laboratoryjnymi.

W jednym przypadku stwierdzono przynależność chorego do populacji kluczowych, w sposób szczególnie narażonych na zakażenie – do infekcji prawdopodobnie doszło drogą kontaktów seksualnych z osobami tej samej płci. W pozostałych dwóch przypadkach nie ustalono drogi zakażenia.

Chlamydiozę odnotowano u 24-kobiety oraz u 41-letniego mężczyzny, przy czym tylko w pierwszym przypadku wykonano diagnostykę laboratoryjną; drugi przypadek zaklasyfikowano jako prawdopodobny na podstawie objawów klinicznych oraz przesłanek epidemiologicznych (podczas konsultacji lekarskiej chory wskazał na kontakt z osobą z potwierdzonym zakażeniem).

Z kolei **rzeżączkę** potwierdzono u 30-letniej kobiety na podstawie wyniku badania molekularnego materiału pobranego z dróg moczowo-płciowych; do zakażenia doszło drogą kontaktów heteroseksualnych.

Zapadalność na infekcje przenoszone drogą płciową była znacznie wyższa w populacji osób mieszkających w miastach.

I. 2. Nadzór nad szczepami pałeczek *Enterobacterales* wytwarzających karbapenemazy (CPE)

W 2025 roku w powiecie gostyńskim zarejestrowano 25 osób, u których w badaniach laboratoryjnych potwierdzono obecność pałeczek z rzędu *Enterobacterales* wytwarzających karbapenemazy (CPE), czyli specyficzne enzymy katalizujące hydrolizę pierścienia β -laktamowego w cząsteczce leku, dzięki którym bakterie są odporne na „antybiotyki ostatniej szansy”, stosowane w leczeniu ciężkich zakażeń.

U pięciorga pacjentów potwierdzono zakażenia wywołane przez pałeczki *Klebsiella pneumoniae* produkujące karbapenemazy typu MBL-NDM (New Delhi metallo- β -lactamase), u pozostałych 20 osób – kolonizację szczepami tego gatunku wytwarzającymi karbapenemazy typu MBL-NDM oraz OXA-48.

Zakażenia przebiegały pod postacią: posocznicy, miejscowego zapalenia związanego z cewnikiem naczyniowym, głębokiego stanu zapalnego rany pooperacyjnej oraz zapalenia dolnych dróg moczowych (2 przypadki).

U wszystkich pacjentów szczepy CPE wykryto w próbkach materiału biologicznego pobranych przy przyjęciu do szpitala/podczas hospitalizacji.

Sytuacja epidemiologiczna dotycząca zakażeń/kolonizacji szczepami CPE w powiecie gostyńskim w 2025 roku była nieco lepsza niż w roku poprzednim, w którym zarejestrowano 36 pacjentów zakażonych/skolonizowanych, jednak mając na względzie dużą łatwość rozprzestrzeniania się ww. patogenów oraz skalę problemu antybiotykooporności, prowadzenie działań na rzecz ograniczania szerzenia się tych szczepów stanowi jedno z głównych wyzwań współczesnej medycyny.

I. 3. Występowanie ognisk epidemicznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w powiecie gostyńskim w 2024 roku

W 2025 roku w szpitalach funkcjonujących na terenie powiatu gostyńskiego łącznie zarejestrowano 3 ogniska epidemiczne – tyle samo co w roku poprzednim:

- ognisko wywołane przez pałeczki *Klebsiella pneumoniae* MBL-NDM,
- ognisko wywołane przez wirusa grypy typu A,
- ognisko wywołane przez koronawirusa SARS-CoV-2.

Ognisko epidemiczne wywołane przez pałeczki *Klebsiella pneumoniae* wytwarzające karbapenemazy typu MBL-NDM zgłoszono w marcu 2025 roku – szczep CPE wyizolowano u ośmiorga osób, przy czym u trojga pacjentów zdiagnozowano zakażenie drobnoustrojem epidemicznym, tj. posocznicę/zakażenie łożyska naczyniowego, miejscowe zakażenie związane z dostępem naczyniowym oraz zakażenie rany pooperacyjnej, natomiast u pozostałych chorych – kolonizację przewodu pokarmowego, dróg moczowych czy dróg oddechowych. W ww. ognisku odnotowano 3 zgony bez związku z kolonizacją/zakażeniem CPE.

Ogniska wywołane przez wirusy odpowiedzialne za infekcje układu oddechowego wystąpiły w styczniu oraz na przełomie września i października.

Ogółem zachorowało 13 osób, przy czym objawy grypy wystąpiły u czworga pacjentów, natomiast COVID-19 u dziewięciorga.

Wystąpienie infekcji nie wpłynęło na czas trwania hospitalizacji z powodu choroby podstawowej, nie odnotowano zgonów wśród osób zakażonych.

I. 4. Realizacja szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne na terenie powiatu gostyńskiego w 2025 roku wykonywano w 21 punktach (według stanu na dzień 31.12.2025 r.), w tym:

- ✓ w 16 gabinetach lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej,
- ✓ w 4 innych poradniach, w których realizowane były wyłącznie szczepienia obowiązkowe u osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie (2 poradnie chirurgiczne, ambulatorium Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Gostyniu, stacja dializ),
- ✓ w aptece w Gostyniu, do której dystrybuowano szczepionki przeciw COVID-19.

W porównaniu do roku 2024 liczba świadczeniodawców realizujących obowiązkowe szczepienia ochronne uległa zmniejszeniu – z dniem 31 sierpnia 2025 r. zlikwidowano Oddział Noworodków będący komórką organizacyjną Szpitala w Gostyniu.

W 2025 roku skontrolowano 12 placówek, w których realizowane są szczepienia ochronne, w pozostałych przypadkach odstąpiono od planowych kontroli w związku z koniecznością prowadzenia działań zarządzanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego, związanych z oceną realizacji Programu Szczepień Ochronnych na podstawie weryfikacji kart uodpornienia.

Podczas kontroli planowych sprawowano przede wszystkim nadzór nad czynnym uodpornieniem populacji, warunkami przechowywania oraz dystrybucją preparatów szczepionkowych; podobnie jak w roku poprzednim nie wykazano nieprawidłowości w ww. zakresie.

W wyniku kontroli sanitarnych, a także na podstawie wnikliwej, comiesięcznej analizy dokumentacji dotyczącej aktualnego stanu ilości preparatów szczepionkowych znajdujących się u świadczeniodawców, nie stwierdzono przypadków przechowywania w placówkach szczepionek z przekroczonym terminem ważności.

Dane dotyczące wyników kontroli polegających na weryfikacji kart uodpornienia opracowywane są na szczeblu krajowym – wnioski zostaną opublikowane przez Głównego Inspektora Sanitarnego po zakończeniu analiz.

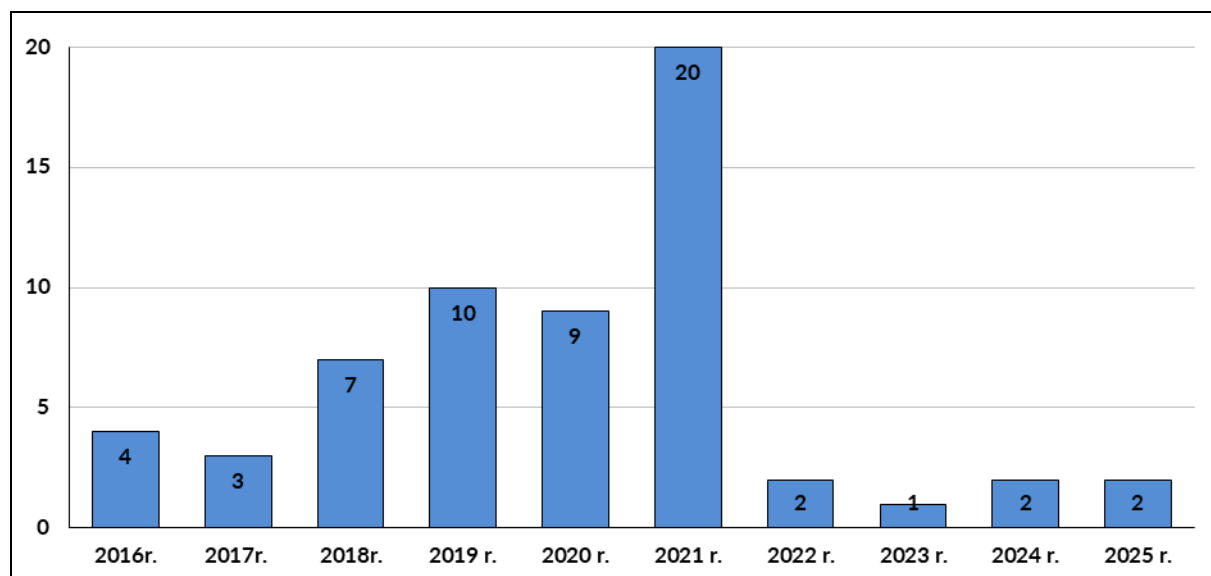
W 2025 roku w powiecie gostyńskim zarejestrowano 2 przypadki niepożądanych odczynów poszczepiennych:

- ✓ nasilony odczyn w miejscu wstrzyknięcia, bolesność i niepokój utrzymujące się ponad 3 dni u dziecka w 6 miesiącu życia po podaniu trzeciej dawki szczepionki przeciw błonicy, krztuścowi i tężcowi (DTP),
- ✓ powiększenie regionalnego węzła chłonного pod lewą pachą, bolesność, gorączka i niepokój u niemowlęcia po szczepieniu przeciw gruźlicy wykonanym w drugiej dobie po urodzeniu.

Pierwszy odczyn zakwalifikowany został przez lekarkę jako łagodny, natomiast drugi – jako poważny, dziecko skierowane zostało do leczenia specjalistycznego w warunkach ambulatoryjnych.

Sytuację w zakresie występowania niepożądanych odczynów poszczepiennych w powiecie gostyńskim można uznać za stabilną. Z wyjątkiem roku 2021, w którym obserwowano zwiększoną liczbę NOP w związku z wprowadzeniem na szeroką skalę szczepień ochronnych przeciw COVID-19, rocznie notuje się do kilku przypadków niepożądanych reakcji po podaniu preparatów szczepionkowych (wykres 13).

Wykres 13. Liczba niepożądanych odczynów poszczepiennych w powiecie gostyńskim w latach 2016-2025

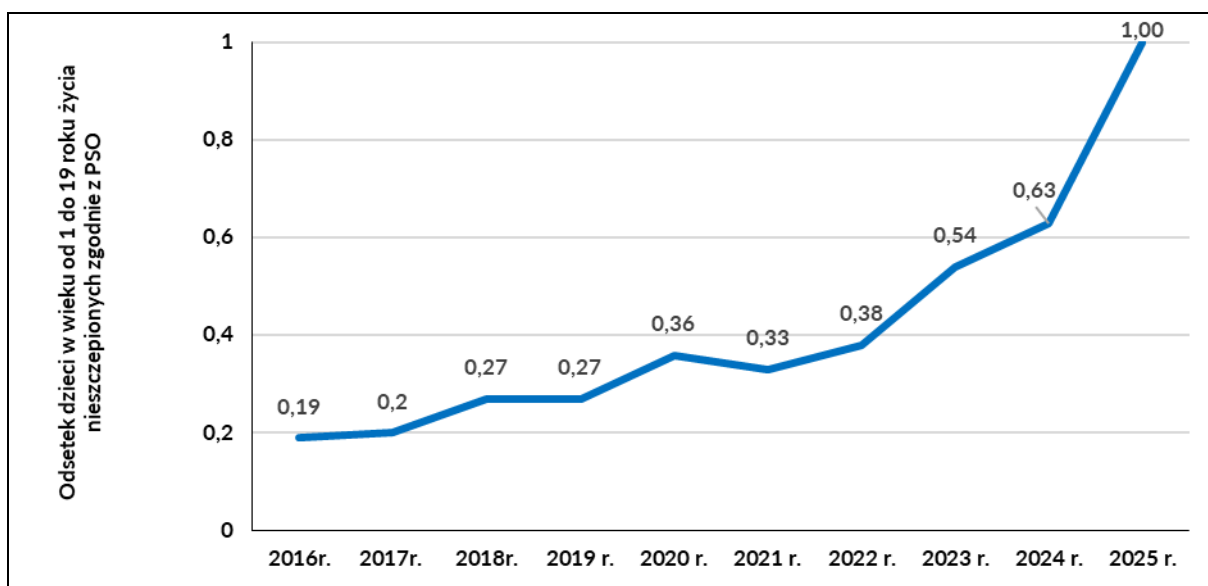
W stosunku do roku 2024 odsetek dzieci nieszczepionych z powodu uchylania się rodziców/opiekunów prawnych od wykonania obowiązku szczepień ochronnych wzrósł o 56% (wykres 14).

Na koniec roku 2025 w powiecie gostyńskim 223 zobowiązanych osób nie poddało szczepieniom 154 dzieci, co stanowi 1% populacji mieszkańców powiatu gostyńskiego w wieku od 1 do 19 roku życia.

Należy podkreślić, że tak znaczny wzrost odsetka dzieci niezaszczepionych jest między innymi wynikiem weryfikacji danych zawartych w kartach uodpornienia przeprowadzonej przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2025 roku; działania te bezpośrednio przełożyły się na poprawę zgłaszalności przez świadczeniodawców przypadków odmowy wykonania szczepień u dzieci.

Istotny jest również fakt, iż 34% z ww. puli dzieci nie zostało zaszczepionych w ogóle bądź otrzymało jedynie szczepienia, które podawane są w pierwszej dobie życia w oddziałach noworodkowych.

Wykres 14. Odsetek dzieci niezaszczepionych z powodu uchylania się rodziców/ opiekunów prawnych od obowiązku wykonania szczepień ochronnych w powiecie gostyńskim w latach 2016-2025

W ramach działań podejmowanych w 2025 roku w celu egzekwowania obowiązku wykonania szczepień ochronnych przez osoby uchylające się, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wystawił 12 upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej.

Ponadto wystawiono 8 tytułów wykonawczych zobowiązujących do poddania dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym, które skierowano do właściwego organu egzekucyjnego, jakim jest Wojewoda Wielkopolski.

Podejmowano również działania informacyjne i edukacyjne mające na celu zachęcenie do szczepień ochronnych, między innymi poprzez wysyłanie bezpośredniej korespondencji do rodziców czy opiekunów, a także w ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień obchodzonego w kwietniu każdego roku.

I. 5. Podsumowanie

1. Sytuacja epidemiologiczna w powiecie gostyńskim w 2025 roku była zadowalająca i nie odbiegała od przeciętnej notowanej w latach poprzednich.
2. Jak co roku najwyższą zapadalność w przeliczeniu na 100 000 mieszkańców odnotowano w przypadku zachorowań na biegunki u dzieci do lat 2 (wsp. zap. – 6613,05), a także infekcje układu oddechowego wywołane przez wirusy grypy (wsp. zap. 1760,29) i SARS-CoV-2 (595,01).
3. Ustabilizowała się sytuacja w zakresie zachorowalności na szkarlatynę. Trend spadkowy obserwowano również w przypadku krztuśca, choć zapadalność na tę chorobę nadal utrzymywała się na poziomie wyższym niż średnia notowana w latach 2016–2023. Na uwagę zasługuje także znaczny spadek liczby zachorowań na ospę wietrzną – w tym przypadku wskaźnik zapadalności osiągnął jedną z najniższych wartości w ciągu ostatnich 10 lat.
4. Pomimo znacznego przyrostu liczby zakażeń HAV obserwowanego w kraju, w powiecie gostyńskim nie zgłoszono ani jednego zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A.
5. Zarejestrowano 10 zgonów z powodu chorób zakaźnych, takich jak: grypa (4 przypadki), zakażenie jelit wywołane przez *Clostridioides difficile* (3 przypadki), COVID-19, posocznica nieokreślona, a także pneumokokowe zapalenie płuc.
6. Coraz poważniejszy problem stanowi ciągle zwiększająca się liczba osób zobowiązanych, uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych. Odsetek dzieci niezaszczepionych z ww. powodu był wyższy względem roku 2024 o 56%. 1/3 z ww. puli dzieci nie posiada żadnego szczepienia bądź otrzymała tylko pierwsze dawki szczepionek podawane po urodzeniu w oddziałach noworodkowych.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

1. Wprowadzenie

W roku 2025 w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowało się ogółem 356 obiektów użyteczności publicznej. Kontrolę przeprowadzono w 52 obiektach, co stanowiło 15% wszystkich zarejestrowanych obiektów.

Kontroli poddano:

- ✓ salony branży beauty – w tym zakłady wykonujące zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek (m.in. kosmetyczne, tatuażu i piercingu), salony fryzjerskie oraz fryzjersko-barberskie, kosmetyczne bez przerywania ciągłości tkanek, solaria, odnowy biologicznej oraz mobilne usługi – skontrolowano 23 obiekty spośród 195 ujętych w ewidencji, co stanowi 12%;
- ✓ obiekty hotelarskie – hotele, motel oraz inne obiekty świadczące usługi hotelarskie (w tym pokoje gościnne i obiekty agroturystyczne) – skontrolowano 7 obiektów spośród 22 ujętych w ewidencji, co stanowi 32%;
- ✓ domy pomocy społecznej – skontrolowano 2 spośród 4 obiektów (50%);
- ✓ ustępy publiczne – skontrolowano 2 spośród 6 obiektów (33%);
- ✓ tereny rekreacyjne – w tym place zabaw i kręgielnia – skontrolowano 4 spośród 60 obiektów (7%);
- ✓ cmentarze i dom przedpogrzebowy – skontrolowano 3 spośród 26 obiektów (12%);
- ✓ zakłady pogrzebowe – skontrolowano 2 spośród 4 obiektów (50%);
- ✓ zakłady pralnicze – skontrolowano 1 spośród 5 obiektów (20%);
- ✓ inne obiekty użyteczności publicznej – w tym pokój zagadek, muzeum, przystanki komunikacyjne i stacje paliw – skontrolowano 5 spośród 30 obiektów (12%);
- ✓ dodatkowo skontrolowano dworzec autobusowy, placówkę zapewniającą całodobową opiekę oraz pływalnię krytą.

Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gostyniu przeprowadzili kontrolę stacji paliw wspólnie z pracownikami Pionu Higieny Pracy oraz kontrolę dwóch obiektów hotelarskich pod kątem przygotowania obiektów

do wypoczynku dzieci i młodzieży w formie wyjazdowej, wspólnie z pracownikiem Higieny Dzieci i Młodzieży.

Ponadto w roku 2025 przeprowadzono trzy kontrole interwencyjne:

- ✓ w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie – z powodu zaniedbań higieniczno-sanitarnych;
- ✓ w salonie kosmetycznym – z powodu nieprzestrzegania wymogów higienicznych podczas prowadzenia działalności nierejestrowanej;
- ✓ w salonie tatuażu – z powodu stwierdzonych uchybień higieniczno-sanitarnych.

2. Stan sanitarny wybranych rodzajów obiektów

Stan sanitarny wybranych rodzajów obiektów przedstawiono poniżej w skróconym ujęciu.

2.1. Zakłady/salony świadczące usługi w branży beauty

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu w roku 2025 znajdowało się ogółem 195 obiektów zakwalifikowanych do tej grupy (w porównaniu z rokiem ubiegłym liczba obiektów zwiększyła się o 21), co przedstawiono w Tabeli 1.

Tabela 1. Salony świadczące usługi w branży beauty.

Typ zakładów		Liczba zakładów w ewidencji	Udział w grupie [%]	Liczba skontrolowanych zakładów	% skontrolowanych obiektów
Zakłady/salony świadczące usługi w branży beauty		195	100	23	12
	ŁĄCZNIE	29	15	4	14
wykonujące zabiegi z naruszeniem ciągłości	kosmetyczne	9	5	0	0
	tatuażu	6	3	2	33
	kosmetyczne i tatuażu	9	5	1	11
	kosmetyczne tatuażu i piercingu	1	1	0	0

tkanek	kosmetyczne i piercingu	3	2	0	0
	inne	1	1	1	100
wykonujące zabiegi bez przerwania ciągłości tkanek	fryzjerskie oraz fryzjersko-barberskie	79	40	5	6
	kosmetyczne bez przerwania ciągłości tkanek	56	29	8	14
	solaria	8	4	2	25
	odnowy biologicznej bez przerwania ciągłości tkanek	22	11	4	18
mobilne usługi z branży beauty		1	1	0	0

W porównaniu z rokiem ubiegłym, ogólna liczba salonów wykonujących zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek zwiększyła się o pięć. Powstały dwa nowe gabinety kosmetyczne oraz dwa salony tatuażu. Jeden z obiektów zmienił profil działalności i został przeniesiony z obiektów medycznych do grupy „inne”, ze względu na świadczone usługi rehabilitacyjne i suche igłowanie. W jednym ze skontrolowanych obiektów wykonywany był również makijaż permanentny.

Do wykonywania tatuażu i makijażu permanentnego stosowane są mieszaniny posiadające wymagane informacje o składzie i substancjach alergizujących, wraz z adnotacją o możliwym wywołaniu reakcji alergicznych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu skontrolowanych obiektów. W dwóch z nich wydano zalecenia: w jednym dotyczące kontroli stanu i czystości instalacji wentylacyjnej, w drugim – posiadania aktualnych orzeczeń sanitarno-epidemiologicznych, z uwagi na możliwość przeniesienia zakażenia podczas zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanek.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wpłynęła interwencja w sprawie podejrzenia sepsy u klienta po wykonaniu tatuażu. Kontrola interwencyjna nie wykazała nieprawidłowości. Pobranie dwóch losowo wybranych tuszy do analizy chemicznej potwierdziło zgodność z przepisami CLP i REACH. Interweniujący oraz właściciel obiektu zostali poinformowani o wynikach kontroli.

Liczba salonów fryzjerskich i fryzjersko-barberskich wzrosła o trzy. W trakcie kontroli losowo sprawdzono preparaty kosmetyczne pod kątem obecności pirytionianu cynku i liliolu

– nie stwierdzono nieprawidłowości. W trzech obiektach wydano zalecenia dotyczące uzyskania wpisu do BDO oraz właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i dokumentowania trwałości kosmetyków.

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba gabinetów kosmetycznych bez naruszenia ciągłości tkanek zwiększyła się o jeden. Losowo wybrane preparaty kontrolowano pod kątem obecności lilialu – nie stwierdzono go w używanych produktach. W dwóch obiektach wydano zalecenia dotyczące prowadzenia dokumentacji sterylizacji narzędzi, opracowania procedur postępowania z bielizną, kart charakterystyki preparatów biobójczych oraz okresowych przeglądów klimatyzacji.

Wpłynęła również interwencja dotycząca działalności nierejestrowanej w salonie kosmetycznym. Kontrola wykazała, że usługi świadczone są zgodnie z procedurami, wydano jedynie zalecenia dotyczące wdrożenia procedur sterylizacji narzędzi, dezynfekcji skóry i powierzchni, postępowania z bielizną, podpisania umowy na odbiór odpadów, dostosowania obiektu oraz utworzenia trójstrefowego stanowiska dekontaminacji narzędzi.

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba obiektów solaryjnych zwiększyła się o pięć. Na każdym obiekcie znajdowały się informacje o skutkach promieniowania UV, zakazie korzystania przez osoby poniżej 18 roku życia oraz zasadach racjonalnego korzystania (wg WHO). W jednym obiekcie wydano zalecenia dotyczące procedury postępowania z bielizną i okresowych przeglądów klimatyzacji.

Liczba obiektów odnowy biologicznej bez naruszenia ciągłości tkanek wzrosła o sześć. Jeden obiekt zmienił profil działalności i został przeniesiony z obiektów medycznych. W kontrolowanych obiektach nie wykonywano usług powodujących zanieczyszczenie ciała. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2025 roku powstał jeden mobilny podmiot branży beauty, świadczący usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne. Wszystkie pomieszczenia były wyposażone w stanowiska pracy dostosowane do rodzaju wykonywanej usługi, a urządzenia – sprawne technicznie.

W kontrolowanych salonach, w których wykonywano zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek, przestrzegano procedur przeciwdziałania zakażeniom. Odpady niebezpieczne były gromadzone selektywnie w pojemnikach odpornych na przebicie, oznakowane kodem odpadu, datą i godziną użycia, a następnie przechowywane w urządzeniach chłodniczych (do 10°C) do 30 dni i odbierane przez firmy posiadające stosowne zezwolenia.

We wszystkich zakładach prowadzono dekontaminację narzędzi i sprzętu wielokrotnego użytku, stosując środki dezynfekcyjne o szerokim spektrum działania i aktualnych terminach ważności. Dezynfekcję przeprowadzano poprzez spryskiwanie, zanurzenie w roztworze

lub z użyciem wanienek ultradźwiękowych. Coraz częściej stosowano sterylizację autoklawem. Wybrane narzędzia umieszczano w sterylnych rękawach foliowych lub gotowych pakietach i poddawano odpowiedniemu programowi sterylizacji.

W salonach stosowano bieliznę jednorazową lub wielorazową – w tym ręczniki i peleryny – zmienianą po każdym kliencie. Odzież ochronna pracowników prana była na bieżąco poza obiektem. Wszystkie obiekty podłączone były do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, wyposażone w wentylację grawitacyjną, a pomieszczenia sanitarne – mechanicznie.

Skontrolowane obiekty utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

2. 2. Placówki zapewniające całodobową opiekę

Na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonuje jedna placówka zapewniająca całodobową opiekę – Dom Seniora „Bronek”.

W 2025 roku kontrolą objęto Dom Seniora „Bronek”, przeznaczony dla osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz w podeszłym wieku. Obiekt przyjmuje zarówno pacjentów sprawnych, wymagających jedynie wsparcia w czynnościach życia codziennego, jak i pacjentów leżących. Mieszkańcy mają dostęp do usług rehabilitacyjnych, logopedycznych oraz psychologicznych. Placówka oferuje również turnusy rehabilitacyjne dostosowane do indywidualnych potrzeb mieszkańców.

Dom Seniora „Bronek” posiada 38 pokoi (65 miejsc noclegowych) wyposażonych w łazienki z systemem przywoławczym. Dla mieszkańców przygotowano salę pobytu dziennego (pokój odwiedzin), hol główny z miejscem wypoczynkowym, świetlicę oraz bibliotekę. W obiekcie dostępna jest także kuchnia podręczna. Dwa pokoje (tzw. apartamenty) przeznaczone są na nocleg dla rodzin odwiedzających mieszkańców.

Pranie bielizny pościelowej i odzieży mieszkańców odbywa się w pralni podręcznej na terenie obiektu, zgodnie z opracowaną i wdrożoną Procedurą utrzymania higieny osobistej mieszkańców oraz postępowania z ich odzieżą i bielizną – czystą i brudną. Rodzina mieszkańca może również dokonywać prania jego bielizny osobistej. Bielizna jest znakowana imieniem i nazwiskiem mieszkańca przed oddaniem do prania.

W obiekcie nie wydzielono osobnych dróg transportu bielizny czystej i brudnej, jednak zachowany jest rozdział czasowy przy jej przewozie do pralni.

Zdjęcie 1. Dom Seniora Bronek - placówka, zapewniająca całodobową opiekę.

źródło: <https://dombronek.pl/galeria>

Mieszkańcy objęci są stałą opieką medyczną w określone dni i godziny, w gabinecie lekarskim usytuowanym na terenie kontrolowanego obiektu, gdzie stacjonuje lekarz pierwszego kontaktu. Ponadto, w pozostałe dni tygodnia udzielane są konsultacje oraz porady telefoniczne.

W obiekcie wydzielono pomieszczenie z niezależnym wejściem z zewnątrz, wyposażone w przenośne urządzenie chłodnicze do przechowywania odpadów niebezpiecznych, które są odbierane i przekazywane do utylizacji przez specjalistyczną firmę. Placówka posiada również pomieszczenie pro-morte, wyposażone w chłodnię oraz wózek do przewozu zwłok, z osobnym wejściem z zewnątrz budynku.

W otoczeniu obiektu wydzielono plac zieleni z ławeczkami, fontanną, brukowane alejki oraz parking samochodowy dla gości. Obiekt dysponuje także dwoma tarasami dla mieszkańców i odwiedzających.

Pomieszczenia obiektu i jego otoczenie utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym. Wydano jedynie zalecenia dotyczące doprowadzenia do właściwego stanu technicznego podłogi w jednostce mieszkalnej oraz ściany w korytarzu na pierwszym piętrze, przeprowadzenia kontroli sprawności wentylacji mechanicznej we wskazanych pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych oraz wydzielenia miejsca do przechowywania czystej bielizny pościelowej.

Na podstawie badań próbek wody ciepłej pobranych w 2024 roku z instalacji wewnętrznej obiektu, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny ocenił skażenie bakteriami z rodzaju *Legionella* jako brakowe lub znikome. Następny pobór próbek wody do badań kontrolnych w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella* zaplanowano na rok 2026.

2. 3. Domy Pomocy Społecznej

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu funkcjonują cztery Domy Pomocy Społecznej: w Chumiętkach, w Chwałkowie, w Rogowie oraz w Zimnowodzie. W roku 2025 kontroli poddano dwa obiekty.

Dom Pomocy Społecznej w Chwałkowie przeznaczony jest dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i dysponuje 96 miejscami noclegowymi. Na dzień kontroli w placówce przebywało 96 pensjonariuszy. Placówka zatrudnia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego (jeden pracownik pierwszego kontaktu opiekuje się dwoma mieszkańcami) oraz realizuje indywidualny plan wsparcia, oparty na czynnościach dnia codziennego. Pracownicy uczestniczą, co najmniej raz na dwa lata, w szkoleniach organizowanych przez Dyrektora Domu, dotyczących praw mieszkańca, kierunków prowadzonej terapii oraz metod pracy z mieszkańcami.

Dom Pomocy Społecznej w Chwałkowie to kompleks budynków mieszkalnych, obejmujący: budynek pałacowy, bliźniaczo połączone Domki Wspólnotowe, Pawilon A i Pawilon B oraz budynek mieszkalno-administracyjny z mieszkaniem treningowym. Obiekt dysponuje pracownikami terapeutyczno-rehabilitacyjnymi: plastyczno-techniczną, kulturalno-muzyczną, rehabilitacji i rekreacji, edukacyjno-multimedialną, komputerową oraz rzemiosł różnych.

Pomieszczenia obiektu przystosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo, a w każdym pokoju zainstalowano system przyzywowo-alarmowy. Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych pomieszczeń nie budził zastrzeżeń. Pokoje mieszkalne oraz pozostałe pomieszczenia placówki były czyste, wolne od nieprzyjemnych zapachów, estetyczne i utrzymane w indywidualnym charakterze.

Za utrzymanie czystości oraz bieżące czynności porządkowe odpowiedzialni są pracownicy Domu. Czynności porządkowe wykonywane są przez opiekunów przy współudziale sprawniejszych mieszkańców. Pranie bielizny i odzieży pensjonariuszy odbywa się przy użyciu pralni podręcznej oraz pralek automatycznych rozmieszczonych w wyznaczonych miejscach obiektu, z udziałem opiekunów i mieszkańców.

Placówka zapewnia mieszkańcom opiekę medyczną, psychologiczną i psychiatryczną. Umowa z podmiotem zewnętrznym zapewnia stałą opiekę pielęgniarską (trzy pielęgniarki).

Magazynowaniem oraz przekazywaniem do unieszkodliwiania odpadów o kodzie 18 01 03 zajmuje się firma zewnętrzna, która sprawuje również opiekę pielęgniarską nad mieszkańcami na mocy porozumienia z Dyrektorem placówki. Gospodarka odpadami komunalnymi

prowadzona jest przez firmę zewnętrzną, a placówka posiada dodatkowo kontener na odpady BIO.

Dom Pomocy Społecznej w Chwałkowie nie posiada pomieszczenia pro-morte. W przypadku zgonu mieszkańca ciało pozostaje w pomieszczeniu do czasu wystawienia karty zgonu przez lekarza, a następnie jest odbierane przez zakład pogrzebowy (zwykle po około dwóch godzinach). W przypadku opóźnień ciało przechowywane jest w łazience, która w tym czasie jest wyłączona z użytkowania. Pracownicy placówki nie wykonują toalety pośmiertnej.

Obiekt posiada zastępcze źródło energii oraz lampy bakteriobójcze w pomieszczeniach części wspólnej. Otoczenie obiektu jest stale monitorowane. Do dyspozycji mieszkańców i ich opiekunów pozostają trzy środki transportu umożliwiające załatwienie codziennych spraw.

Obiekt położony jest w parku o zabytkowym drzewostanie. Wydzielono miejsca do rekreacji, boisko, alejki spacerowe z ławeczkami oraz wyznaczono miejsce dla osób palących.

Zdjęcie 2. Dom Pomocy Społecznej w Chwałkowie.

źródło: z zasobów własnych PSSE w Gostyniu

Zdjęcie 2. Dom Pomocy Społecznej w Chwałkowie.

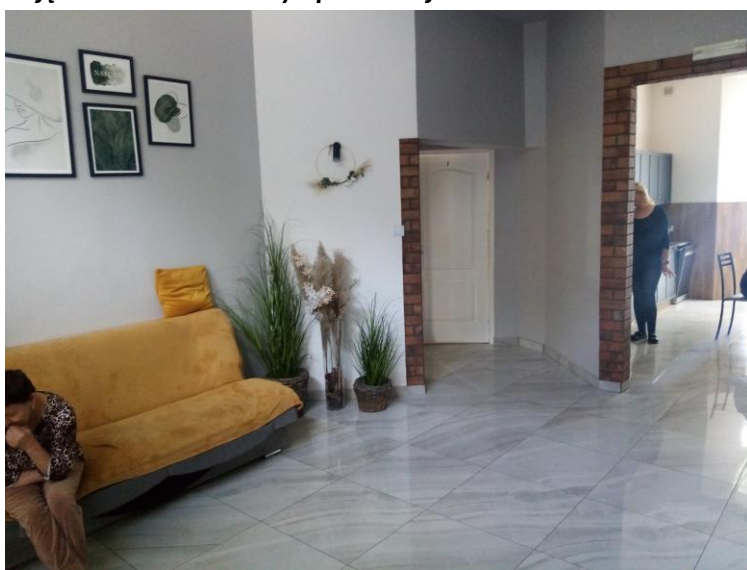
źródło: z zasobów własnych PSSE w Gostyniu

Pomieszczenia, urządzenia oraz otoczenie obiektów utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym.

W roku 2024/2025 w Domu Pomocy Społecznej w Chwałkowie przeprowadzono następujące inwestycje i prace remontowe:

- ✓ rozbudowę tarasu zewnętrznego oraz zakup mebli tarasowych,
- ✓ zakup mebli do jednostek mieszkalnych w grupie II,
- ✓ zakup fotela do masażu,
- ✓ bieżące prace remontowe, w tym malowanie ścian i sufitów.

Zdjęcie 2. Dom Pomocy Społecznej w Chwałkowie.

źródło: z zasobów własnych PSSE w Gostyniu

Dom Pomocy Społecznej w Zimnowodzie – placówka dla dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie, dysponująca 67 miejscami. Na dzień kontroli w placówce przebywało 67 pensjonariuszy.

Placówka zatrudnia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego (jeden pracownik pierwszego kontaktu opiekuje się dwoma mieszkańcami) oraz realizuje indywidualny plan wsparcia oparty na czynnościach dnia codziennego. Pracownicy uczestniczą co najmniej raz na dwa lata w szkoleniach organizowanych przez Dyrektora Domu, dotyczących praw mieszkańca, kierunków terapii oraz metod pracy z pensjonariuszami.

DPS w Zimnowodzie to kompleks budynków mieszkalnych obejmujący Pałac, Mieszkanie Treningowe oraz Mieszkanie grupowe w Bruczkowie (oddalone o 6 km od Zimnowody). Obiekt dysponuje salą terapii zajęciowej, salą plastyczną, biblioteką, czytelnią, salą rehabilitacji oraz salą Doświadczania Świata.

Pomieszczenia obiektu przystosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo. W każdym pokoju oraz pomieszczeniu sanitarno-higienicznym zainstalowano system przyzywowo-alarmowy.

Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych pomieszczeń nie budził zastrzeżeń. Pokoje mieszkalne i pozostałe pomieszczenia placówki były czyste, wolne od nieprzyjemnych zapachów, estetyczne i o indywidualnym charakterze wystroju.

Za utrzymanie czystości oraz bieżące czynności porządkowe odpowiadają pracownicy placówki. Prace te wykonywane są przez opiekunów przy współudziale sprawniejszych mieszkańców. Pranie bielizny i odzieży pensjonariuszy odbywa się w pralni obiektu lub w automatycznych pralkach usytuowanych w wyznaczonych miejscach, z udziałem opiekunów i mieszkańców.

Świadczenia zdrowotne zapewniają pielęgniarki środowiskowe, zgodnie z potrzebami mieszkańców. W przypadku wytworzenia odpadów niebezpiecznych, są one transportowane do placówki, gdzie przechowywane są w przenośnym urządzeniu chłodniczym w wyznaczonym pomieszczeniu, zgodnie z opracowaną Procedurą postępowania. Gospodarkę odpadami komunalnymi prowadzi firma zewnętrzna.

DPS w Zimnowodzie nie posiada pomieszczenia pro-morte. W przypadku zgonu mieszkańca ciało pozostaje nieruszone do wystawienia karty zgonu przez lekarza, a następnie jest odbierane przez zakład pogrzebowy (po ok. 2 godzinach). W razie opóźnienia ciało przechowywane jest w łazience, która w tym czasie jest wyłączona z użytkowania. Placówka nie wykonuje toalety pośmiertnej.

Obiekt posiada zastępcze źródło energii oraz lampy bakteriobójcze w pomieszczeniach części wspólnej. Otoczenie jest monitorowane, a mieszkańcy oraz pracownicy mają do dyspozycji trzy środki transportu do załatwiania codziennych spraw. Pałac położony jest w zespole parkowym z alejkami spacerowymi nad stawami. Na terenie obiektu wydzielono także palarnię, odizolowaną od pozostałych pomieszczeń.

Pomieszczenia, urządzenia i otoczenie obiektu utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym.

W roku 2024/2025 w DPS w Zimnowodzie przeprowadzono następujące inwestycje i remonty:

- ✓ wyremontowano pomieszczenie do prania i suszenia;
- ✓ zakupiono pralnicę i suszarkę automatyczną oraz dwa wózki z zamykaną pokrywą do przewozu bielizny brudnej;
- ✓ wyremontowano pomieszczenie pełniące funkcję dyżurki personelu;
- ✓ wyremontowano salę do hydromasażu;
- ✓ zakupiono lampę Bioptron o szerokim zakresie działania;
- ✓ wyremontowano Biuro Kierownika, pełniące również funkcję gabinetu psychologa;
- ✓ pozyskano trzeci środek transportu od Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;
- ✓ na dzień kontroli trwały prace remontowe pomieszczeń wspólnych mieszkania w Bruczkowie, tj. pokoju dziennego pobytu (służącego także jako jadalnia), kuchni, pomieszczenia do prania oraz pokoju gościnnego.

Podczas kontroli zwracano uwagę na działania mające na celu zapewnienie odpowiedniej jakości wody ciepłej w instalacjach wewnętrznych budynków. W 2025 roku wszystkie placówki, w ramach kontroli wewnętrznej, zleciły pobór próbek wody ciepłej do badań w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella*. Analiza laboratoryjna w trzech obiektach nie wykazała skażenia, natomiast w DPS w Chumiętkach stwierdzono średnie skażenie wody ciepłej, co skutkowało podjęciem działań naprawczych i ponownym pobraniem próbek do kontroli.

2. 4. Obiekty hotelarskie, motele, pensjonaty i inne, w których świadczone są usługi hotelarskie

W roku 2025 w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowały się łącznie 22 obiekty świadczące usługi hotelarskie, w tym hotele, motel, pokoje gościnne oraz obiekty agroturystyczne.

W porównaniu z rokiem poprzednim liczba obiektów w tej grupy zwiększyła się o dwa. Szczegółowe zestawienie obiektów przedstawiono w Tabeli Nr 2.

Wykres 1. Udział obiektów świadczących usługi hotelarskie za rok 2025.

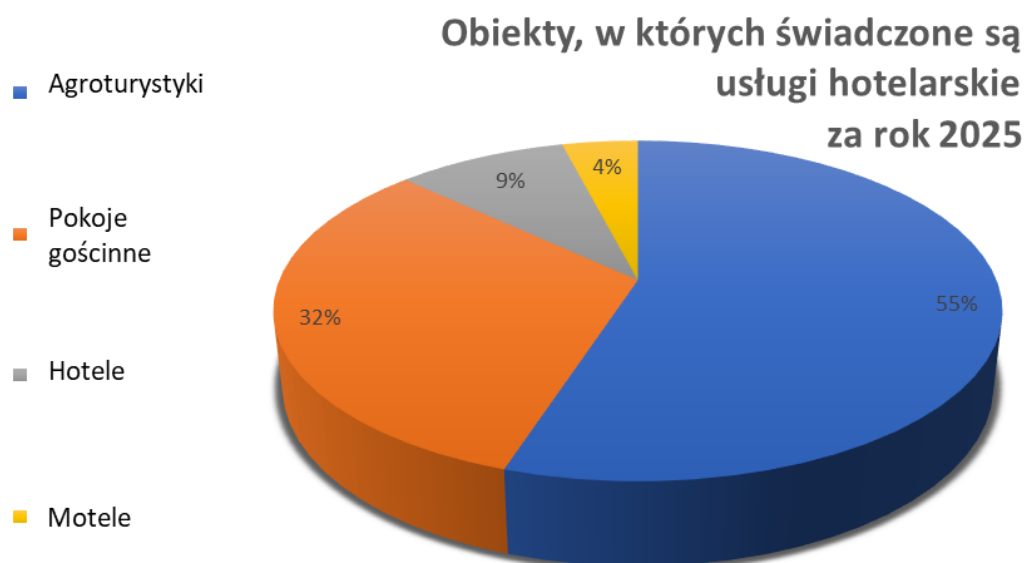

Tabela 2. Hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie.

Typ obiektu	Liczba zakładów w ewidencji	Udział % w grupie	Liczba skontrolowanych zakładów	% skontrolowanych zakładów
Hotele	2	9	1	50
Motele	1	4	0	0
Obiekty z pokojami gościnnymi	7	32	4	60
Agroturystyki	12	55	2	17
Ogółem	22	100	7	32

W roku 2025 kontroli sanitarnej poddano siedem obiektów noclegowych spośród dwudziestu dwóch istniejących, co stanowi 32% wszystkich obiektów tej grupy.

Działalność obiektów świadczących usługi hotelarskie polega na wynajmowaniu miejsc noclegowych z możliwością zapewnienia wyżywienia (w przypadku hotelu oraz w pokojach gościnnych). W pozostałych obiektach goście mają możliwość przygotowania samodzielnych posiłków w aneksach kuchennych przynależnych do pokoi.

Źródłem zaopatrzenia w wodę są wodociągi sieciowe publiczne, a ścieki komunalne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Pranie bielizny prowadzone jest zarówno w pralniach własnych (w trzech obiektach), jak i w pralniach zewnętrznych (w czterech

obiektach). Pralnie zewnętrzne zapewniają transport bielizny czystej i brudnej, a bielizna czysta przechowywana jest w wydzielonych szafach lub magazynach. Obiekty wyposażone są w środki czystości i preparaty dezynfekcyjne. Zabiegi dezynsekcji i deratyzacji prowadzone są na bieżąco.

Podczas kontroli sanitarnej pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej zwracali uwagę na działania mające na celu zapewnienie i utrzymanie odpowiedniej jakości wody ciepłej w instalacjach wewnętrznych budynków. W jednym z obiektów pobór próbek wody do badań kontrolnych w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella* zaplanowano na rok 2027, zgodnie z przepisami prawa.

Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów hotelarskich (z wyjątkiem jednego obiektu) nie budził zastrzeżeń. Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wpłynęła interwencja dotycząca nieprzestrzegania wymagań higieniczno-sanitarnych. Podczas kontroli interwencyjnej stwierdzono nieprawidłowości, m.in.:

- ✓ niewłaściwy stan sanitarny obiektu – pajęczyny w pokojach oraz ślady bytowania gryzoni (odchody myszy),
- ✓ niewłaściwy stan sanitarno-techniczny wyposażenia obiektu – plamy i odbarwienia na prześcieradłach, materacach, poszewkach oraz pęknięte materace.

Za niezachowanie należytej czystości przy świadczeniu usług nałożono mandat karny w wysokości 500,00 zł, wydano decyzję rachunkową, a następnie przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, która wykazała usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz realizację wydanych zaleceń. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny poinformował interweniującego o sposobie rozpatrzenia sprawy.

Ponadto, pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej wspólnie z pracownikami Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili kontrolę dwóch obiektów hotelarskich pod kątem przygotowania ich do wypoczynku dzieci i młodzieży w formie wyjazdowej. Na podstawie dokumentacji pokontrolnej obiekty oceniono jako dobrze przygotowane do sezonu turystycznego letniego.

2. 5. Ustępy publiczne

W roku 2025 w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowało się sześć obiektów klasyfikowanych jako ustępy publiczne. Dwa z nich poddano kontroli sanitarnej.

Jeden ze skontrolowanych obiektów przystosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo i posiada odrębne pomieszczenia sanitarno-higieniczne dla kobiet oraz mężczyzn. Oba obiekty czynne są w określonych godzinach: jeden po uiszczeniu opłaty poprzez tzw. „wrzutkę monety”, drugi po wniesieniu dobrowolnej opłaty. W obu obiektach brak stałej obsługi; wyznaczeni pracownicy jedynie otwierają, nadzorują, sprzątają i zamykają pomieszczenia.

Źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg sieciowy publiczny, a ścieki odprowadzane są do kanalizacji miejskiej. Sprzęt do utrzymania czystości oraz preparaty myjąco-dezynfekujące przechowywane są w wyznaczonym pomieszczeniu. Czynności porządkowe wykonywane są codziennie, a środki czystości i higieny uzupełniane są na bieżąco.

Otoczenie obiektów jest utwardzone kostką brukową i oświetlone, w jednym z obiektów dodatkowo ogrodzone i monitorowane. Pomieszczenia, urządzenia i wyposażenie toalet utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

2. 6. Obiekty komunikacji publicznej

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajduje się Dworzec Autobusowy w Gostyniu, świadczący usługi komunikacji miejskiej, podmiejskiej oraz przewozów szkolnych.

W ramach kontroli sanitarnej obiektu sprawdzono również stan sanitarno-techniczny 4 środków transportu przeznaczonych do przewozu pasażerów. Wszystkie pojazdy były wyposażone w apteczkę pierwszej pomocy, zamykane pojemniki na odpady komunalne wyłożone workami foliowymi oraz posiadały wywieszoną w widocznym miejscu informację słowną i graficzną o zakazie palenia wyrobów tytoniowych.

Plac manewrowy Dworca Autobusowego jest ogrodzony i posiada siedem stanowisk autobusowych. W sąsiedztwie znajdują się dwie wiaty z informacją o rozkładzie jazdy autobusów. Budynek Dworca przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Poczekalnia dla podróżnych posiada odrębne wejście oraz kilkanaście miejsc siedzących. Pasażerowie mają dostęp, po uiszczeniu opłaty, do dwóch toalet – męskiej i damskiej – przystosowanych również dla osób niepełnosprawnych.

Czynności myjąco-dezynfekujące w pomieszczeniach budynku wykonywane są codziennie przez osobę zatrudnioną z zewnątrz. Budynek Dworca zaopatrzony jest w wodę do spożycia pochodzącą z wodociągu sieciowego publicznego, a nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej.

Plac manewrowy wraz ze stanowiskami autobusowymi, pomieszczenia budynku oraz środki transportu do przewozu pasażerów utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym.

2. 7. Tereny rekreacyjne

W roku 2025 w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowało się łącznie 60 obiektów klasyfikowanych jako tereny rekreacyjne. W porównaniu z rokiem 2024 liczba ta wzrosła o dwa obiekty, które zostały przeniesione z grupy typu „inny obiekt”.

W ramach nadzoru bieżącego w 2025 roku kontrolą objęto trzy place zabaw oraz kręgielnię.

Place zabaw

Skontrolowane place zabaw są obiektami ogólnodostępnymi, przeznaczonymi do celów rekreacyjnych. Obiekty są częściowo ogrodzone, a urządzenia zabawowe usytuowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Urządzenia posiadają atesty higieniczne lub certyfikaty potwierdzające zgodność z normami. Teren placów zabaw pokryty jest nawierzchnią amortyzującą, zapewniającą bezpieczną strefę w razie upadku. Piaskownice posiadają drewniane lub metalowe obudowy w dobrym stanie technicznym, a piasek wymieniany jest raz w roku, przed sezonem letnim, lub w przypadku stwierdzenia zanieczyszczeń, np. odchodów zwierzęcych. Piaskownice nie są zakrywane w nocy ani poza okresem użytkowania.

Na terenie placów zabaw znajdują się tabliczki z regulaminami, alejki z ławeczkami, miejsca postojowe dla rowerów oraz kosze na odpady komunalne. W godzinach wieczornych place zabaw są oświetlane lampami ulicznymi. Czynności porządkowe, w tym czyszczenie, mycie i dezynfekcja urządzeń, wykonywane są codziennie przez pracowników w ramach prac zleconych. Skontrolowane place zabaw oraz wyposażenie utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Kręgielnia

Kręgielnia jest obiektem kulturalno-sportowym, ogólnodostępnym, czynnym od poniedziałku do piątku w określonych godzinach oraz w weekendy po wcześniejszej rezerwacji. Obiekt przeznaczony jest do celów rekreacyjno-sportowych dla amatorów i sportowców, w tym dla osób niedowidzących (wraz z opiekunem) lub słabowidzących. Obiekt nie jest przystosowany dla osób z niepełnosprawnością ruchową.

Pomieszczenie kręgielni wyposażone jest w 6 torów kręglarskich z monitorami elektronicznymi, 3 pulpity sterujące, telewizor oraz komputer sterujący systemami elektronicznymi. Na terenie obiektu znajdują się trybuny z miejscami siedzącymi, stoliki oraz krzesła dla gości. Na piętrze dostępny jest hol z kanapami i stolikami, przeznaczony do wypoczynku gości.

W pobliżu znajduje się Sala Fitness, wyposażona w 2 stoły do ping-ponga, 21 stepów, 19 rowerków stacjonarnych, 21 piłek, 21 sztang do ćwiczeń, hantle, drabinki, 30 mat do ćwiczeń, podest do spinningu oraz nagłośnienie. Instruktorzy prowadzą zajęcia w określonych terminach. Przed rozpoczęciem korzystania z usług uczestnicy zobowiązani są zapoznać się z regulaminami, umieszczonymi w widocznych miejscach oraz na stronie internetowej.

Obiekt posiada szatnie i toalety (oddzielne dla mężczyzn i kobiet) oraz pomieszczenie porządkowe do przechowywania preparatów myjąco-dezynfekujących, sprzętu porządkowego oraz drobnego wyposażenia (np. kule i kręgle). Czynności porządkowe wykonywane są codziennie przez pracownika Ośrodka Sportu i Rekreacji zatrudnionego na stanowisku sprzątaczkę, przy użyciu odpowiednich preparatów.

Woda w obiekcie dostarczana jest z wodociągu sieciowego publicznego, a ścieki odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Zarówno obiekt, jak i jego otoczenie, są monitorowane. Na terenie kręgielni istnieje możliwość organizacji imprez rekreacyjno-sportowych, a uczestnicy mają do dyspozycji również plac zieleni na zewnątrz. Przed obiektem wydzielono utwardzony parking dla gości. W Sali kręgielni zamontowano kamerę umożliwiającą transmisję zawodów online.

Pomieszczenia kręgielni, wyposażenie oraz sprzęt sportowo-rekreacyjny utrzymane były w czystości i w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

2. 8. Cmentarze i domy przedpogrzebowe

Na terenie powiatu gostyńskiego znajduje się 24 cmentarze parafialne, dom przedpogrzebowy oraz pomieszczenie do przechowywania zwłok, zlokalizowane na terenie jednego z cmentarzy.

W 2025 roku poddano kontroli dom przedpogrzebowy oraz dwa cmentarze parafialne.

Dom Przedpogrzebowy w Gostyniu znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie Cmentarza Parafialnego. W obiekcie wydzielono pomieszczenie chłodni z dwoma szafami chłodniczymi do przechowywania zwłok. W pomieszczeniu tym przygotowuje się osobę zmarłą do

ceremonii pogrzebowej – obmycie, ubranie oraz ułożenie w trumnie. Wszystkie zabiegi toalety pośmiertnej i tanatokosmetyki wykonywane są przez pracownika oraz właściciela zakładu, z zachowaniem godności i poszanowania osoby zmarłej.

W obiekcie znajduje się również pomieszczenie sanitarno-higieniczne, wyposażone w podstawowe środki higieny osobistej, a także wydzielone miejsce do przechowywania sprzętu porządkowego i środków czystości. Sprzątanie i dezynfekcja prowadzone są codziennie przez pracowników zakładu.

Źródłem wody jest wodociąg sieciowy publiczny, a ścieki odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Podmiot posiada umowę z firmą zewnętrzną, posiadającą stosowne uprawnienia, na odbiór, transport i utylizację odpadów niebezpiecznych. Na terenie obiektu wydzielono pomieszczenie magazynowe z urządzeniem chłodniczym do czasowego przechowywania odpadów. Zarówno w pomieszczeniu sanitarno-higienicznym, jak i w magazynie odpadów, zainstalowano wentylację mechaniczną uruchamianą automatycznie.

Skontrolowany obiekt utrzymany był w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Cmentarze parafialne

W 2025 roku skontrolowano dwa cmentarze parafialne. Tereny cmentarne są ogrodzone, obsadzone zielenią, częściowo utwardzone, z wyznaczonymi alejkami głównymi. Na cmentarzach znajdują się groby ziemne – pojedyncze i głębinowe, a także grobowce. Nie występują kolumbaria. Przed wejściem zlokalizowano miejsca postojowe, tablice nekrologiczne, a dostęp dla osób niepełnosprawnych ruchowo jest zapewniony.

Przewóz zwłok w trumnach lub prochów w urnach odbywa się przy użyciu wózków specjalnego przeznaczenia, w warunkach zapewniających bezpieczeństwo sanitarne i techniczne. Dla użytkowników jednego z cmentarzy dostępny jest regulamin, a w obu obiektach prowadzona jest ewidencja grobów w postaci ksiąg cmentarnych. Ponowne użycie grobu do pochówku możliwe jest po uiszczeniu opłaty na dalsze 20 lat. Dostęp do prądu i nagłośnienia, niezbędnego podczas ceremonii pogrzebowych, zapewnia firma zajmująca się pochówkiem osób zmarłych.

Podstawowym źródłem wody jest woda własna – w jednym przypadku studnia, w drugim – ujęcie z wodociągu publicznego. Ujęcia wody są czynne w sezonie wiosenno-letnio-jesiennym; zimą pozostają wyłączone. Na cmentarzach nie znajdują się domy przedpogrzebowe ani kostnice.

Na terenach cmentarnych umieszczono metalowe kontenery lub zamykane pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych, odbieranych przez zewnętrzne firmy z odpowiednimi uprawnieniami.

Skontrolowane obiekty spełniały wymagania higieniczno-sanitarne w zakresie przedmiotowej kontroli. W jednym z cmentarzy zalecono sporządzenie regulaminu Cmentarza Parafialnego.

2. 9. Zakłady Pogrzebowe

W 2025 roku pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej skontrolowali dwa Zakłady Pogrzebowe: jeden o profilu działalności obejmującym przenoszenie i przewóz zwłok, drugi – przenoszenie, przewóz oraz ekshumację zwłok.

Podmioty te działają zgodnie z opracowanymi i wdrożonymi procedurami postępowania ze zwłokami. Kontrole wykazały, że zabieg toalety pośmiertnej wykonywany jest godnie i z poszanowaniem osoby zmarłej, zarówno w budynku mieszkalnym, w którym nastąpił zgon, jak i w pomieszczeniu przynależnym do Domu Pogrzebowego. Pracownicy funeralni wykonują czynności związane z przygotowaniem zwłok do ubrania, takie jak mycie, zakładanie blokad, zamykanie ust i oczu, czesanie, ubieranie zwłok, a w rzadkich przypadkach – malowanie twarzy.

W skontrolowanych obiektach nie wykonuje się sekcji zwłok ani balsamowania ciał. Sprzątanie i dezynfekcja prowadzone są na bieżąco przez zatrudnionych pracowników.

Obiekty zaopatrzone są w wodę przeznaczoną do spożycia, pochodzącą z wodociągów sieciowych publicznych, a ścieki odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej.

Kontrolowane podmioty posiadają umowę na odbiór, transport i przekazywanie do utylizacji odpadów niebezpiecznych z firmą zewnętrzną posiadającą odpowiednie uprawnienia.

Na terenie obiektów wydzielono pomieszczenie magazynowe z urządzeniem chłodniczym do czasowego przechowywania odpadów (do 30 dni).

Ponadto skontrolowano cztery środki transportu służące do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Pojazdy te są zarejestrowane i użytkowane zgodnie z przeznaczeniem, trwale oznakowane, a kabina kierowcy jest odizolowana od części ładunkowej. W części przeznaczonej na przewóz zwłok lub szczątków nie ma miejsc siedzących, a trumny lub pojemniki zabezpieczone są przed przesuwaniem podczas transportu. Podłoga wykonana jest z materiału łatwo zmywalnego i odpornego na działanie środków dezynfekujących. Pojazdy posiadają także wydzielone miejsce na środki dezynfekcyjne, jednorazowe rękawice ochronne, ręczniki jednorazowego użytku oraz worki i kombinezony na zwłoki.

Skontrolowane środki transportu utrzymane są w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym.

2. 10. Zakłady Pralnicze

W 2025 roku, w ramach nadzoru bieżącego, skontrolowano Zakład Pralniczy świadczący najszerzy zakres usług. Podmiot ten zajmuje się praniem bielizny szpitalnej, hotelowej, gastronomicznej oraz odzieży roboczej z zakładów pracy.

W kontrolowanym obiekcie, oprócz pomieszczeń przeznaczonych do prania, suszenia i prasowania, wydzielono także strefę brudną – przeznaczoną do składowania brudnej odzieży roboczej – oraz strefę czystą – magazyn czystej bielizny. Na terenie obiektu obowiązuje regulamin ogólny pralni, a ruch wewnątrz obiektu jest jednokierunkowy – od przyjmowania do wydawania bielizny.

Zakład posiada wdrożone instrukcje prania, a bielizna gotowa do wydania jest odpowiednio identyfikowana. Środki piorąco-dezynfekujące stosowane w pralni posiadają aktualne terminy ważności. W obiekcie wydzielono również pomieszczenia higieniczno-sanitarne oraz szatnię z zespołem sanitarnym i natryskiem.

Dezynfekcja oraz czynności porządkowe pomieszczeń prowadzone są codziennie, po zakończonym dniu pracy, przez pracowników zakładu. Źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg sieciowy publiczny, a ścieki odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej.

Skontrolowane pomieszczenia oraz wyposażenie obiektu utrzymane są w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Ponadto, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, poddano kontroli 12 środków transportu służących do przewozu bielizny. Wnętrza pojazdów były czyste i regularnie dezynfekowane, wyposażone w apteczkę pierwszej pomocy oraz pojemniki na odpady komunalne. Zapisy dotyczące mycia i dezynfekcji środków transportu prowadzone są na bieżąco i potwierdzone wpisami w książce mycia i dezynfekcji komory ładunkowej. We wszystkich skontrolowanych pojazdach kabina kierowcy jest trwale oddzielona od wnętrza komory przewozowej.

Skontrolowane środki transportu, służące do przewozu bielizny, utrzymane są w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

2. 11. Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2025 roku kontroli poddano również obiekty klasyfikowane jako „inne obiekty użyteczności publicznej”, przedstawione w Tabeli Nr 3. W porównaniu z rokiem 2024 liczba obiektów w tej grupie zmniejszyła się o dwanaście.

Dwa obiekty – kręgielnia oraz hala widowiskowo-sportowa – przeniesiono do grupy „Tereny rekreacyjne”. Wyodrębniono nową grupę „Pralnie”, do której przeniesiono pięć obiektów, natomiast szósty obiekt zakończył działalność. Ponadto utworzono nową grupę „Zakłady pogrzebowe”, do której przeniesiono cztery obiekty.

Tabela 3. Inne obiekty użyteczności publicznej.

Typ obiektu	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba skontrolowanych obiektów	% skontrolowanych obiektów
Kulturalno-sportowe	3	2	67
Stacje paliw	18	2	11
Przystanki komunikacyjne	1	1	100
Usługi transportowe	3	0	0
Komenda Powiatowa Policji	1	0	0
Parkingi	4	0	0
Ogółem	30	5	17

Obiekty kulturalno-sportowe

W 2025 roku, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, skontrolowano dwa obiekty kulturalno-sportowe.

Muzeum

Muzeum świadczy usługi z zakresu kultury i jest przystosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Wewnątrz znajdują się trzy sale wystawowe: sala historyczna, sala wystaw czasowych oraz archiwum zakładowe. Dodatkowo obiekt obejmuje pomieszczenia administracyjne i socjalne dla pracowników, punkt kasowy oraz pomieszczenia socjalno-higieniczne dla zwiedzających. O czystość i porządek dba osoba zatrudniona na stanowisku obsługi muzeum.

Muzeum wyposażone jest w siedem urządzeń klimatyzacyjnych. Budynek podłączony jest do systemu antywłamaniowego działającego na czujniki ruchu i temperatury. Wyposażenie muzeum, w tym meble i eksponaty, utrzymane jest w czystości.

Pokój zagadek

Pokój zagadek zlokalizowany jest na poddaszu muzeum i przystosowany dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Tematyka gry nawiązuje do czasów napoleońskich. Pokój czynny jest codziennie, wyłącznie po wcześniejszej rezerwacji, a w rozwiązywanie „Misji Napoleon” może uczestniczyć od dwóch do czterech osób jednocześnie, pozostających w stałym kontakcie z obsługą. Przewidziany czas gry wynosi półtorej godziny, a powierzchnia obiektu podzielona jest na cztery pomieszczenia stanowiące elementy gry.

Obiekt jest monitorowany, a dostęp do obrazu z kamer mają pracownicy muzeum.

Dezynfekcja i czynności porządkowe pomieszczeń oraz wyposażenia prowadzone są codziennie po zakończonym dniu pracy przez osoby porządkowe zatrudnione w obiekcie. Pomieszczenia są klimatyzowane, a budynek podłączony do systemu antywłamaniowego z czujnikami ruchu i temperatury. W przypadku wyłączenia zasilania energetycznego wszystkie pomieszczenia otwierają się automatycznie. Wyposażenie, w tym meble i rekwizyty, utrzymane jest w czystości.

Stacje paliw

W 2025 roku, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, przeprowadzono kontrolę jednego obiektu tej grupy. Dodatkowo pracownicy Higieny Komunalnej wraz z pracownikami Higieny Pracy dokonali kontroli sanitarnych w jednym obiekcie.

Na stacjach paliw, oprócz pomieszczeń sprzedaży, znajdują się ogólnodostępne pomieszczenia higieniczno-sanitarne dla kobiet, mężczyzn oraz osób niepełnosprawnych ruchowo. W jednym z kontrolowanych obiektów dostępne było dodatkowe ogólnodostępne pomieszczenie higieniczno-sanitarne dla klientów, wyposażone w natrysk, dostępne bezpośrednio z zewnątrz budynku. Dla pracowników wydzielono węzły szatniowo-sanitarne.

Dezynfekcja oraz czynności porządkowe pomieszczeń prowadzone są codziennie po zakończonym dniu pracy przez pracowników stacji.

Źródłem zaopatrzenia w wodę są wodociągi sieciowe publiczne, a ścieki odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Skontrolowane podmioty złożyły wnioski do Urzędu Regulacji Energetyki o zmianę koncesji na obrót paliwami ciekłymi w celu dostosowania jej treści do definicji paliw ciekłych. Posiadają również wpis do rejestru podmiotów przywożących, z którego wynika, że paliwo dostarczane jest ze wskazanych terminali, własnymi środkami transportu, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w skontrolowanych obiektach. W jednym z nich wydano zalecenia dotyczące gromadzenia dokumentacji z okresowych przeglądów urządzeń

klimatyzacyjnych oraz montażu wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych dla klientów i pracowników.

Przystanki komunikacyjne

Przystanki komunikacyjne wyposażone są w zabudowane wiaty o konstrukcji stalowej, wewnątrz których znajdują się drewniane ławki. Wiaty pełnią funkcję punktów oczekiwania dla podróżnych. W pobliżu umieszczono metalowe i betonowe kosze na odpady komunalne.

Mycie i konserwacja wiat realizowane są dwa razy w roku. Każdy przystanek posiada tablice informacyjne z rozkładami jazdy. Skontrolowane obiekty utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i technicznym, a teren wokół wiat utwardzony kostką brukową i utrzymany w czystości.

3. Pływalnie

Na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonuje jedna całoroczna pływalnia kryta. W 2025 roku przeprowadzono jedną kontrolę sanitarną tego obiektu. Kontrola dotyczyła weryfikacji usunięcia nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno-technicznego.

Podczas ww. kompleksowej kontroli sprawdzano stan sanitarno-techniczny obiektu, w tym poszczególnych pomieszczeń: hali basenowej i niecek basenowych, strefy saun, siłowni fitness, szatni oraz zaplecza pływalni wraz z systemem uzdatniania wody do kąpiel. Skontrolowane pomieszczenia były utrzymane w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym.

Zdjęcie 4. Pływalnia Kryta „Na Fali” w Gostyniu

źródło: https://gostyn24.pl/news_foto/2024/0817/333610.jpg

W 2025 roku Inspekcja Sanitarna wraz z Zarządzającym Pływalnią prowadziła nadzór nad jakością wody ciepłej. W ramach urzędowej kontroli pobrano z instalacji wewnętrznej pływalni 5 próbek wody ciepłej – 3 próbki z niecek basenowych oraz 2 próbki z natrysków.

Ponadto, w ramach kontroli wewnętrznej Zarządzającego obiektem pobrano 24 próbki wody ciepłej z niecek basenowych oraz 16 próbek z systemów cyrkulacji niecek basenowych. Wszystkie próbki badano pod kątem obecności mikroorganizmów *Legionella*.

Spośród przebadanych próbek obecność bakterii *Legionella* stwierdzono wyłącznie w próbkach pobranych z niecki i systemu cyrkulacji basenu rekreacyjnego w październiku 2025 r. w ramach kontroli wewnętrznej oraz w próbce wody z niecki basenu rekreacyjnego pobranej w listopadzie w ramach kontroli urzędowej.

W związku ze stwierdzonym przekroczeniem, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał decyzję nakazującą wyłączenie z użytkowania urządzeń wytwarzających aerozol wodno-powietrzny. Badania kontrolne przeprowadzone przez Zarządzającego obiektem nie potwierdziły stwierdzonych przekroczeń, a urządzenia te zostały ponownie dopuszczone do użytku.

Jakość wody przeznaczonej do kąpieli była monitorowana przez cały rok zarówno przez Inspekcję Sanitarną, jak i Zarządzającego Pływalnią. Łącznie pobrano 36 próbek w ramach kontroli urzędowej oraz 182 próbki w ramach kontroli wewnętrznej. Systematyka prowadzonych badań zapewniła bezpieczne warunki dla osób korzystających z pływalni.

W ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej wykonywano analizy laboratoryjne próbek wody pod kątem zanieczyszczeń bakteriologicznych oraz parametrów fizykochemicznych. W 2025 roku odnotowano pojedyncze przekroczenia mikrobiologiczne i fizykochemiczne, jednak działania naprawcze podjęte niezwłocznie przez Zarządzającego skutecznie wyeliminowały stwierdzone nieprawidłowości, przywracając parametry wody do obowiązujących norm jakościowych.

Woda w nieckach: basenu sportowego, basenu rekreacyjnego, brodzika, niecki jacuzzi oraz w systemach cyrkulacji czterech niecek basenowych odpowiadała wymaganiom określonym w załącznikach nr 1 i nr 2 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230).

W 2025 roku obiekt pływalni był czasowo wyłączony z użytkowania z powodu corocznych prac remontowo-modernizacyjnych. Przerwa technologiczna trwała od 18 sierpnia do 7 września 2025 r.

Podczas przerwy wykonano m.in.:

- ✓ Na hali basenowej: częściową wymianę płytek na plaży; wymianę wody we wszystkich nieckach basenowych; częściową wymianę oświetlenia; wymianę fug w obiegu brodzika wraz z plażą; wymianę drabinki w niecce basenu sportowego; wymianę urządzeń do dezynfekcji stóp.
- ✓ W strefie saun: budowę groty solnej; montaż drzwi wahadłowych; wymianę płytek podłogowych w pierwszej części SPA.
- ✓ W pozostałych pomieszczeniach obiektu: malowanie korytarza, holu przy recepcji oraz pomieszczeń ratowników; wymianę szafek kuchennych w pomieszczeniu socjalnym pracowników; montaż puzzli gumowych na podłodze w siłowni; wymianę części tapicerek na urządzeniach w siłowni.
- ✓ W podbaseniu: wymianę przełączników sterujących pompami obiegowymi; wymianę części przełączników poziomu cieczy w zbiornikach przelewowych; mycie zbiorników przelewowych i orurowania; wymianę elektrod w analitach; remont pompy obiegowej w zjeżdżalni oraz smarowanie pozostałych pomp obiegowych.

Wszystkie skontrolowane pomieszczenia pływalni były utrzymane w należyтым stanie sanitarno-porządkowym oraz sanitarno-technicznym, a jakość wody basenowej spełniała obowiązujące wymagania.

W dniu 8 maja 2025 r. w siedzibie Stowarzyszenia Wspierania Przedsiębiorczości Powiatu Gostyńskiego, przy ul. Polnej 63 w Gostyniu, odbyło się spotkanie edukacyjno-informacyjne pn. „Bezpiecznie w branży BEAUTY” dla branży kosmetycznej i fryzjerskiej, zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Gostyniu.

W spotkaniu wzięli udział Przedsiębiorcy z powiatu gostyńskiego świadczący usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu oraz odnowy biologicznej.

Szczegółowo omówiono wymagania sanitarno-higieniczne, jakim powinny odpowiadać obiekty świadczące ww. usługi, oraz procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi w obiektach branży beauty. Poruszono również temat odpowiedzialności za nieprzestrzeganie procedur i wymagań oraz zagadnienia związane z gospodarką odpadami wytwarzanymi w salonach branży beauty.

Każdy z uczestników spotkania otrzymał na zakończenie dyplom potwierdzający udział.

Zdjęcie 5. Spotkanie edukacyjno-informacyjne dla branży kosmetycznej i fryzjerskiej, zorganizowane we współudziale Stowarzyszenia i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu.

źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

4. Podsumowanie

- ✓ W zakresie stanu sanitarno-technicznego obiektów użyteczności publicznej oraz środków transportu specjalnego przeznaczenia nie stwierdzono nieprawidłowości.
- ✓ Na podstawie dokumentacji pokontrolnej wszystkie obiekty użyteczności publicznej uzyskały w roku sprawozdawczym pozytywną ocenę Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu.
- ✓ We wszystkich skontrolowanych obiektach gospodarka odpadami była prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- ✓ We wszystkich obiektach użyteczności publicznej przestrzegano zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu, wyrobów tytoniowych i e-papierosów.
- ✓ Wszystkie skontrolowane obiekty oraz środki transportu specjalnego przeznaczenia wyposażone były w apteczkę pierwszej pomocy, zaopatrzoną w podstawowe środki opatrunkowe.
- ✓ Największy wzrost liczby obiektów użyteczności publicznej, podobnie jak w latach ubiegłych, odnotowano w branży „beauty”.
- ✓ W branży „beauty” wzrasta liczba obiektów wykonujących zabiegi inwazyjne, powodujące przerwanie ciągłości naskórka.
- ✓ Poprzez systematyczne prace remontowe kontrolowanych obiektów sukcesywnie podwyższano standard świadczonych usług.
- ✓ Podczas kontroli sanitarnych prowadzono działania edukacyjno-informacyjne, mające na celu poszerzenie wiedzy oraz zwiększenie świadomości w zakresie zasad i możliwości prowadzenia działalności gospodarczej.
- ✓ Właścicielom i zarządom obiektów zwracano uwagę na konieczność podejmowania działań zapewniających odpowiednią jakość wody ciepłej w instalacjach wewnętrznych budynków.
- ✓ W analizowanych próbkach wody nie stwierdzono zanieczyszczeń bakteriologicznych ani przekroczeń parametrów fizykochemicznych.
- ✓ Woda w nieckach pływalni, w badanym zakresie bakteriologicznym i chemicznym, odpowiadała wymaganiom określonym dla wody na pływalniach.

STAN SANITARNY PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

1. Wprowadzenie

Podmioty, wykonujące działalność leczniczą, kontrolowano w oparciu o przepisy prawne Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

Zakres kontroli obejmował kompleksową ocenę warunków sanitarno-higienicznych oraz organizacyjnych funkcjonowania podmiotu, w szczególności:

- ✓ stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, urządzeń i wyposażenia oraz utrzymanie czystości;
- ✓ gospodarkę wodno-ściekową wraz z prowadzoną dokumentacją;
- ✓ postępowanie z odpadami komunalnymi i medycznymi, w tym prawidłowość prowadzenia dokumentacji;
- ✓ procedury higieniczne, w tym mycia i dezynfekcji rąk, sprzątania oraz dezynfekcji powierzchni dotykowych i bezdotykowych, a także postępowanie w przypadku skażenia materiałem biologicznym;
- ✓ procedury dezynfekcji i sterylizacji wyrobów medycznych, organizację systemu sterylizacji oraz postępowanie z materiałem i sprzętem sterylnym;
- ✓ procedury postępowania po ekspozycji zawodowej;
- ✓ sposób postępowania z bielizną czystą i brudną;
- ✓ zapewnienie i dostępność środków ochrony indywidualnej dla personelu;
- ✓ dokumentację zdrowotną personelu;
- ✓ ocenę przestrzegania przepisów Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162, z późn. zm.).

W placówkach medycznych, w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego, pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej dokonali urzędowego poboru próbek wody ciepłej w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella*.

2. Działalność lecznicza

W 2025 roku działalność lecznicza, wykonywana przez podmioty lecznicze, obejmowała następujące grupy:

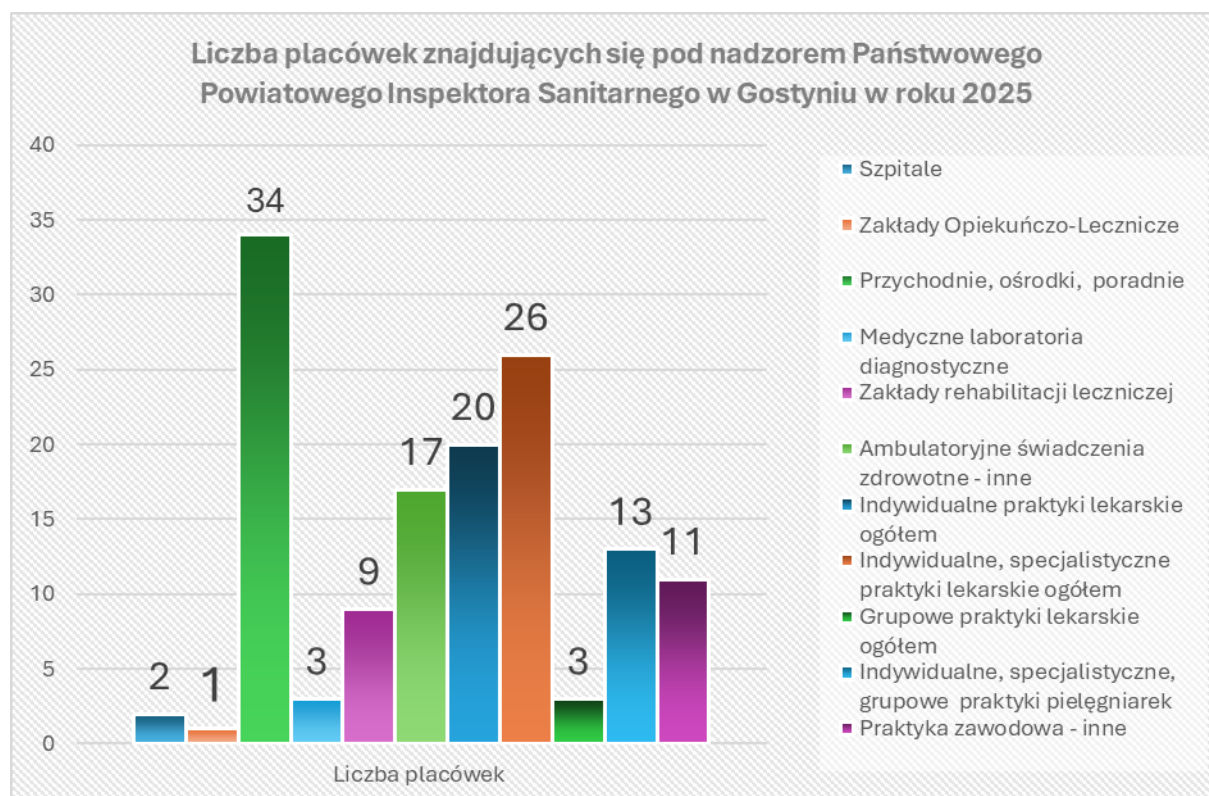
- ✓ stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne,
- ✓ stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne,
- ✓ ambulatoryjne świadczenia zdrowotne,
- ✓ praktyki zawodowe.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowało się ogółem 139 placówek, w tym:

- ✓ 2 podmioty, wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne,
- ✓ 1 podmiot, wykonujący stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne,
- ✓ 63 podmiotów, wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne,
- ✓ 73 podmioty, prowadzące działalność leczniczą w ramach praktyki zawodowej.

Powyższą zależność przedstawiono na wykresie 1.

Wykres 1. Zestawienie placówek znajdujących się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu w roku 2025.

2.1. Podmioty lecznicze, wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu na 2025 rok znajdowały się dwa szpitale wykonujące działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne - szpitalne.

Zgodnie z Planem kontroli obiektów Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gostyniu na 2025 rok zaplanowano i przeprowadzono kontrole kompleksowe w obu podmiotach wykonujących działalność leczniczą w ww. rodzaju, tj. w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Gostyniu oraz w Szpitalu Rehabilitacyjnym w Piaskach.

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W GOSTYNIU

Plac Karola Marcinkowskiego 8/9, 63-800 Gostyń

Szpital Gostyń, Plac Karola Marcinkowskiego 8/9, 63-800 Gostyń.

Kontroli poddano:

- ✓ Izbę Przyjęć,
- ✓ Oddział Dziecięcy,
- ✓ Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
- ✓ Wieloprofilowy Oddział Zabiegowy,
- ✓ Oddział Wewnętrzny,
- ✓ Oddział Chirurgii Dziecięcej z Pododdziałem Urazowo-Ortopedycznym dla Dzieci,
- ✓ Oddział Medycyny Paliatywnej,
- ✓ Blok operacyjny,
- ✓ Centralną Sterylizatornię,
- ✓ Pomieszczenie pro morte, kostnica i prosektorium,

W kompleksie budynków szpitala mieści się blok operacyjny oraz centralna sterylizatornia.

Ponadto, w strukturze Szpitala znajduje się apteka oraz w ramach działu pomocy doraźnej - Zespół Transportu Sanitarnego.

W stosunku do podmiotu prowadzone jest postępowanie administracyjne w zakresie Higieny Komunalnej, dotyczące wykonania obowiązków nałożonych decyzją Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 28 stycznia 2020 r., znak: DN-HK.9020.243.2019, oraz decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu z dnia 7 sierpnia 2023 r., znak: ON-HK.9020.56.2023. Decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu z dnia 9 października 2023 r., znak:

ON-HK.9020.56.2023, wyrażono zgodę na przesunięcie terminu realizacji wskazanych obowiązków do dnia 31 grudnia 2025 r., w zakresie zadań dotyczących Oddziału Dziecięcego.

Nieprawidłowości, o których mowa, dotyczą Oddziału Dziecięcego i obejmują:

- ✓ Pomieszczenie higieniczno-sanitarne, wyposażone dodatkowo w natrysk, nie jest przystosowane dla osób niepełnosprawnych, w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich.
- ✓ W Oddziale Dziecięcym brak izolatki.
- ✓ Ścianki działowe pokoi łóżkowych dzieci młodszych wykonane są ze szkła matowego, co uniemożliwia prowadzenie ciągłej obserwacji dzieci; w pokojach nie są również zainstalowane kamery.

W 2025 roku Oddział Chirurgii Ogólnej został przekształcony w Wieloprofilowy Oddział Zabiegowy, świadczący usługi medyczne w zakresie chirurgii oraz ginekologii. W ramach zmian organizacyjnych zlikwidowano Oddział Ginekologiczno-Położniczy oraz Oddział Noworodkowy.

W związku z powyższym rozważano przeniesienie Oddziału Dziecięcego do pomieszczeń po Oddziale Ginekologiczno-Położniczym i Noworodkowym. Ostatecznie pomieszczenia te zostały tymczasowo przeznaczone na pobyt pacjentów Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego.

W 2025 roku nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień w bieżącym stanie sanitarno-technicznym pomieszczeń obiektu szpitalnego. Wyposażenie szpitala spełniało obowiązujące wymagania sanitarno-techniczne. Łóżka przeznaczone do hospitalizacji pacjentów na salach chorych były ustawione w sposób umożliwiający dostęp do pacjenta z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych.

W omawianym zakresie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nie podejmował działań kontrolno-administracyjnych, dotyczących bieżącego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń. Nie wydano zaleceń ani decyzji, nie nałożono mandatów ani nie prowadzono postępowań egzekucyjnych, ponieważ nie stwierdzono nieprawidłowości wymagających interwencji.

Jednocześnie w zakresie Higieny Pracy obowiązuje decyzja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu, znak: ON-HP.9020.47.2024 z dnia 5 grudnia 2024 r.

W latach 2024–2025 w placówce podjęto szereg działań mających na celu poprawę warunków sanitarno-technicznych oraz jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych, obejmujących w szczególności:

- ✓ wymianę oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne lampy typu LED w całym obiekcie,
- ✓ reorganizację Oddziału Ginekologiczno-Położniczego,
- ✓ wymianę schodów zewnętrznych,
- ✓ remont wejścia do Szpitala,
- ✓ doposażenie bloku operacyjnego poprzez wymianę stołu operacyjnego.

Powyższe działania przyczyniły się do poprawy bezpieczeństwa, funkcjonalności oraz komfortu pacjentów i personelu.

Dokumentacja fotograficzna zrealizowanych prac oraz działań, mających na celu poprawę warunków sanitarno-technicznych:

Zdjęcie 1. Nowy stół operacyjny.

Zdjęcie 2. Śluza umywalkowa – blok operacyjny.

źródło: z zasobów PPSE w Gostyniu

Zdjęcie 3. Malowanie korytarza SPZOZ w Gostyniu – przed wejściem do Oddziału Dziecięcego.

źródło: z zasobów SPZOZ w Gostyniu

Zdjęcie 4. Malowanie korytarza SPZOZ w Gostyniu.

źródło: z zasobów SPZOZ w Gostyniu

Podstawowym źródłem zaopatrzenia szpitala w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi jest publiczny wodociąg sieciowy w Gostyniu, którego dysponentem jest Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gostyniu. Obiekt posiada dwie niezależne linie zasilania w wodę (główną i awaryjną), zaopatrywane z tego samego źródła.

Rezerwowe zaopatrzenie w wodę zapewnione jest w ramach porozumień kryzysowych zawartych pomiędzy producentami wody na terenie powiatu gostyńskiego, przewidujących dostawę wody pitnej, w tym – w razie potrzeby – dostawę cysterną, zapewniającą co najmniej 12-godzinny zapas wody.

W 2025 roku jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w obiekcie nie była kwestionowana. Badania laboratoryjne próbek wody pobranych w ramach nadzoru sanitarnego potwierdziły spełnienie wymagań bakteriologicznych i fizykochemicznych. Nie odnotowano awarii ani przerw w dostawach wody.

Podczas kontroli kompleksowej, jak również w trakcie kolejnych spotkań, prowadzono z Dyrekcją Szpitala rozmowy o charakterze edukacyjno-informacyjnym, podkreślając istotne znaczenie posiadania oraz prawidłowego użytkowania awaryjnego źródła zaopatrzenia w wodę.

Jednocześnie Dyrekcja Szpitala podejmuje działania zmierzające do wykonania na terenie placówki odwiertu studni głębinowej jako rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę.

W 2025 r. zamierzenia tego nie udało się zrealizować.

W 2025 roku jakość ciepłej wody użytkowej była okresowo kwestionowana w związku ze stwierdzeniem średniego stopnia skażenia bakterią *Legionella* sp. w instalacji wewnętrznej zasilanej ze starej kotłowni. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu dokonał oceny jakości wody, a podmiot leczniczy wdrożył działania naprawcze, obejmujące m.in. kontrolę instalacji oraz zastosowanie generatora dwutlenku chloru.

W kolejnych badaniach kontrolnych uzyskano wyniki prawidłowe, a poziom skażenia oceniono jako znikomy zarówno w instalacji zasilanej ze starej, jak i z nowej kotłowni. Dalszy nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej będzie prowadzony zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Postępowanie z bielizną czystą i brudną w ciągu roku było prowadzone prawidłowo. Bielizna brudna była klasyfikowana zgodnie z procedurą na bieliznę ogólną oraz bieliznę zainfekowaną (zakaźną). Brudna bielizna zanieczyszczona krwią lub wydzielinami była umieszczana w podwójnych workach, przy czym w przypadku bielizny zakaźnej stosowano worek rozpuszczalny w wodzie. Bielizna brudna była czasowo składowana w brudownikach, w zamykanych i opisanych pojemnikach. Codziennie w dni robocze brudna bielizna była

odbierana z oddziałów przez pracownika zewnętrznej pralni i transportowana w zamkniętych, zabezpieczonych wózkach.

Czysta bielizna dostarczana była w perforowanych workach foliowych, chroniona przed zabrudzeniem i wilgocią, a następnie magazynowana w wydzielonych, zamykanych szafach według asortymentu. Transport czystej bielizny w obrębie oddziałów odbywał się w zamkniętych wózkach transportowych wykonanych ze stali nierdzewnej.

Podmiot korzysta z pralni zewnętrznej, świadczącej kompleksowe usługi pralnicze, w tym pranie, dezynfekcję, transport oraz serwis bielizny szpitalnej i odzieży roboczej. Pralnia spełnia standardy sanitarno-techniczne określone w wytycznych dotyczących pralnictwa szpitalnego (2022 r.).

W szpitalu wdrożono nowoczesne rozwiązania organizacyjne i techniczne, mające na celu poprawę bezpieczeństwa sanitarnego, kontroli obiegu bielizny oraz ograniczenie ryzyka wtórnych skażeń. Podmiot korzysta z systemu radiowej identyfikacji bielizny (RFID), umożliwiającego bezdotykową identyfikację, ewidencję oraz liczenie bielizny na poszczególnych etapach jej obiegu, co zwiększa nadzór nad gospodarką bielizną i minimalizuje ryzyko zagubień oraz błędów ilościowych.

Transport bielizny czystej i brudnej realizowany jest z wykorzystaniem zamkniętych wózków transportowych, zapewniających oddzielenie bielizny czystej od brudnej oraz ochronę przed zanieczyszczeniami środowiskowymi podczas transportu na terenie szpitala.

Dodatkowo szpital prowadził działania testowe polegające na sprawdzeniu możliwości zastosowania zmywalnych poduszek i koców, które stanowią rozwiązanie ograniczające ryzyko mikrobiologiczne oraz ułatwiające utrzymanie właściwego reżimu sanitarnego. Rozwiązania te nie zostały jednak w 2025 r. wdrożone do stałego użytkowania.

Sprzątanie pomieszczeń szpitala realizowane jest w systemie mieszanym. Czynności porządkowe wykonywane są przez personel własny placówki (salowe), a w razie potrzeby również przez osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych (umowy zlecenia).

W trakcie prowadzonych kontroli nie kwestionowano stanu czystości i porządku w szpitalu. Nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości w zakresie utrzymania czystości, mycia i dezynfekcji powierzchni oraz organizacji prac porządkowych.

W szpitalu stosowane są profesjonalne środki myjąco-dezynfekcyjne o szerokim spektrum działania (bakteriobójczym, prątkobójczym, wirusobójczym, grzybobójczym i sporobójczym), przeznaczone do dezynfekcji powierzchni dotykowych i bezdotykowych, stosowane zgodnie z obowiązującymi procedurami oraz zaleceniami producentów.

Do utrzymania czystości wykorzystywany jest profesjonalny sprzęt, w tym wózki sprząające wyposażone w system dwóch wiader, wyżymarki do mopów, półki na środki chemiczne oraz worki na odpady i zużyte nakładki mopów. Nakładki i ścierki wielorazowe są regularnie wymieniane oraz poddawane praniu i dezynfekcji w pralni zewnętrznej.

Zasady utrzymania czystości, mycia i dezynfekcji powierzchni oraz postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym określone są w obowiązujących w szpitalu procedurach i instrukcjach. Szkolenia personelu sprząającego prowadzone są na ich podstawie przez osoby odpowiedzialne po stronie szpitala za nadzór nad higieną i organizacją pracy (np. personel kierowniczy oraz osoby odpowiedzialne za wdrażanie procedur).

Monitorowanie czystości prowadzone jest w ramach bieżącego nadzoru wewnętrznego poprzez kontrolę przestrzegania procedur sprząania, harmonogramów mycia i dezynfekcji oraz zasad podziału na strefy czystości. Kontrole realizowane są przez osoby odpowiedzialne za organizację pracy w oddziałach oraz nadzór nad personelem sprząającym. W placówce nie wdrożono systemów fluorescencyjnych ani innych specjalistycznych metod technologicznych służących do monitorowania czystości.

W placówce nie stosuje się dodatkowych urządzeń wspomagających proces dezynfekcji pomieszczeń, takich jak zamgławiacze, lampy lub roboty UV czy ozonatory. Łóżka chorych są myte i dezynfekowane w obrębie sal chorych przy użyciu preparatów dezynfekujących w sprayu.

Postępowanie z odpadami medycznymi w szpitalu w ciągu roku było prowadzone prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wewnętrznymi procedurami. Odpady były właściwie segregowane, oznakowane, zbierane selektywnie, transportowane w odpowiednich warunkach, magazynowane w kontrolowanej temperaturze oraz przekazywane do unieszkodliwiania podmiotom uprawnionym. Dokumentacja w tym zakresie prowadzona była prawidłowo w systemie BDO.

Jednocześnie, w związku ze zmianą przepisów dotyczących ewidencji odpadów niebezpiecznych (kod 15 01 10*), podczas kontroli przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne obejmujące zasady prawidłowej segregacji i przechowywania tych odpadów oraz obowiązek ich ewidencjonowania w Bazie Danych o Produktach i Opakowaniach oraz o Gospodarce Odpadami (BDO).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wystawił negatywną ocenę dla Szpitala w Gostyniu, wynikającą z braku pełnego dostosowania Oddziału Dziecięcego do wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

Wobec Szpitala w Gostyniu obowiązywały decyzje administracyjne wydane w latach wcześniejszych, w tym decyzja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu z dnia 9 października 2023 r., wyrażająca zgodę na przesunięcie terminu realizacji zadań dostosowawczych dotyczących Oddziału Dziecięcego do dnia 31 grudnia 2025 r. Postępowanie administracyjne w tym zakresie pozostawało w toku na koniec roku sprawozdawczego, co skutkowało wydaniem oceny negatywnej.

Jednocześnie należy podkreślić, że bieżący stan sanitarno-techniczny obiektu, jakość wody, gospodarka bielizną, utrzymanie czystości oraz postępowanie z odpadami medycznymi zostały ocenione jako prawidłowe i nie stanowiły podstawy do wydania oceny negatywnej.

BONIFRATERSKIE CENTRUM MEDYCZNE Sp. z o. o.

ul. Gen. Romualda Traugutta 57/59, 50-417 Wrocław

Oddział: Bonifraterskie Centrum Medyczne Sp. z o. o. Oddział V we Wrocławiu

ul. Gen. Romualda Traugutta 57/59, 50-417 Wrocław

Zakład leczniczy: Szpitale Rehabilitacyjne

Jednostka: Szpital Rehabilitacyjny Piaski

os. Marysin 1, 63-820 Piaski

Podmiot leczniczy Bonifraterskie Centrum Medyczne Sp. z o. o., prowadzący działalność leczniczą w lokalizacji Piaski, os. Marysin 1, spełnia wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

Budynek, pomieszczenia, instalacje oraz wyposażenie zostały dostosowane do: rodzaju prowadzonej działalności leczniczej (rehabilitacja stacjonarna, dzienna, ambulatoryjna oraz domowa), profilu udzielanych świadczeń (rehabilitacja neurologiczna, fizjoterapia, hydroterapia), potrzeb pacjentów, w tym osób z ograniczoną sprawnością ruchową.

Placówka dysponuje nowoczesnym sprzętem medycznym i rehabilitacyjnym, umożliwiającym prowadzenie kompleksowej terapii ruchowej, fizykalnej, funkcjonalnej oraz terapii wodnych, zgodnie z obowiązującymi standardami.

Placówka nieustannie prowadzi działania mające na celu utrzymanie i podnoszenie standardu infrastruktury oraz wyposażenia zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia. Jednocześnie obiekt w pełni odpowiada tym wymaganiom, nie zachodzi więc potrzeba dodatkowego dostosowania.

W 2025 roku nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień w bieżącym stanie sanitarno-technicznym pomieszczeń obiektu szpitalnego. Wyposażenie szpitala spełniało obowiązujące wymagania sanitarno-techniczne. Łóżka przeznaczone do hospitalizacji pacjentów na salach chorych były ustawione w sposób umożliwiający dostęp do pacjenta z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nie podejmował działań kontrolno-administracyjnych, dotyczących bieżącego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń. Nie wydano zaleceń ani decyzji, nie nałożono mandatów ani nie prowadzono postępowań egzekucyjnych, ponieważ nie stwierdzono nieprawidłowości wymagających interwencji.

Podczas kontroli sanitarnej Dyrekcja Szpitala poinformowała o zrealizowanych oraz planowanych działaniach mających na celu poprawę warunków udzielania świadczeń zdrowotnych, stanu technicznego pomieszczeń oraz doposażenie oddziałów, w tym m.in.:

- ✓ montaż szaf na pościel czystą na piętrach oddziałów, zgodnie ze standardami akredytacyjnymi;
- ✓ organizacyjne rozdzielenie obiegu pościeli poprzez przeniesienie pościeli brudnej do odrębnego, dedykowanego pomieszczenia;
- ✓ bieżące remonty pomieszczeń fizjoterapeutycznych na parterze, po przeniesieniu ambulatorium do nowej lokalizacji;
- ✓ doposażenie oddziałów w nowy sprzęt rehabilitacyjny, w tym: 2 lokomaty do ćwiczeń pacjentów, bieżnię z systemem podciągą, 2 rotory do ćwiczeń kończyn;
- ✓ poprawę warunków hospitalizacji pacjentów poprzez zakup 13 nowych łóżek standardowych oraz 2 łóżek obrotowych;
- ✓ przygotowanie do remontu sali kinezyterapii oraz sal chorych (rozpoczęcie prac planowane na grudzień 2025 r.).

Planowane działania na rok 2026:

- ✓ malowanie sal chorych w szpitalu oraz sukcesywne odmalowywanie pomieszczeń w Oddziale Rehabilitacji Diennej dla Dzieci;
- ✓ konserwacja pokrycia dachowego z papy na budynku szpitala.

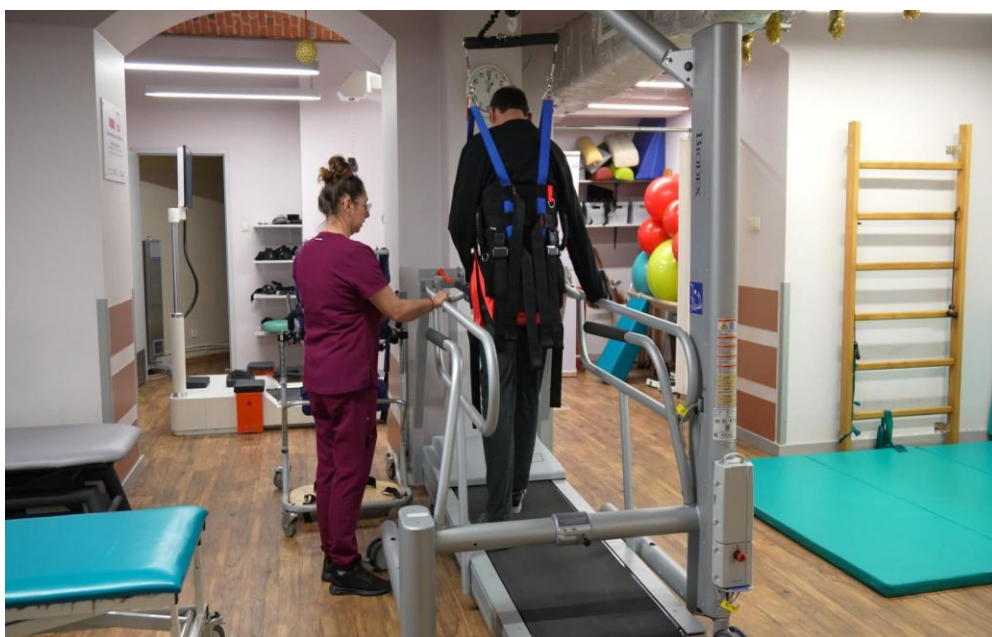
Dokumentacja fotograficzna zrealizowanych prac oraz działań, mających na celu poprawę warunków sanitarno-technicznych:

Zdjęcie 5. Zakupione łóżko dla Szpitala Rehabilitacyjnego w Piaskach.

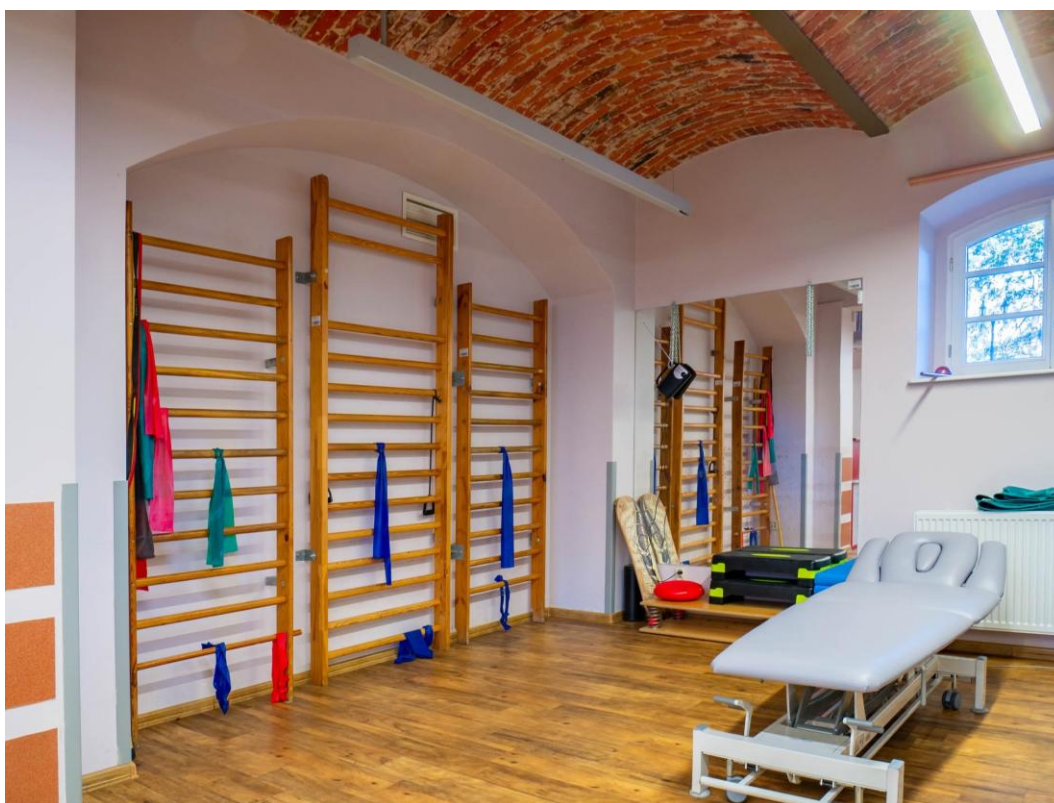
źródło: z zasobów Szpitala Rehabilitacyjnego w Piaskach, os. Marysin 1, 63-820 Piaski

Zdjęcie 6. Tor do nauki chodzenia.

źródło: z zasobów Szpitala Rehabilitacyjnego w Piaskach, os. Marysin 1, 63-820 Piaski

Zdjęcie 7. Wyposażenie sali ćwiczeń - Szpital Rehabilitacyjny w Piaskach.

źródło: z zasobów Szpitala Rehabilitacyjnego w Piaskach, os. Marysin 1, 63-820 Piaski

Zdjęcie 8. Nowoczesne urządzenia robotyczne dostępne dla pacjentów Szpitala Rehabilitacyjnego w Piaskach. Lokomat PRO – nowoczesna reedukacja chodu.

źródło: z zasobów Szpitala Rehabilitacyjnego w Piaskach, os. Marysin 1, 63-820 Piaski

Zdjęcie 9. Nowoczesne urządzenia robotyczne dostępne dla pacjentów Szpitala Rehabilitacyjnego w Piaskach. Lokomat PRO – nowoczesna reedukacja chodu.

źródło: z zasobów Szpitala Rehabilitacyjnego w Piaskach, os. Marysin 1, 63-820 Piaski

Zdjęcie 10. Nowoczesne urządzenia robotyczne dostępne dla pacjentów Szpitala Rehabilitacyjnego w Piaskach. Lokomat PRO – nowoczesna reedukacja chodu.

źródło: z zasobów Szpitala Rehabilitacyjnego w Piaskach, os. Marysin 1, 63-820 Piaski

Zdjęcie 11. Zakupiony egzoskielet - urządzenie wspomagające lub przywracające funkcje ruchowe pacjentów.

źródło: z zasobów Szpitala Rehabilitacyjnego w Piaskach, os. Marysin 1, 63-820 Piaski

Podstawowym źródłem zaopatrzenia placówki w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi jest wodociąg publiczny w Podrzeczu. Dostawa wody odbywa się na podstawie obowiązującej umowy zawartej z Zakładem Usług Komunalnych w Piaskach Sp. z o.o.

Rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę stanowi system siedmiu zbiorników przepływowych o pojemności 1500 l każdy, o łącznej pojemności 10 500 l, zapewniający zapas wody na okres od 6 do 24 godzin – w zależności od bieżącego zużycia. Woda w zbiornikach rezerwowych jest regularnie użytkowana i uzupełniana co dwa tygodnie, w celu zapobiegania jej zastoju.

Ciepła woda użytkowa przygotowywana jest z wykorzystaniem kotła gazowego.

W ciągu roku jakość wody przeznaczonej do spożycia nie była kwestionowana. Monitoring jakości wody prowadzony był przez Państwową Inspekcję Sanitarną zgodnie z ustalonym harmonogramem; w obiekcie funkcjonuje punkt monitoringowy. Badania fizykochemiczne i bakteriologiczne potwierdziły, że woda dostarczana z wodociągu publicznego spełniała obowiązujące wymagania sanitarne. Nie odnotowano przekroczeń parametrów jakościowych, awarii ani przerw w dostawach wody.

W trakcie kontroli kompleksowej przeprowadzono działania informacyjno-edukacyjne dotyczące zasad właściwego użytkowania rezerwowego źródła wody. W placówce realizowane są stałe działania organizacyjne obejmujące:

- ✓ informowanie personelu technicznego i administracyjnego o zasadach prawidłowej eksploatacji instalacji rezerwowej;
- ✓ instruktaże dotyczące regularnego użytkowania i uzupełniania zbiorników;
- ✓ bieżący nadzór techniczny sprawowany przez służby techniczne.

Dyrekcja Szpitala podejmuje jednocześnie działania zmierzające do wykonania odwiertu studni głębinowej jako dodatkowego rezerwowego źródła wody. W 2025 r. przedsięwzięcie to nie zostało zrealizowane.

W ciągu roku jakość ciepłej wody była okresowo kwestionowana w związku ze stwierdzeniem podwyższonego poziomu bakterii z rodzaju *Legionella* w części próbek z instalacji wewnętrznej. W odpowiedzi na ustalenia organu:

- ✓ wdrożono działania naprawcze,
- ✓ przeprowadzono dodatkowe czynności techniczne i sanitarne,
- ✓ wykonano badania kontrolne.

Badania kontrolne potwierdziły skuteczność podjętych działań – nie stwierdzono obecności bakterii *Legionella* sp., a jakość wody oceniono jako zgodną z wymaganiami.

Postępowanie z bielizną czystą i brudną było prowadzone prawidłowo, zgodnie z procedurami wewnętrznymi. Bielizna brudna zbierana jest selektywnie, transportowana dedykowanymi wózkami i magazynowana w wydzielonym pomieszczeniu. Bielizna czysta przechowywana i transportowana jest w sposób zabezpieczający ją przed wtórnym zanieczyszczeniem.

Usługi pralnicze świadczy firma zewnętrzna, na podstawie obowiązującej umowy wraz z aneksem. Pralnia spełnia standardy sanitarno-techniczne określone w wytycznych dotyczących pralnictwa szpitalnego (2022 r.).

W placówce stosuje się m.in.:

- ✓ worki rozpuszczalne do bielizny skażonej,
- ✓ zamykane wózki transportowe,
- ✓ wydzielone magazyny bielizny,
- ✓ zasadę „1 pacjent – 1 wsad” przy praniu odzieży osobistej,
- ✓ środki piorąco-dezynfekujące o potwierdzonym działaniu biobójczym,
- ✓ system RFID do monitorowania obiegu bielizny.

W ciągu roku nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Nie wydano decyzji administracyjnych ani zaleceń pokontrolnych, nie nałożono mandatów.

Sprzątanie realizowane jest przez personel własny, zgodnie z procedurami Systemu Zarządzania Jakością. W trakcie kontroli nie kwestionowano stanu sanitarno-higienicznego obiektu.

Zwrócono uwagę na zasadność modyfikacji procedury dekontaminacji powierzchni skażonych materiałem biologicznym – poprzez wprowadzenie zasady uprzedniego usunięcia zanieczyszczeń organicznych materiałem chłonnym, a następnie wykonania dezynfekcji właściwej.

Nie wydano decyzji administracyjnych ani mandatów; sformułowano zalecenie o charakterze merytorycznym.

Placówka stosuje profesjonalne środki myjące i dezynfekcyjne oraz specjalistyczny sprzęt (wózki z systemem kolorystycznym, maszyny do mycia podłóg, środki o szerokim spektrum działania). Monitorowanie czystości odbywa się poprzez kontrole wewnętrzne i dokumentowanie czynności higienicznych.

Nie stosuje się rutynowo zamgławiaczy, robotów UV ani ozonatorów. Wyjątek stanowi pokój nr 105 (stanowiska intensywnego nadzoru), wyposażony w lampę bakteriobójczą UV, użytkowaną zgodnie z zasadami bezpieczeństwa. Łóżka chorych są myte i dezynfekowane w obrębie sal chorych przy użyciu preparatów dezynfekujących w sprayu.

Postępowanie z odpadami medycznymi było prowadzone prawidłowo, zgodnie z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi. Odpady zbierane są selektywnie, właściwie oznakowane, magazynowane w odpowiednich warunkach (temperatura poniżej 10°C dla odpadów zakaźnych) oraz przekazywane uprawnionym odbiorcom. Dokumentacja prowadzona jest prawidłowo, a podmiot posiada aktualny wpis do rejestru BDO.

W ciągu roku nie stwierdzono nieprawidłowości. Nie wydano decyzji administracyjnych, nie sformułowano zaleceń pokontrolnych ani nie nałożono mandatów w zakresie postępowania z odpadami medycznymi.

W związku ze zmianą przepisów dotyczącą ewidencji odpadów niebezpiecznych (kod 15 01 10*) przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne dotyczące zasad ich prawidłowej segregacji i ewidencjonowania w systemie BDO.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu, na koniec roku sprawozdawczego 2025, wystawił pozytywną ocenę dla Szpitala Rehabilitacyjnego w Piaskach, wynikającą z pełnego dostosowania placówki do wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny

odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

2.2 Podmioty lecznicze, wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne (np. ZOL, hospicja).

Na terenie objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu nie funkcjonują hospicja. W ewidencji obiektów nadzorowanych znajduje się natomiast Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, wchodzący w skład Zespołu Opieki Długoterminowej, zlokalizowany przy ul. Wrocławskiej 8 w Gostyniu.

W 2025 r. rozpoczęto prace remontowo-modernizacyjne w budynku Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego przy ul. Wrocławskiej 8 w Gostyniu. Inwestycja obejmuje m.in. rozbudowę zakładu o dodatkowe pomieszczenia na drugim piętrze, co ma na celu dostosowanie infrastruktury do obowiązujących wymagań rozporządzenia. Zakończenie inwestycji planowane jest na czerwiec 2026 r.

W związku z realizacją robót wszyscy pacjenci ZOL zostali w dniu 20 września 2025 r. czasowo przeniesieni do budynku SPZOZ w Gostyniu przy Pl. Karola Marcinkowskiego 8/9, do pomieszczeń po zlikwidowanych Oddziale Ginekologiczno-Położniczym oraz Oddziale Noworodkowym, które zostały zaadaptowane na potrzeby Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego. Pomieszczenia te są dostosowane do potrzeb osób o ograniczonej sprawności ruchowej oraz wyposażone w odpowiednie zaplecze sanitarne, stanowiska higieny rąk, windy oraz infrastrukturę umożliwiającą sprawowanie opieki nad pacjentami leżącymi.

Zdjęcie 12. Prace remontowo-modernizacyjne w budynku Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego przy ul. Wrocławskiej 8 w Gostyniu, 63-800, realizowane w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

źródło: z zasobów ZESPOŁU OPIEKI DŁUGOTERMINOWEJ - ZAKŁAD OPIEKUŃCZO-LECZNICZY, 63-800 Gostyń, ul. Wrocławska 8

Zdjęcie 13 i 14. Prace remontowo-modernizacyjne w budynku Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego przy ul. Wrocławskiej 8 w Gostyniu, 63-800, realizowane w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

źródło: z zasobów ZESPOŁU OPIEKI DŁUGOTERMINOWEJ - ZAKŁAD OPIEKUŃCZO-LECZNICZY, 63-800 Gostyń, ul. Wrocławska 8

Zdjęcie 15. Prace remontowo-modernizacyjne w budynku Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego przy ul. Wrocławskiej 8 w Gostyniu, 63-800, realizowane w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

źródło: z zasobów ZESPOŁU OPIEKI DŁUGOTERMINOWEJ - ZAKŁAD OPIEKUŃCZO-LECZNICZY, 63-800 Gostyń, ul. Wrocławska 8

W trakcie przeprowadzonej w 2025 r. kontroli kompleksowej w Zakładzie Opiekuńczo-Leczniczym nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i ich wyposażenia oceniono jako dobry, zachowana jest bieżąca czystość, a postępowanie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, odpadów komunalnych i medycznych oraz czystej i brudnej bielizny prowadzone jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

W związku z brakiem stwierdzonych uchybień Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nie podejmował działań administracyjnych, nie wydawano decyzji ani zaleceń pokontrolnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu, na koniec roku sprawozdawczego 2025, wystawił pozytywną ocenę dla Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego, wynikającą z pełnego dostosowania placówki do wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

2.3 Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz działalność lecznicza wykonywana przez praktyki zawodowe

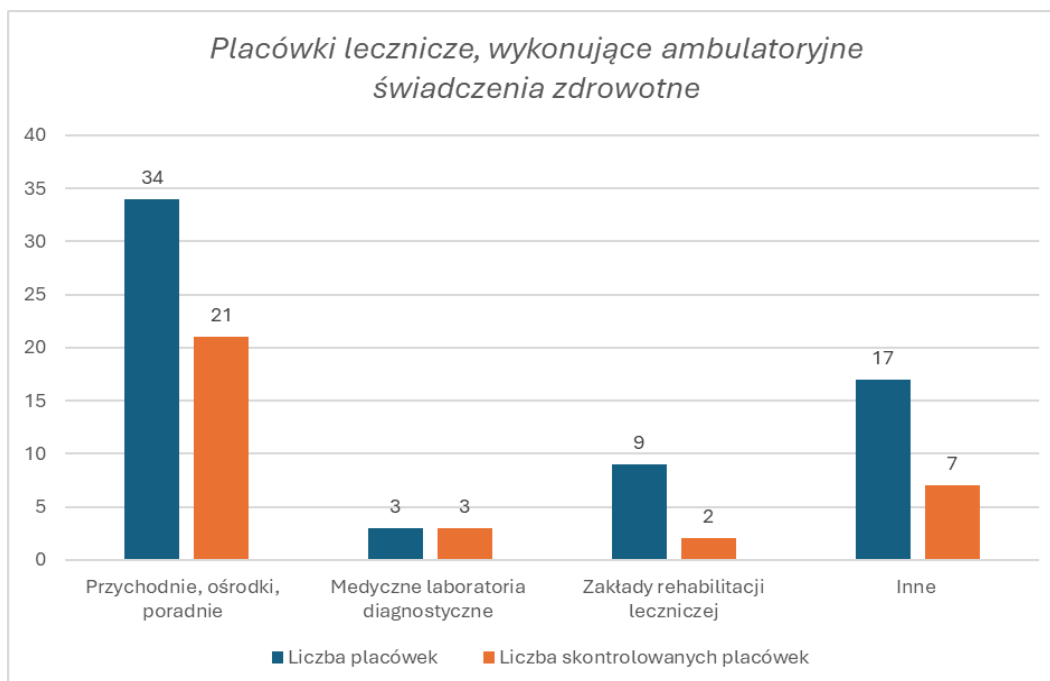
W roku 2025 w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu, znajdowało się ogółem 63 placówek lecznictwa ambulatoryjnego.

Zestawienie wszystkich podmiotów leczniczych, wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne wraz z liczbą skontrolowanych obiektów przedstawia Wykres nr 2 oraz Tabela Nr 1.

Tabela 1. Placówki lecznicze, wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

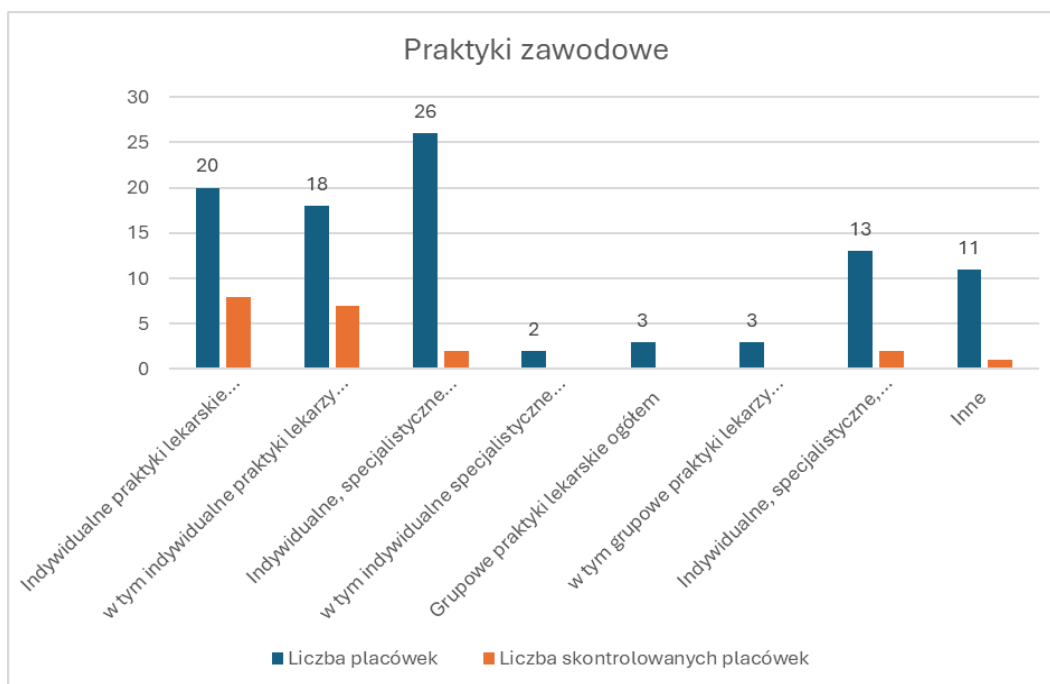
Typ placówki	Liczba placówek w ewidencji	Liczba skontrolowanych placówek	% skontrolowanych placówek
Przychodnie, ośrodki, poradnie	34	21	62
Medyczne laboratoria diagnostyczne	3	3	100
Zakłady rehabilitacji leczniczej	9	2	22
Inne	17	7	41
Ogółem	65	26	40

Wykres 2. Zestawienie podmiotów leczniczych, wykonujących ambulatoryjne świadczenie zdrowotne, wraz z liczbą skontrolowanych obiektów.

W 2025 roku, w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu, znajdowały się 73 obiekty, należące do działalności leczniczej, wykonywanej przez praktykę zdrowotną.

Wykres 3. Zestawienie podmiotów leczniczych, wykonujących działalność przez praktykę zawodową wraz z liczbą skontrolowanych obiektów.

Zestawienie tych placówek, wraz z liczbą skontrolowanych obiektów przedstawia również Tabela 2.

Tabela 2. Praktyki zawodowe.

Typ placówki	Liczba placówek w ewidencji	Liczba skontrolowanych placówek	% skontrolowanych placówek
Indywidualne praktyki lekarskie ogółem	20	8	40
w tym indywidualne praktyki lekarzy dentystów	18	7	39
Indywidualne, specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem	26	2	8
w tym indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów	2	0	0
Grupowe praktyki lekarskie ogółem	3	0	0
w tym grupowe praktyki lekarzy dentystów	3	0	0
Indywidualne, specjalistyczne, grupowe praktyki pielęgniarek	13	2	15
Inne	11	1	9
Ogółem	74	34	46

W 2025 r. obiekty lecznictwa otwartego spełniały wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

Jedynie w jednej placówce z grupy przychodni, ośrodków zdrowia, poradni oraz ambulatoriów z izbą stwierdzono niezgodności z obowiązującym rozporządzeniem, wynikające głównie z niewłaściwego rozwiązania przestrzennego procesu sterylizacji narzędzi w obiekcie.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły braku prawidłowej organizacji przestrzennej ciągu sterylizacyjnego w punkcie sterylizacji. Zastosowane rozwiązanie przestrzenne nie zapewniało jednokierunkowego przepływu materiałów na każdym etapie procesu – od przyjęcia materiału skażonego do wydania materiału sterylne, co jest niezgodne z wymaganiami określonymi w załączniku nr 2, pkt 10 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r.

Działania podjęte przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu polegały na obciążeniu podmiotu decyzją opłatową. Przedstawiciel podmiotu złożył pisemne wyjaśnienia oraz zobowiązanie do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Kontrola sprawdzająca realizację podjętych działań została zaplanowana na I kwartał 2026 r.

W 2025 r. podmioty lecznictwa otwartego realizowały jedynie drobne prace remontowe, obejmujące głównie odmalowanie pomieszczeń oraz doposażenie placówek w nowe meble i drobny sprzęt. W analizowanym okresie żaden z podmiotów nie przeprowadzał modernizacji ani inwestycji wynikających z konieczności dostosowania do wymogów rozporządzenia.

Nie wszystkie obiekty z tej grupy były utrzymane we właściwym stanie sanitarno-technicznym. W trzech obiektach stwierdzono uchybienia dotyczące stanu ścian, podłóg oraz sufitów w pomieszczeniach użytkowych.

Stwierdzone nieprawidłowości obejmowały:

- ✓ zabrudzenia ścian i sufitów,
- ✓ ubytki, pęknięcia oraz łuszczenie się powłok malarskich,
- ✓ miejscowe uszkodzenia posadzek,
- ✓ ślady zawilgocenia.

Uchybienia występowały m.in. w pomieszczeniach magazynowych do gromadzenia odpadów medycznych, pomieszczeniach porządkowych, gabinetach oraz na ciągach komunikacyjnych i utrudniały utrzymanie właściwego poziomu higieny.

W odniesieniu do jednej placówki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Przeprowadzona następnie kontrola sprawdzająca potwierdziła ich całkowite usunięcie.

W dwóch pozostałych przypadkach (praktyki zawodowe oraz ambulatoryjne świadczenia zdrowotne) na podmioty nałożono decyzje opłatowe. Kontrole sprawdzające realizację działań naprawczych zaplanowano na I kwartał 2026 r.

W 2025 r. oddano do użytkowania nowy obiekt Bonifratskiego Centrum Rehabilitacji pw. św. Benedykta Menni w Piaskach (budynki B i C), 63-820 Piaski, osiedle Marysin 1. Placówka została kompleksowo wyposażona i dostosowana do świadczenia usług rehabilitacyjnych dla dorosłych oraz dzieci, w tym dzieci poniżej 3. roku życia.

Pomieszczenia spełniają wymagania dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, zapewniają właściwe warunki sanitarno-higieniczne, intymność pacjentów oraz prawidłową organizację pracy personelu. Obiekt wyposażono m.in. w nowy sprzęt rehabilitacyjny, systemy wentylacji mechanicznej oraz stanowiska higieny rąk.

Zdjęcie 16. Nowy obiekt Bonifraterskiego Centrum Rehabilitacji pw. św. Benedykta Menni w Piaskach.

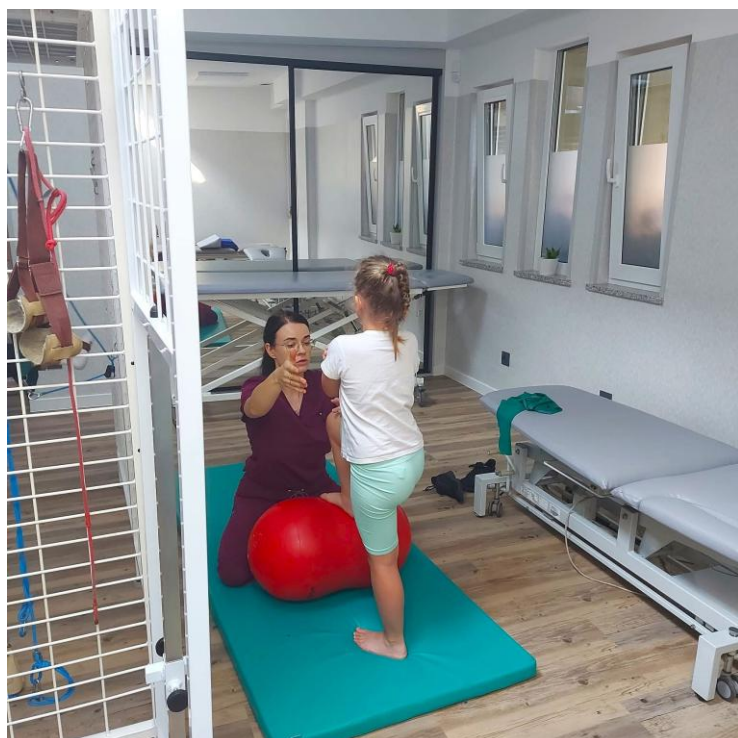
źródło: z zasobów Bonifraterskiego Centrum Rehabilitacji pw. św. Benedykta Menni w Piaskach, Osiedle Marysin 1, 63-820 Piaski

Zdjęcie 17. Pomieszczenie w nowym obiekcie Bonifraterskiego Centrum Rehabilitacji pw. św. Benedykta Menni w Piaskach.

źródło: z zasobów Bonifraterskiego Centrum Rehabilitacji pw. św. Benedykta Menni w Piaskach, Osiedle Marysin 1, 63-820 Piaski

Zdjęcie 18. Pomieszczenie w nowym obiekcie Bonifraterskiego Centrum Rehabilitacji pw. św. Benedykta Menni w Piaskach.

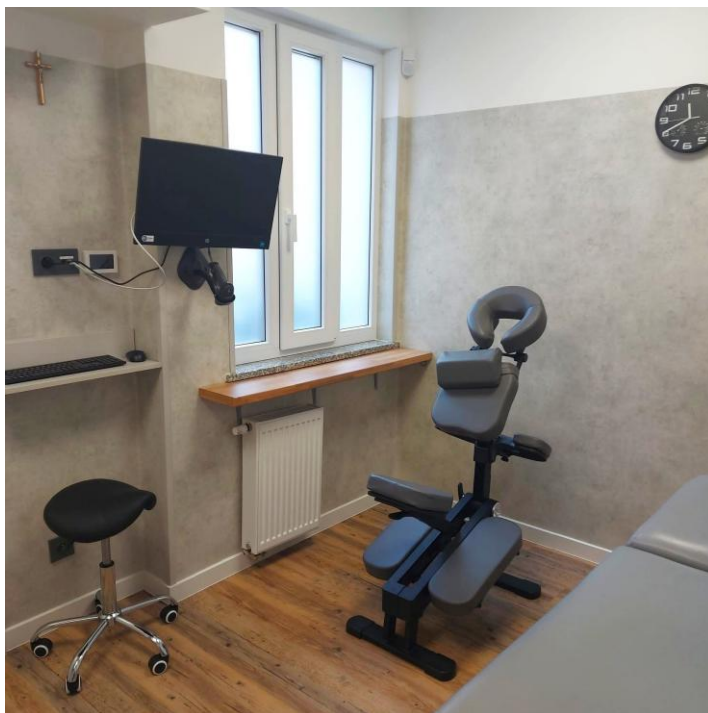
źródło: z zasobów Bonifraterskiego Centrum Rehabilitacji pw. św. Benedykta Menni w Piaskach, Osiedle Marysin 1, 63-820 Piaski.

Zdjęcie 19. Pomieszczenie w nowym obiekcie Bonifraterskiego Centrum Rehabilitacji pw. św. Benedykta Menni w Piaskach.

źródło: z zasobów Bonifraterskiego Centrum Rehabilitacji pw. św. Benedykta Menni w Piaskach, Osiedle Marysin 1, 63-820 Piaski.

Zdjęcie 20. Pomieszczenie w nowym obiekcie Bonifraterskiego Centrum Rehabilitacji pw. św. Benedykta Menni w Piaskach.

źródło: z zasobów Bonifraterskiego Centrum Rehabilitacji pw. św. Benedykta Menni w Piaskach, Osiedle Marysin 1, 63-820 Piaski.

Zdjęcie 21. Pomieszczenie w nowym obiekcie Bonifraterskiego Centrum Rehabilitacji pw. św. Benedykta Menni w Piaskach.

źródło: z zasobów Bonifraterskiego Centrum Rehabilitacji pw. św. Benedykta Menni w Piaskach, Osiedle Marysin 1, 63-820 Piaski.

W Zespole Ambulatoryjnych Świadczeń Zdrowotnych w Gostyniu, 63-800 Gostyń, Plac Karola Marcinkowskiego 8/9, w latach 2024–2025 realizowano działania mające na celu poprawę warunków sanitarno-technicznych i funkcjonalnych, w tym:

- ✓ remont Pracowni Mammografii,
- ✓ wymianę drzwi wejściowych do Pracowni Gastroenterologicznej,
- ✓ doposażenie diagnostyki laboratoryjnej poprzez leasing analizatora biochemiczno-immunochemicznego.

Wszystkie placówki leczenia otwartego (zarówno podmioty lecznicze, jak i praktyki zawodowe) były zaopatrywane w wodę z wodociągów publicznych. W 2025 r. jakość wody przeznaczonej do spożycia w skontrolowanych obiektach nie budziła zastrzeżeń.

Nie stwierdzono przekroczeń parametrów jakościowych ani problemów związanych z awariami lub przerwami w dostawach wody.

W obiektach funkcjonowały instalacje ciepłej wody użytkowej, w większości oparte na dwufunkcyjnych kotłach gazowych. Jakość wody spełniała wymagania określone dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień w zakresie gospodarki bielizną. Postępowanie z bielizną czystą i brudną prowadzone było zgodnie z obowiązującymi zasadami i wymogami sanitarno-higienicznymi, w związku z czym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nie podejmował działań administracyjnych ani sankcyjnych (decyzje, zalecenia, mandaty).

W placówkach dominowało stosowanie bielizny jednorazowego użytku (m.in. podkłady na kozetki, serwety z włókniny), która po użyciu była niezwłocznie usuwana do pojemników na odpady medyczne, zgodnie z zasadami segregacji:

- ✓ bielizna zanieczyszczona materiałem biologicznym – odpady medyczne zakaźne (kod 18 01 03),
- ✓ bielizna niezanieczyszczona materiałem biologicznym – odpady medyczne inne niż zakaźne (kod 18 01 04).

Analogiczne zasady stosowano wobec jednorazowej odzieży ochronnej (fartuchy z włókniny). Brudna odzież ochronna wielorazowego użytku była gromadzona na bieżąco w workach foliowych lub zamykanych pojemnikach/koszach wyłożonych workami foliowymi, przeznaczonych do tego celu.

Czysta bielizna oraz odzież ochronna były przechowywane w sposób prawidłowy – w wydzielonych, zamykanych szafach lub szufladach w pomieszczeniach magazynowych.

Bielizna jednorazowa dostarczana była w oryginalnych opakowaniach, a czysta odzież ochronna wielorazowego użytku – w workach foliowych. Odzież wielorazowego użytku prana była w zewnętrznych zakładach pralniczych, z wymaganymi dokumentami potwierdzającymi realizację usług (umowy oraz faktury).

Utrzymanie czystości w placówkach realizowane było w systemie mieszanym. W godzinach pracy bieżące sprzątanie oraz dezynfekcję powierzchni wykonywał personel własny placówek, natomiast kompleksowe sprzątanie pomieszczeń poza godzinami pracy było zlecane firmom zewnętrznym, na podstawie zawartych umów. W trakcie kontroli przeprowadzonych w ciągu roku nie kwestionowano stanu czystości i porządku w skontrolowanych obiektach. Nie stwierdzono uchybień w zakresie utrzymania czystości - pomieszczenia i urządzenia były utrzymane w dobrym stanie sanitarno-porządkowym, a czynności porządkowe prowadzone były zgodnie z obowiązującymi procedurami wewnętrznymi. W związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nie podejmował działań administracyjnych ani sankcyjnych (decyzje, zalecenia, mandaty).

W placówkach funkcjonowały szczegółowe procedury i instrukcje dotyczące utrzymania czystości, mycia i dezynfekcji powierzchni oraz postępowania w przypadku skażeń. Personel sprzątający był przeszkolony, stosowano rozdzielność sprzętu i środków czystości dla poszczególnych stref, a wykorzystywane preparaty dezynfekcyjne posiadały wymagane dopuszczenia i były stosowane zgodnie z zaleceniami producentów.

Postępowanie z odpadami medycznymi w 2025 r. w większości skontrolowanych obiektów było prowadzone prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi. Odpady medyczne były:

- ✓ zbierane selektywnie,
- ✓ właściwie oznakowane,
- ✓ transportowane w przeznaczonych do tego celu pojemnikach,
- ✓ czasowo magazynowane w warunkach spełniających wymagania sanitarne.

Podmioty prowadziły bieżącą dokumentację przekazania odpadów do unieszkodliwienia oraz posiadały aktualne wpisy do rejestru BDO.

W analizowanym okresie stwierdzono nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami medycznymi w trzech placówkach (ambulatoryjne świadczenia zdrowotne – inne ogółem oraz w dwóch obiektach z grupy indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich).

Nieprawidłowości dotyczyły w szczególności:

- ✓ przekroczenia dopuszczalnego czasu wstępnego magazynowania odpadów o kodzie 18 01 03*,
- ✓ niewłaściwego transportu wewnętrznego odpadów medycznych (w worku foliowym, bez użycia pojemnika transportowego),
- ✓ przechowywania odpadów poza przeznaczonymi urządzeniami chłodniczymi,
- ✓ stosowania niewłaściwych pojemników do gromadzenia odpadów.

Powyższe uchybienia stanowiły naruszenie przepisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie postępowania z odpadami medycznymi.

W jednym przypadku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał decyzję administracyjną, a następnie przeprowadził kontrolę sprawdzającą, która potwierdziła usunięcie nieprawidłowości. W dwóch pozostałych przypadkach wydano decyzje opłatowe, a po upływie wyznaczonego terminu przeprowadzono kontrole sprawdzające, które również potwierdziły usunięcie stwierdzonych uchybień.

Na koniec roku sprawozdawczego dwa obiekty zostały ocenione negatywnie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu, gdyż nie spełniały wymagań higieniczno-sanitarnych oraz technicznych z powodu stwierdzonych nieprawidłowości. Obiekty te należały do kategorii przychodnie, ośrodki zdrowia oraz poradnie ambulatoryjne z izbą chorych.

W pierwszym z wymienionych obiektów stwierdzono niespełnienie wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402), polegające na braku prawidłowej organizacji przestrzennej ciągu sterylizacyjnego w punkcie sterylizacji.

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono liczne nieprawidłowości sanitarno-techniczne w wielu poradniach obiektu oraz w pomieszczeniach pomocniczych, w tym:

- ✓ zły stan techniczny ścian, podłóg i sufitów,
- ✓ uszkodzone lub nienadające się do mycia i dezynfekcji meble oraz wyposażenie medyczne,
- ✓ brak wymaganych okresowych przeglądów technicznych urządzeń chłodniczych (klimatyzatorów),
- ✓ niesprawną wentylację w pomieszczeniu sanitarno-higienicznym,
- ✓ uszkodzone pojemniki na odpady medyczne,

- ✓ nieprawidłową organizację ciągu sterylizacyjnego, w którym zastosowane rozwiązania przestrzenne nie zapewniały jednokierunkowego przepływu materiałów od przyjęcia materiału skażonego do wydania materiału sterylonego.

Uchybienia te stanowiły naruszenie obowiązujących przepisów prawa, stwarzały ryzyko sanitarno-epidemiologiczne i skutkowały wydaniem decyzji opłatowej oraz wyznaczeniem kontroli sprawdzającej w I kwartale 2026 r.

Drugi obiekt został oceniony negatywnie z uwagi na niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczenia porządkowego oraz magazynu do gromadzenia odpadów medycznych, w szczególności zabrudzone powierzchnie ścian oraz ubytki powłok malarskich. Nieprawidłowości te naruszały wymagania dotyczące utrzymania obiektów w należytym stanie higieniczno-sanitarnym, co skutkowało nałożeniem decyzji opłatowej oraz zaplanowaniem kontroli sprawdzającej w I kwartale 2026 r.

W związku z utrzymującymi się nieprawidłowościami oraz wydaniem decyzji opłatowych oba podmioty zostały na koniec roku sprawozdawczego ocenione negatywnie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu.

W 2025 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gostyniu podczas działań kontrolnych prowadzili również działania edukacyjno-informacyjne, adresowane w szczególności do pracodawców, w tym działających w branży medycznej. W ciągu roku można było zaobserwować, że połączenie kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne z działaniami edukacyjno-informacyjnymi przynosiło pozytywne efekty w podnoszeniu poziomu dbałości o zdrowie publiczne.

Państwowa Inspekcja Sanitarna została powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, przede wszystkim poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, które powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne. Nadzór ten ma na celu ochronę zdrowia ludzi przed szkodliwością i uciążliwościami środowiskowymi oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Warto podkreślić, że utrzymanie właściwej higieny i czystości w budynkach, w których wykonywana jest działalność lecznicza, szczególnie w obszarach o zdefiniowanych wymaganiach czystości, zależy od odpowiednich kwalifikacji, organizacji i dyscypliny personelu medycznego i technicznego, a także od spełnienia szczególnych wymagań dotyczących systemów wentylacji i klimatyzacji. Systemy te w obiektach medycznych muszą zapewniać czystość powietrza na wymaganym poziomie oraz komfortowe warunki pobytu dla pacjentów i pracy dla personelu, w tym utrzymanie wymaganych parametrów ciepłno-

wilgotnościowych. Prawidłowe działanie systemów wentylacji i klimatyzacji wymaga regularnej obsługi i bieżącej konserwacji.

Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu zwracał uwagę na istotny aspekt klasyfikacji odpadów medycznych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10). Racjonalne postępowanie z odpadami, a w szczególności prawidłowa ich klasyfikacja, przyczynia się do minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów medycznych. Właściwa gospodarka odpadami medycznymi powinna zapewniać ochronę zdrowia i życia ludzi, bezpieczeństwo środowiska pracy oraz ochronę środowiska naturalnego. Można to osiągnąć poprzez zapewnienie bezpieczeństwa świadczonych usług medycznych oraz prawidłową gospodarkę odpadami w miejscu ich powstawania.

Wszystkie skontrolowane podmioty z grupy lecznictwa otwartego uzyskały na koniec roku sprawozdawczego 2025 pozytywną ocenę Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu.

Jednocześnie, w związku z utrzymującymi się nieprawidłowościami oraz wydaniem decyzji opłatowych, dwa podmioty zostały na koniec roku sprawozdawczego ocenione negatywnie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu.

5. Podsumowanie

- ✓ Analiza danych zebranych w ciągu całego roku sprawozdawczego 2025, wraz z informacjami pozyskanymi podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych w obiektach medycznych, wykazała, że wszystkie działania zapobiegawcze, prowadzone postępowania administracyjne oraz wdrożone przez Inspekcję Sanitarną działania informacyjno-edukacyjne przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego w powiecie gostyńskim. Równocześnie działania te zwiększają świadomość mieszkańców na temat odpowiedzialności zarówno za własne zdrowie, jak i zdrowie publiczne.
- ✓ Większość skontrolowanych podmiotów leczniczych charakteryzuje się przestronnością i funkcjonalnym rozmieszczeniem pomieszczeń, nowoczesnym wyposażeniem oraz odpowiednią organizacją przestrzeni użytkowej, co pozytywnie wpływa na komfort pacjentów i wizerunek placówek na rynku usług medycznych.

- ✓ We wszystkich skontrolowanych podmiotach przestrzegane były przepisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W placówkach medycznych obowiązuje całkowity zakaz palenia wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych. W miejscach ogólnodostępnych umieszczono czytelne oznaczenia graficzne (przekreślony papieros i e-papieros) oraz informacje pisemne o zakazie palenia. Podczas kontroli pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej na bieżąco wypełniali Kwestionariusz do oceny przestrzegania przepisów Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162, z późn. zm.).
- ✓ Podsumowując, w 2025 r. działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Gostyniu skutkowały utrzymaniem wysokiego poziomu bezpieczeństwa sanitarno-higienicznego w obiektach medycznych, poprawą organizacji przestrzeni i wyposażenia oraz wzrostem świadomości zdrowotnej personelu i pacjentów. Wdrożone procedury i kontrole sprzyjały utrzymaniu zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz standardami jakości świadczeń zdrowotnych.

JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

1. Wprowadzenie

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu sprawował nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, produkowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe, na podstawie:

- ✓ Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. 2024 r. poz. 416, z późn. zm.),
- ✓ Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. 2024 r. poz. 757).

Badania jakości wody były wykonywane przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi określone są w obowiązującym Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

2. Zaopatrzenie ludności w wodę

Na terenie powiatu gostyńskiego woda przeznaczona do spożycia produkowana jest przez łącznie 33 wodociągi znajdujące się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu. Z tego 32 wodociągi zaopatrują w wodę mieszkańców powiatu, natomiast jeden produkuje wodę na potrzeby własne, wykorzystywaną głównie w procesie technologicznym zakładu produkcyjnego.

Wszystkie wodociągi zasilane są wodą pochodzącą z ujęć podziemnych, które charakteryzują się stałym składem fizykochemicznym. W procesie uzdatniania wody ujmowanej z ujęć głębinowych stosowane są tradycyjne metody oparte na napowietrzaniu i filtracji. Każdy z zaewidencjonowanych wodociągów funkcjonuje w oparciu o jedno ujęcie, obejmujące jedną lub kilka studni eksploatowanych naprzemiennie bądź jednocześnie.

Ujęcia wód głębinowych są odpowiednio zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. Ponadto ustanowiono strefy ochrony bezpośredniej i/lub pośredniej ujęć wody, które oznakowane są tablicami informacyjnymi. Przedsiębiorstwa wodociągowe regularnie przeprowadzają przeglądy oraz konserwację urządzeń wodnych i sieci

dystrybucyjnej. Infrastruktura wodociągowa jest również modernizowana i udoskonalana wraz z postępem technologicznym.

W celu utrzymania odpowiedniej jakości wody, po zakończeniu prac modernizacyjnych sieć dystrybucyjna każdorazowo poddawana jest płukaniu oraz krótkotrwałemu chlorowaniu, co ma na celu zapobieżenie wtórnemu zanieczyszczeniu.

W 2025 roku skontrolowano wszystkie stacje uzdatniania wody w zakresie stanu sanitarno-technicznego ujęć wody, studni, urządzeń wodociągowych, metod uzdatniania oraz preparatów stosowanych do uzdatniania i dezynfekcji wody, a także stref ochrony bezpośredniej i pośredniej oraz kontroli wewnętrznej jakości wody. Podczas kontroli nie stwierdzono źródeł zanieczyszczeń mogących wpływać na pogorszenie jakości wody. Podział wodociągów ewidencjonowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu ze względu na ilość produkowanej wody przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Podział wodociągów ze względu na ilość produkowanej wody w m³/dobę.

wodociągi o produkcji wody m ³ /d	liczba wodociągów wg ewidencji	liczba skontrolowanych wodociągów	udział w zaopatrzeniu ludności powiatu [%]
≤ 100	1	1	0,19
101 - 1 000	26	26	52,14
1001 - 10 000	6	6	47,67

Źródło: opracowanie własne Sekcja Higieny Komunalnej PSSE w Gostyniu

W powyższej tabeli ujęto urządzenia wodociągowe zarządzane przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz inne podmioty posiadające własne ujęcia, które produkują wodę zarówno na potrzeby własnej działalności produkcyjnej, jak i do zaopatrzenia ludności w wodę.

W 2025 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowały się łącznie 33 wodociągi, zlokalizowane na terenie siedmiu gmin powiatu gostyńskiego: 29 wodociągów publicznych oraz 4 wodociągi innych podmiotów zaopatrujące w wodę, w tym:

- ✓ wodociąg Zakładu Pudliszki Sp. z o.o.,
- ✓ wodociąg Stefanowo firmy DANKO Hodowla Roślin Sp. z o.o. – Zakład Nasiennorolny Szelejewo,
- ✓ wodociąg lokalny Spółdzielni Mleczarskiej w Gostyniu,
- ✓ wodociąg lokalny Ardagh Glass Poland Sp. z o.o., niestanowiący źródła zaopatrzenia mieszkańców powiatu w wodę przeznaczoną do spożycia.

Gminy położone na granicy powiatu, tj. gmina Pogorzela oraz gmina Poniec, były częściowo zaopatrywane w wodę przez wodociągi, których ujęcia znajdują się na terenie powiatu krotoszyńskiego oraz leszczyńskiego.

Jakość wody z wodociągów podlegała systematycznej kontroli prowadzonej zarówno przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu, jak i przez przedsiębiorstwa wodociągowe. Zakres badań był zgodny z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w zakresie monitoringu parametrów grupy A i B oraz w ramach nadzoru sanitarnego, wykonywane były w akredytowanych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Poznaniu oraz w Lesznie. Badania realizowane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były w laboratoriach zewnętrznych posiadających akredytację oraz udokumentowany system jakości badań, zatwierdzony przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W ewidencji wodociągów powiatu gostyńskiego znajdują się trzy wodociągi objęte raportowaniem do Komisji Europejskiej. Obowiązek raportowania wynika z dużej produkcji wody (1000 m³/dobę i więcej) oraz liczby zaopatrywanej ludności (powyżej 5000 osób). Są to:

- ✓ wodociąg publiczny Gostyń,
- ✓ wodociąg publiczny Drzewce,
- ✓ wodociąg publiczny Krzyżanki.

W 2025 roku w ramach monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia, prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, pobrano zgodnie z harmonogramem 196 próbek oraz dodatkowo 70 próbek w ramach nadzoru. W ramach kontroli wewnętrznej, prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe, pobrano łącznie 309 próbek wody przeznaczonej do spożycia, w tym 238 zgodnie z rocznym harmonogramem oraz 71 w ramach działań kontrolnych przedsiębiorstw.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, woda jest bezpieczna dla zdrowia, jeżeli spełnia określone w nim wymagania.

W 2025 r. w wodzie wodociągowej sporadycznie stwierdzano zanieczyszczenia mikrobiologiczne w postaci bakterii wskaźnikowych, takich jak bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów, a także pojedyncze przypadki obecności *Escherichia coli* i enterokoków. W przypadku wystąpienia zanieczyszczeń bakteriologicznych przedsiębiorstwa wodociągowe podejmowały niezwłoczne działania naprawcze, najczęściej polegające na płukaniu oraz chlorowaniu urządzeń i sieci wodociągowej.

W przypadku przekroczeń stwierdzonych podczas kontroli urzędowych o zanieczyszczeniu wody informowano producentów wody oraz władze gmin. Jeżeli zachodziła konieczność wprowadzenia dodatkowych ograniczeń w celu ochrony zdrowia konsumentów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu publikował komunikaty dotyczące pogorszenia jakości wody, zawierające informacje o jej przydatności do spożycia.

Na dwóch wodociągach odnotowano przekroczenia dopuszczalnych stężeń żelaza i manganu. Niezgodności te wynikały z zakłóceń procesu uzdatniania wody na stacjach uzdatniania wody. W jednym przypadku zaburzenie pracy ciągu technologicznego było spowodowane prowadzonymi pracami remontowymi w części napowietrzalni wody surowej, co skutkowało słabszym napowietrzeniem wody i mniejszą skutecznością filtracji. Po zakończeniu prac remontowych oraz skorygowaniu parametrów procesu uzdatniania zawartości żelaza i manganu powróciły do wartości wymaganych.

W 2025 roku w jednej z próbek pobranych w ramach monitoringu parametrów grupy B dla jednego z wodociągów stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu arsenu i azotynów. Przyczyną było zaburzenie procesu filtracji wody surowej. Po wdrożeniu działań naprawczych oraz poprawie skuteczności filtracji przeprowadzono badania kontrolne, których wyniki nie potwierdziły wcześniejszego przekroczenia.

W przypadku niespełnienia wymagań higieniczno-zdrowotnych określonych w przepisach dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu prowadził postępowania administracyjne wobec producentów wody.

Wykres 1. Procent ludności powiatu gostyńskiego zaopatrywanej przez poszczególne grupy wodociągów w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne Sekcja Higieny Komunalnej PSSE w Gostyniu

3. Wodociągi

W 2025 r., w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, skontrolowano wszystkie wodociągi znajdujące się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu – zarówno publiczne, jak i wodociągi produkujące wodę głównie na potrzeby własne, a jednocześnie stanowiące źródło zaopatrzenia ludności w wodę.

Kontrole w zakresie stanu sanitarno-technicznego przeprowadzono we wszystkich stacjach uzdatniania wody. Ocenie jakości wody poddano również wodociąg lokalny zakładu Ardagh Glass Poland Sp. z o.o. w Gostyniu, który produkuje wodę wyłącznie na potrzeby technologiczne obiektu.

3. 1. Wodociągi o produkcji < 100 m³/d

W tej grupie znajduje się jeden wodociąg zaewidencjonowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu – wodociąg publiczny Ostrowo. Kontrole przeprowadzone w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie wykazały przekroczeń parametrów mikrobiologicznych ani fizykochemicznych. Kontrola sanitarno-techniczna stacji uzdatniania wody tego wodociągu również nie wykazała nieprawidłowości.

Zdjęcie 1. Stacja Uzdatniania Wody Ostrowo.

Źródło: <https://zwik.gostyn.pl/Stacje-uzdatniania-wody.html>

3. 2. Wodociągi o produkcji 101 – 1 000 m³/d

Wodociągi z tej grupy produkcyjnej stanowią w większości źródło zaopatrzenia w wodę dla ludności na terenie powiatu gostyńskiego. Grupa ta obejmuje 25 wodociągów, w tym wodociągi wiejskie, zlokalizowane w miejscowościach: Brzezcie, Czajkowo, Gola, Kosowo, Tworzymirki, Bodzewko, Bodzewo, Smogorzewo, Podrzecze, Strzelce Wielkie, Zalesie, Jeżewo, Koszkowo, Karolew, Siedmiorogów II, Siedlec, Pępowo, Wilkonice, Małgów, Wziąchów, Bukownica, Kuczynka, Wymysłowo, Florynki oraz Ziemiń.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi skontrolowano wszystkie wodociągi z tej grupy. Stan sanitarno-techniczny został sprawdzony we wszystkich Stacjach Uzdatniania Wody obsługujących te wodociągi. Kontrole nie wykazały żadnych nieprawidłowości związanych ze stanem sanitarno-higienicznym ani sanitarno-technicznym. Wydano jedynie kilka zaleceń dotyczących drobnych kwestii technicznych oraz wymagań wynikających z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Dodatkowo, podczas każdej kontroli sanitarnej prowadzono działania edukacyjno-informacyjne, m.in. w zakresie:

- ✓ postępowania w przypadku awarii wodociągowych lub pogorszenia jakości wody,
- ✓ wymagań dla materiałów wykorzystywanych do dystrybucji i uzdatniania wody,
- ✓ terminowego przekazywania sprawozdań z kontroli wewnętrznej.

Największą liczbę mieszkańców powiatu gostyńskiego w tej grupie zaopatrują wodociągi publiczne: Bukownica, Kosowo, Koszkowo, Smogorzewo oraz Siedmiorogów II.

W 2025 roku przedsiębiorstwa wodociągowe przeprowadziły prace remontowo-modernizacyjne, obejmujące następujące wodociągi:

- ✓ **Wodociąg publiczny Strzelce Wielkie** – zastosowano automatyczny system uruchamiania agregatu prądotwórczego w przypadku braku zasilania z sieci.
- ✓ **Wodociąg publiczny Jeżewo** – odmalowano zbiorniki złóż filtracyjnych oraz orurowanie ciągu technologicznego na hali urządzeń uzdatniających.
- ✓ **Wodociąg publiczny Zalesie** – w lutym wymieniono system pomp, w kwietniu odmalowano zbiorniki złóż filtracyjnych oraz orurowanie ciągu technologicznego; z hali urządzeń uzdatniających usunięto nieużywany hydrofor, a w marcu przeprowadzono czyszczenie i dezynfekcję zbiorników retencyjnych.
- ✓ **Wodociąg publiczny Koszkowo** – wymieniono jedną z pomp tłoczących wodę na sieć.
- ✓ **Wodociąg publiczny Siedmiorogów II** – wymieniono orurowanie pompy głębinowej studni nr 3, zamontowano nową sprężarkę do napowietrzania wody, odmalowano ciąg technologiczny w budynku stacji uzdatniania wody oraz zakupiono osuszacz powietrza na halę urządzeń uzdatniających.
- ✓ **Wodociąg publiczny Małgów** – zamontowano obudowy kompaktowe studni nr 1 i 3, wykonano nowe ogrodzenie oraz bramę strefy bezpośredniej ochrony ujęcia.
- ✓ **Wodociąg publiczny Wziąchów** – wymieniono ogrodzenie strefy ochrony bezpośredniej wokół studni nr 2.
- ✓ **Wodociąg publiczny Bukownica** – wymieniono ogrodzenie strefy ochrony bezpośredniej wokół studni nr 1.
- ✓ **Wodociąg publiczny Kuczynka** – wykonano przegląd sprężarek i agregatu wraz z wymianą oleju; oznakowano zasuwy na sieci wodociągowej; wymieniono pompę nr 1 z zestawu tłoczącego wodę na sieć; wymieniono zabezpieczenie termiczne pompy głębinowej studni nr 1 oraz zasuwę na filtrze nr 2.
- ✓ **Wodociąg publiczny Florynki** – kontynuowano modernizację obiektu: zamontowano nową rozdzielnię prądu, wymieniono i doprowadzono całe orurowanie wody surowej oraz wody uzdatnionej do hali urządzeń.

Zdjęcie 2. Studnie głębinowe – ujęcie w Małgowie

Autor: Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji w Strzelcach Wielkich

3. 3. Wodociągi o produkcji 1 001 - 10 000 m³/d

Na terenie powiatu gostyńskiego znajdują się trzy wodociągi należące do grupy o dużej produkcji:

- ✓ wodociąg publiczny w Gostyniu,
- ✓ wodociąg publiczny w Krzyżankach,
- ✓ wodociąg publiczny w Drzewcach.

Wodociągiem o największej produkcji w powiecie jest wodociąg publiczny w Gostyniu. Zaopatruje on w wodę mieszkańców miasta Gostynia oraz okolicznych wiosek: Dusiny, Bogusławek, Ziółkowa, Krajewic, Brzezia, a także strefę gospodarczą – co stanowi ponad ¼ ogółu ludności powiatu gostyńskiego.

Wodociąg publiczny w Drzewcach należy do tej grupy ze względu na dużą produkcję wody (m³/dobę) oraz liczbę ludności, którą zaopatruje. Wodociąg dostarcza wodę mieszkańcom miejscowości: Drzewce, Czarkowo, Żytowiec, Rokosowo, Łęki Małe, Łęki Wielkie, Franciszkowo, Kopania, Maciejewo, Grodzisko, Teodoziew, Bączylas, Śmitów, Bogdanki, Wydawy, Dzieczyny, Dzieczynka oraz Poniec.

Wodociąg publiczny w Krzyżankach znalazł się w tej grupie od 2023 roku, ponieważ jego produkcja przekroczyła 1000 m³/dobę. Z wody tego wodociągu korzystają mieszkańcy

miejsowości: Krzyżanki, Gębice, Krzekotowice, Skoraszewice, Magdalenki, Pępowo, Anielin, Czeluścin, Chwałkowo, Posadowo oraz Potarzyca.

Miejscowość Pogorzela zasilana jest wodą z ujęcia zlokalizowanego na terenie powiatu krotoszyńskiego – wodociąg publiczny Łagiewniki. Jest to również wodociąg o produkcji powyżej 1000 m³/dobę. W ramach bieżącego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wykonuje badania jakości wody pochodzącej z części sieci wodociągu publicznego Łagiewniki, położonej w powiecie gostyńskim.

W 2025 r. przeprowadzono kontrole sanitarne wszystkich trzech Stacji Uzdadniania Wody. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego i sanitarno-technicznego. W jednym przypadku wydano zalecenia dotyczące prowadzenia dokumentacji procesu dezynfekcji wody, utrzymania właściwego stanu sanitarno-porządkowego w obiekcie oraz przestrzegania wymagań BHP.

Podczas kontroli prowadzono także działania edukacyjno-informacyjne w zakresie:

- ✓ postępowania w przypadku awarii wodociągowych lub pogorszenia jakości wody,
- ✓ wymagań dla materiałów wykorzystywanych do dystrybucji i uzdatniania wody,
- ✓ terminowego przekazywania sprawozdań z kontroli wewnętrznej.

W 2025 roku przedsiębiorstwa wodociągowe przeprowadziły prace remontowo-modernizacyjne.

- ✓ **Wodociąg publiczny w Krzyżankach** – na Stacji Uzdadniania zainstalowano stację uzdatniania ścieków technologicznych wykorzystującą proces ultrafiltracji oraz zamontowano lampę UV do dezynfekcji końcowej wody.
- ✓ **Wodociąg publiczny w Drzewcach** – zbiorniki retencyjne wyposażono w nowe drabinki oraz przeprowadzono ich dezynfekcję.
- ✓ **Wodociąg publiczny w Gostyniu** – wykonano remont ścian i sufitów napowietrzalni wody.

Zdjęcie 3. Zbiornik wody czystej – Wodociąg publiczny Drzewce

źródło: Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Poniecu zs. w Drzewcach

3. 4. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdują się cztery wodociągi zaklasyfikowane do grupy „innych podmiotów zaopatrujących w wodę”, które produkują wodę głównie na cele produkcyjne zakładów:

- ✓ Wodociąg Spółdzielni Mleczarskiej – produkuje wodę głównie na cele produkcyjne zakładu oraz na potrzeby higieniczno-sanitarne pracowników. Ponadto wodociąg ten zaopatruje w wodę około 60 mieszkańców bloków przy ul. Wielkopolskiej w Gostyniu.
- ✓ Wodociąg Zakładowy Pudliszki – produkuje wodę na cele produkcyjne Zakładu Pudliszki Sp. z o.o., zasila także oczyszczalnię ścieków w Rokosowie oraz dostarcza wodę mieszkańcom Pudliszek.
- ✓ Wodociąg Stefanowo – produkuje wodę na cele produkcyjne DANKO Hodowla Roślin Spółka z o.o., Zakład Nasiennorolny Szelejewo, a ponadto zaopatruje w wodę mieszkańców miejscowości: Szelejewo Drugie, Stefanowo, Bielawy Szelejewskie, Anteczków oraz część Szelejewa Pierwszego.

- ✓ Wodociąg lokalny zakładu Ardagh Glass Poland Sp. z o.o. w Gostyniu – produkuje wodę wyłącznie na potrzeby produkcyjne zakładu oraz potrzeby higieniczno-sanitarne pracowników.

W 2025 roku przedsiębiorstwa wodociągowe przeprowadziły prace remontowo-modernizacyjne:

- ✓ **Wodociąg Stefanowo** – zainstalowano chlorator dozujący podchloryn do wody uzdatnionej oraz wykonano remont wnętrza obudowy filtra nr 3 wraz z wymianą jego złoża.
- ✓ **Wodociąg Zakładowy Pudliszki** – wykonano wymianę armatury i orurowania wodociągu wody surowej w komorze zasuw; przeprowadzono remont budek nad włączami zbiorników retencyjnych; wymieniono zasuwę przed aeratorami oraz odcinek orurowania ciągu technologicznego wody uzdatnionej za zbiornikami złożeń filtracyjnych.

W 2025 roku przeprowadzono kontrole sanitarne wszystkich Stacji Uzdatniania Wody. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno-technicznego urządzeń. Wydano jedynie zalecenia dotyczące drobnych kwestii organizacyjnych i technicznych.

Podczas kontroli realizowano również działania edukacyjno-informacyjne, w tym w zakresie:

- ✓ postępowania w przypadku awarii wodociągowych lub pogorszenia jakości wody,
- ✓ wymagań dla materiałów wykorzystywanych do dystrybucji i uzdatniania wody,
- ✓ terminowego przekazywania sprawozdań z kontroli wewnętrznej.

4. Podsumowanie

Woda do spożycia zawiera wiele różnych substancji, głównie składniki mineralne pochodzenia naturalnego, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania organizmu. W wodzie mogą okresowo pojawiać się substancje niepożądane, pogarszające jej właściwości lub szkodliwe dla zdrowia. Najważniejszym aspektem związanym ze spożywaniem wody jest jej bezpieczeństwo zdrowotne. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi musi być wolna od substancji szkodliwych, bakterii chorobotwórczych oraz nadmiernych ilości powszechnie występujących w niej składników. Mieszkańcy powiatu gostyńskiego zaopatrywani są w wodę wodociągową, która spełnia wymagania bakteriologiczne i fizykochemiczne określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294). Oznacza to, że woda z wodociągów powiatu gostyńskiego jest bezpieczna dla zdrowia konsumentów.

WARUNKI SANITARNO - HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

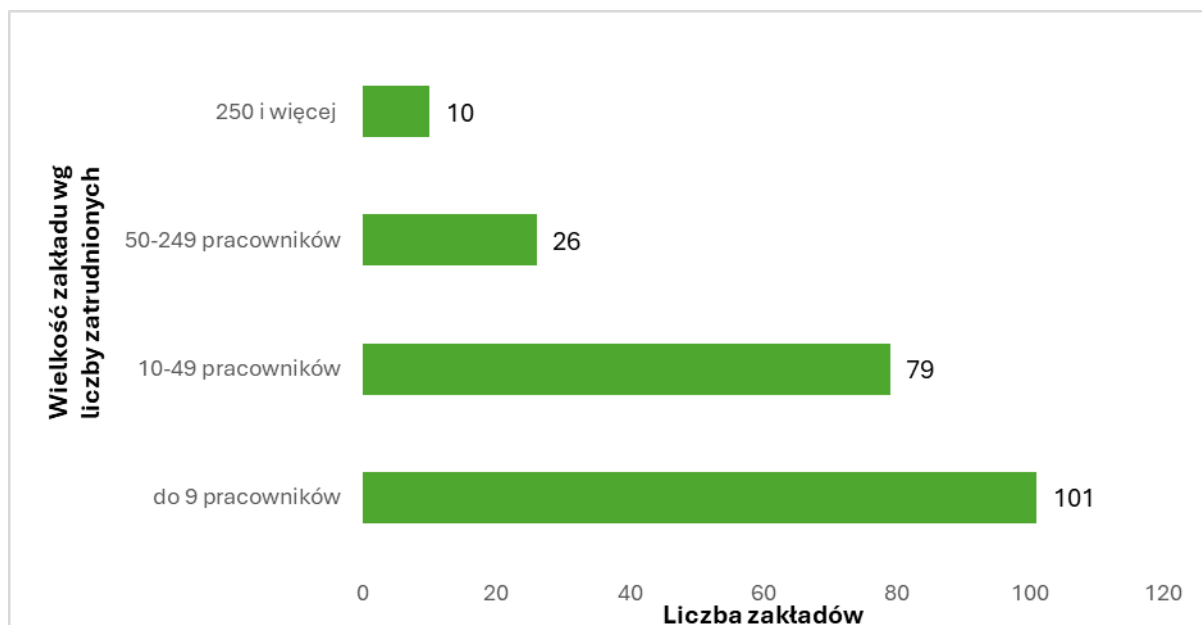
1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

W 2025 roku działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny pracy na terenie powiatu koncentrowały się na ochronie zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem czynników biologicznych, chemicznych i fizycznych występujących w środowisku pracy. Nadzorem objęto 216 zakładów pracy, w których łącznie zatrudnionych było 10 915 osób. Struktura nadzorowanych podmiotów wskazuje, że na terenie powiatu dominują mikro i małe przedsiębiorstwa. Zakłady zatrudniające do 9 pracowników stanowiły 46,8% wszystkich objętych ewidencją (101 zakładów), natomiast podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników – 36,6% (79 zakładów). Przedsiębiorstwa średniej wielkości (50–249 pracowników) stanowiły 12% (26 zakładów), a największe zakłady pracy, zatrudniające powyżej 250 osób – 4,6 % ogółu (10 zakładów). Taka struktura świadczy o rozdrobnionym charakterze lokalnego rynku pracy i wskazuje na potrzebę prowadzenia działań nadzorczych oraz profilaktycznych dostosowanych do specyfiki małych i średnich przedsiębiorstw.

Największe znaczenie pod względem liczby zatrudnionych miały zakłady z branż: produkcja części do pojazdów samochodowych (PKD 29) – 2882 pracowników, produkcja artykułów spożywczych (PKD 10) – 1978 pracowników oraz produkcja wyrobów z papieru (PKD 17) – 1285 pracowników. Specyfika tych sektorów wiąże się z potencjalnym narażeniem pracowników na czynniki szkodliwe i uciążliwe, co uzasadnia ich szczególne uwzględnienie w planowaniu i realizacji działań kontrolnych.

Analiza sytuacji w powiecie wskazuje na zasadność kontynuowania systematycznego nadzoru nad warunkami pracy oraz podejmowania działań edukacyjnych i profilaktycznych, zwłaszcza w branżach o najwyższym poziomie zatrudnienia i podwyższonym ryzyku występowania czynników szkodliwych.

Wykres 1. Struktura podmiotów gospodarczych w ewidencji pionu higieny pracy w 2025 roku wg liczby zatrudnionych

W 2025 roku na terenie powiatu gostyńskiego, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, przeprowadzono łącznie 60 kontroli w 53 zakładach pracy. Skontrolowane podmioty zatrudniały ogółem 2338 pracowników.

Czynności kontrolne obejmowały ocenę przestrzegania przez pracodawców obowiązujących przepisów w zakresie:

- ✓ spełniania wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakładach pracy,
- ✓ stanu sanitarnego pomieszczeń pracy oraz zaplecza higieniczno-sanitarnego,
- ✓ wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy,
- ✓ przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich pracowników,
- ✓ zapewnienia sprawnie funkcjonującego systemu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- ✓ wyposażenia pracowników w odpowiednie środki ochrony indywidualnej.

Przeprowadzone kontrole miały na celu ocenę warunków pracy oraz poziomu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników na terenie powiatu.

1.1. Nadzór nad narażeniem pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia występujące w zakładach pracy.

Istotnym elementem nadzoru sanitarnego jest systematyczna ocena warunków zdrowotnych środowiska pracy, w szczególności w zakresie ograniczania narażenia pracowników na czynniki szkodliwe występujące w zakładach pracy.

Na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2025 roku, w trakcie których analizowano aktualne wyniki badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) oraz natężeń (NDN) w 3 zakładach pracy zlokalizowanych na terenie powiatu gostyńskiego. Przekroczenia dotyczyły zakładów o następującym profilu działalności:

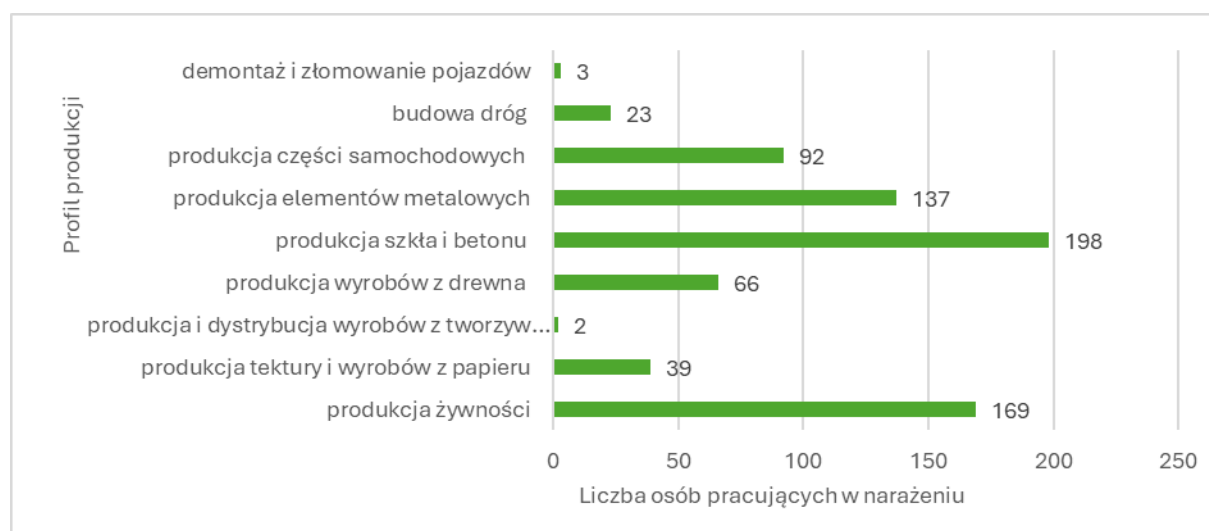
- ✓ produkcja żywności – 1 zakład,
- ✓ produkcja wyrobów z drewna – 1 zakład,
- ✓ obróbka mechaniczna elementów metalowych – 1 zakład.

Aktualnie na terenie powiatu funkcjonuje 30 zakładów pracy, w których występują przekroczenia norm czynników szkodliwych dla zdrowia (w 2024 roku – 35 zakładów).

W porównaniu z 2024 rokiem odnotowano spadek liczby zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych – o 1,2%.

Uzyskane dane wskazują na stopniową poprawę sytuacji w zakresie ograniczania narażenia zawodowego, jednak liczba zakładów z przekroczeniami nadal wymaga kontynuowania działań nadzorczych oraz podejmowania przez pracodawców skutecznych działań naprawczych i profilaktycznych.

Wykres 2. Narażenie pracowników powiatu gostyńskiego na czynniki szkodliwe w środowisku pracy wg profilu produkcji

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny pracy na terenie powiatu gostyńskiego koncentrowały się na systematycznej poprawie warunków pracy oraz ochronie zdrowia pracowników poprzez ograniczanie narażenia na czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy. W analizowanym okresie najczęściej identyfikowanymi zagrożeniami były hałas oraz zapylenie, charakterystyczne dla zakładów o profilu produkcyjnym funkcjonujących na terenie powiatu.

W ramach sprawowanego nadzoru egzekwowano od pracodawców realizację obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy oraz przepisów dotyczących najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN). Pracodawcy byli zobowiązani do podejmowania adekwatnych działań technicznych i organizacyjnych, ukierunkowanych na minimalizację ryzyka zawodowego.

Do najczęściej wdrażanych działań technicznych należały:

- ✓ modernizacja parku maszynowego poprzez wprowadzanie urządzeń o obniżonej emisji hałasu i pyłu,
- ✓ automatyzacja procesów produkcyjnych, ograniczająca udział prac ręcznych generujących ponadnormatywny hałas lub zapylenie,
- ✓ stosowanie środków ochrony zbiorowej, w szczególności instalowanie i modernizacja systemów wentylacji miejscowej wyciągowej oraz obudów i ekranów akustycznych.

W sytuacjach, gdy wdrożenie rozwiązań technicznych było ograniczone względami technologicznymi lub ekonomicznymi, pracodawcy zobowiązani byli do zastosowania działań organizacyjnych, obejmujących m.in.:

- ✓ prowadzenie profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami narażonymi na czynniki szkodliwe, w tym regularne badania lekarskie oraz monitorowanie stanu zdrowia,
- ✓ zapewnienie odpowiednich środków ochrony indywidualnej, takich jak ochronniki słuchu oraz sprzęt ochrony układu oddechowego, dostosowanych do poziomu i rodzaju zagrożeń.

Istotnym elementem prewencji było również wykonywanie okresowych badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy. Wyniki tych pomiarów stanowiły podstawę do oceny skuteczności zastosowanych środków ograniczających narażenie oraz do podejmowania dalszych działań korygujących. W trakcie kontroli weryfikowano zarówno aktualność pomiarów, jak i zgodność ich wyników z obowiązującymi normatywami higienicznymi.

Realizacja powyższych działań miała na celu ograniczenie ryzyka występowania chorób zawodowych, w szczególności schorzeń narządu słuchu oraz układu oddechowego, a także zapewnienie pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy zgodnych

z obowiązującymi standardami.

1. 3. Postępowanie administracyjne.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu, realizując zadania z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego na terenie powiatu gostyńskiego, wydał 8 decyzji administracyjnych, w których łącznie nałożono 20 obowiązków na podmioty gospodarcze.

Decyzje były następstwem nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli, obejmujących warunki pracy, czynniki szkodliwe oraz stan sanitarno-techniczny obiektów.

W ramach nadzoru odnotowano przekroczenie dopuszczalnego stężenia frakcji wdychalnej pyłów organicznych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego na jednym stanowisku pracy.

W związku z tym zobowiązano pracodawcę do podjęcia skutecznych działań technicznych i organizacyjnych eliminujących przekroczenie oraz do doprowadzenia parametrów środowiska pracy do poziomu zgodnego z obowiązującymi normatywami higienicznymi.

Istotny zakres decyzji dotyczył również substancji chemicznych oraz czynników o działaniu rakotwórczym i mutagennym. Nałożono obowiązek przekazania właściwemu organowi wymaganych informacji o procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, prowadzenia okresowych szkoleń pracowników w zakresie ryzyka zdrowotnego i zasad ograniczania narażenia, a także zapewnienia właściwego oznakowania stanowisk pracy i terenu zakładu. Zobowiązano ponadto do przedłożenia aktualnej umowy z jednostką służby medycyny pracy na wykonywanie badań wstępnych, okresowych i kontrolnych pracowników. Znaczna część rozstrzygnięć odnosiła się do poprawy stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy oraz zaplecza higieniczno-socjalnego. Nakazano doprowadzenie do właściwego stanu technicznego i sanitarnego szatni, jadalni i pomieszczeń pomocniczych, w tym elementów konstrukcyjnych i wyposażenia. Wskazano również na konieczność zapewnienia odpowiednich warunków do spożywania posiłków oraz usunięcia wyposażenia nieprzeznaczonego do użytkowania w środowisku pracy.

Istotnym obszarem działań było zapewnienie pracownikom odpowiednich warunków do higienicznego przechowywania odzieży własnej, roboczej i ochronnej, zwłaszcza w zakładach, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze lub gdzie charakter pracy wymaga szczególnej dbałości o rozdzielenie odzieży prywatnej od służbowej. Zobowiązano również

pracodawców do właściwego przechowywania środków ochrony indywidualnej w sposób gwarantujący zachowanie ich właściwości ochronnych i użytkowych.

Wydane decyzje stanowiły element konsekwentnej realizacji ustawowych kompetencji organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej i miały na celu zapewnienie zgodności funkcjonowania zakładów pracy z obowiązującymi przepisami prawa, poprawę warunków środowiska pracy oraz skuteczną ochronę zdrowia i życia pracowników.

1. 4. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi i reprotoksycznymi w środowisku pracy

Przedmiotem nadzoru były zakłady, gdzie w środowisku pracy występuje narażenie pracowników na czynniki rakotwórcze, mutagenne oraz reprotoksyczne. Łącznie funkcjonuje 51 zakładów, w których stwierdzono ekspozycję pracowników na czynniki o opisanym działaniu. W 2025 roku przeprowadzono 11 kontroli w podmiotach, gdzie narażonych było łącznie 140 pracowników.

W zakładach tych występują procesy technologiczne powodujące narażenie na pyły drewna, kontakt skóry z uprzednio używanymi olejami mineralnymi stosowanymi w silnikach spalinowych, spaliny emitowane z silników Diesla, respirabilną frakcję krzemionki krystalicznej powstającą w trakcie pracy oraz wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne obecne w sadzy, smołach i pakach węglowych. W środowisku pracy występują również chemiczne czynniki rakotwórcze, w tym formaldehyd, dwuchromian potasu, chromian (VI) potasu, kobalt, benzen oraz benzyna silnikowa.

W toku kontroli oceniano stan bezpieczeństwa i higieny pracy, wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej, odzież i obuwie robocze, prawidłowość sporządzania i aktualizacji oceny ryzyka zawodowego oraz realizację obowiązków informacyjnych wobec pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne. Odnotowuje się stopniową poprawę w zakresie przestrzegania przepisów – zarówno w obszarze zabezpieczenia technicznego stanowisk pracy, jak i podnoszenia świadomości pracowników. Pracodawcy prowadzą okresowe szkolenia oraz wdrażają rozwiązania ograniczające emisję czynników szkodliwych, w tym wentylację miejscową i ogólną, częściową automatyzację oraz hermetyzację procesów technologicznych. Nadal jednak najczęściej stosowanym środkiem ograniczania narażenia pozostają środki ochrony indywidualnej.

Szczególną uwagę poświęcono wdrażaniu przepisów wynikających z implementacji regulacji unijnych rozszerzających zakres ochrony o substancje i procesy o działaniu reprotoksycznym. Pracodawcy zostali zobowiązani do eliminowania lub maksymalnego ograniczania stosowania substancji stwarzających zagrożenie dla rozrodczości, podejmowania działań minimalizujących ryzyko narażenia oraz zapewnienia odpowiedniej ochrony pracownikom, w szczególności kobietom w wieku rozrodczym.

W 2025 roku na terenie powiatu stwierdzono funkcjonowanie jednego zakładu, w którym w laboratorium zakładowym prowadzącym badania wody i ścieków stosowane są substancje chemiczne o działaniu reprotoksycznym, w tym m.in. dimetyloformamid, azotan srebra oraz odczynniki zawierające składniki klasyfikowane jako reprotoksyczne. Narażenie dotyczy trzech pracowników wykonujących czynności w warunkach, w których stężenia przekraczają poziom 0,1 wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS). Sytuacja ta wymaga stałego nadzoru oraz dalszego wdrażania rozwiązań technicznych i organizacyjnych ukierunkowanych na minimalizację ryzyka zawodowego.

1. 5. Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

W 2025 roku realizowano również nadzór nad pracownikami potencjalnie ekspozowanymi na szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy. W ewidencji pionu Higieny Pracy znajduje się 48 zakładów, w których monitorowane jest występowanie tych czynników, obejmując przede wszystkim grupy zawodowe o podwyższonym ryzyku narażenia, tj. pracowników podmiotów leczniczych, laboratoriów diagnostycznych, zakładów gospodarki odpadami, oczyszczalni ścieków, a także osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie.

W ramach prowadzonego nadzoru skontrolowano 9 zakładów pracy, w których potencjalna ekspozycja na czynniki biologiczne dotyczyła łącznie 352 osób, w tym 96 pracowników zajmujących się hodowlą roślin i zwierząt, 199 pracowników przetwórstwa spożywczego, 40 pracowników oczyszczalni ścieków oraz 17 pracowników sektora gospodarki odpadami. Przeprowadzone kontrole wykazały, że w zdecydowanej większości przypadków pracodawcy realizują obowiązki w zakresie ograniczania ryzyka zawodowego związanego z narażeniem na czynniki biologiczne. Podejmowane działania obejmowały zapewnienie odpowiednich środków ochrony indywidualnej, dostęp do preparatów do dezynfekcji skóry, a także opracowanie i wdrożenie procedur oraz instrukcji postępowania na wypadek kontaktu z materiałem potencjalnie zakaźnym.

W jednym z kontrolowanych podmiotów stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku oznakowania miejsc zagrożonych czynnikiem biologicznym. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał decyzję administracyjną nakazującą usunięcie uchybienia. Nakaz został wykonany w wyznaczonym terminie.

1. 6. Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi

W 2025 roku na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonowały podmioty prowadzące działalność w zakresie obrotu oraz stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin, stanowiące istotny element lokalnego rynku chemicznego. Strukturę nadzorowanych podmiotów stanowiło:

- ✓ 7 dalszych użytkowników – formulatorów, wytwarzających mieszaniny chemiczne i wprowadzających je do dalszego obrotu w ramach łańcucha dostaw lub bezpośrednio do odbiorców,
- ✓ 35 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin, prowadzących magazynowanie oraz udostępnianie produktów chemicznych różnym sektorom gospodarki,
- ✓ 102 dalszych użytkowników stosujących substancje i mieszaniny w działalności zawodowej, wykorzystujących chemikalia w procesach produkcyjnych, usługowych oraz technologicznych.

Funkcjonowanie tych podmiotów ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia ciągłości obrotu chemikaliami oraz dla realizacji wymogów prawa w zakresie bezpieczeństwa chemicznego.

W 2025 roku przeprowadzono kontrole o zróżnicowanej tematyce chemicznej, obejmujące:

- ✓ 22 kontrole podmiotów zajmujących się obrotem substancjami chemicznymi,
- ✓ 21 kontrole w miejscach stosowania substancji i ich mieszanin w działalności zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem warunków bezpieczeństwa i higieny pracy,
- ✓ 4 kontrole w zakresie nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3,
- ✓ 23 kontrole w obszarze produktów biobójczych,
- ✓ 2 kontrole u formulatorów, obejmujące ocenę zgodności procesów wytwarzania i dystrybucji mieszanin z obowiązującymi przepisami,

- ✓ 2 kontrole w zakresie produktów kosmetycznych; w jednym przypadku pobrano próbki kosmetyków przeznaczonych dla dzieci do badań mikrobiologicznych.

Podejmowane działania miały na celu zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego na wszystkich etapach obrotu i stosowania substancji oraz ochronę zdrowia pracowników i konsumentów.

W okresie sprawozdawczym w ramach planu zasadniczych zadań realizowano przedsięwzięcia wynikające z ustawowych kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem chemicznym, produktami biobójczymi, kosmetycznymi oraz prekursorami narkotyków.

W toku kontroli podmiotów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze weryfikowano realizację warunków pozwoleń, w tym dla produktów przeznaczonych wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych. Ocenie podlegały także produkty do konserwacji drewna i materiałów budowlanych, preparaty stosowane w higienie weterynaryjnej oraz środki do zwalczania bezkręgowców. Zakres czynności obejmował analizę dokumentacji, oznakowania, charakterystyki produktu biobójczego oraz kart charakterystyki, a także sprawdzenie legalności wprowadzania produktów do obrotu zgodnie z wymaganiami Rozporządzenie (UE) nr 528/2012. Sporządzano raporty zbiorcze dla WSSE, stanowiące element krajowej sprawozdawczości przekazywanej Komisji Europejskiej. Realizowano również zadania w ramach projektu BEF-3.

Czynności kontrolne obejmowały również ocenę wyników badań laboratoryjnych, w szczególności produktów przeznaczonych dla niemowląt i małych dzieci, analizę oznakowania oraz weryfikację zgodności z wymaganiami bezpieczeństwa i jakości mikrobiologicznej. Kontrolowano również produkty stosowane do wykonywania tzw. tatuaży z henny, mając na celu ograniczenie ryzyka zdrowotnego dla konsumentów.

Działania kontrolne obejmowały weryfikację prawidłowości klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji oraz mieszanin, realizację obowiązków informacyjnych w łańcuchu dostaw, zgodność kart charakterystyki z wymaganiami formalnymi i merytorycznymi oraz przestrzeganie ograniczeń w obrocie chemikaliami. Prowadzono także działania w ramach projektu REF-13, obejmujące analizę ofert sprzedaży internetowej i ocenę zgodności oferowanych produktów z przepisami.

W ramach nadzoru nad legalnym obrotem prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 kontrolowano spełnianie obowiązków ewidencyjnych i sprawozdawczych oraz analizowano ryzyko wykorzystania substancji do celów nielegalnych.

Prowadzono działania kontrolne i analityczne związane z ustawowym zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Monitorowano przypadki zatruc przez wprowadzanie i weryfikację danych w systemie SMIOD2 oraz realizowano działania profilaktyczne.

W ramach kontroli planowych sprawowano nadzór nad przestrzeganiem dopuszczalnych poziomów metanolu w produktach wprowadzanych do obrotu, w szczególności w płynach do spryskiwaczy i odmrażaczach do szyb, z uwzględnieniem odmiennych wymagań dla konsumentów i użytkowników profesjonalnych.

Zrealizowane czynności kontrolne i analityczne tworzyły spójny system nadzoru nad rynkiem substancji chemicznych, produktów biobójczych i kosmetycznych na terenie powiatu gostyńskiego. Działania te przyczyniły się do zapewnienia zgodności z przepisami prawa krajowego i unijnego, ograniczenia ryzyka zdrowotnego oraz wzmocnienia bezpieczeństwa chemicznego w środowisku pracy i w obrocie konsumenckim.

1. 7. Nadzór nad podmiotami zajmującymi się NPS.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nie otrzymał od Inspektora do Spraw Substancji Chemicznych żadnych informacji o wydanych zezwoleniach na prowadzenie działalności polegającej na legalnym wytwarzaniu, przetwarzaniu, przerabianiu, przywozie, wywozie, wewnątrzwspólnotowej dostawie lub nabyciu oraz wprowadzaniu do obrotu nowych substancji psychoaktywnych, w tym w postaci mieszanin lub wyrobów.

Brak przekazanych informacji wskazuje, że w analizowanym okresie nie odnotowano zgłoszeń ani wniosków o wydanie zezwoleń w powyższym zakresie, co może świadczyć o niewystępowaniu tego rodzaju działalności na terenie powiatu gostyńskiego.

Monitorowanie obszaru związanego z obrotem nowymi substancjami psychoaktywnymi pozostaje istotnym elementem nadzoru z punktu widzenia ochrony zdrowia publicznego oraz zapewnienia przestrzegania obowiązujących przepisów prawa w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom wynikającym z ich stosowania i dystrybucji.

2. Choroby zawodowe.

W 2025 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu wpłynęło łącznie 5 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej. Zgłoszenia dotyczyły schorzeń o zróżnicowanej etiologii, związanych z wieloletnim narażeniem zawodowym.

Najliczniejszą grupę stanowiły trzy przypadki przewlekłych chorób narządu głosu spowodowanych długotrwałym, nadmiernym wysiłkiem głosowym. Dotyczyły one niedowładu mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi

oraz trwałej dysfonii, występującej po co najmniej 15-letnim okresie nadmiernej eksploatacji głosu. Ponadto zgłoszono 1 przypadek obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu typu ślimakowego (czuciowo-nerwowego), spowodowanego hałasem, oraz 1 przypadek podejrzenia choroby wywołanej działaniem promieniowania jonizującego – zaćmy popromiennej.

W toku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających i administracyjnych wydano:

- ✓ 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej – dotyczącą przewlekłej choroby narządu głosu związanej z nadmiernym wysiłkiem głosowym,
- ✓ 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej – w przypadkach dotyczących podejrzenia zespołu cieśni nadgarstka.

W pozostałych zgłoszonych przypadkach postępowanie nie zostało zakończone – nadal trwa postępowanie orzecznicze mające na celu wydanie stosownego orzeczenia lekarskiego, stanowiącego podstawę do dalszych czynności administracyjnych.

Dodatkowo w 2025 roku przeprowadzono oceny narażenia zawodowego, mające na celu określenie stopnia ryzyka wystąpienia chorób zawodowych wśród pracowników różnych branż oraz identyfikację czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy. W ramach współpracy między powiatowymi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi sporządzono 2 „Karty oceny narażenia w związku z podejrzeniem choroby zawodowej” na wniosek innych powiatowych inspektorów sanitarnych. Dokumenty te stanowiły podstawę do prowadzenia dalszych postępowań administracyjnych zgodnie z właściwością miejscową organów.

Analiza zgłoszeń wskazuje, że w 2025 roku w powiecie gostyńskim dominowały schorzenia związane z długotrwałym narażeniem na nadmierny wysiłek głosowy, hałas i promieniowanie jonizujące.

Struktura zgłoszeń potwierdza utrzymujące się ryzyko występowania chorób zawodowych w grupach pracowników wykonujących pracę wymagającą intensywnego używania głosu oraz w środowiskach pracy o podwyższonym poziomie hałasu i narażeniu na czynniki fizyczne.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zawodowych w powiecie w 2025 roku była stabilna, jednak wymaga dalszego monitorowania oraz kontynuowania działań prewencyjnych i edukacyjnych wśród pracodawców i pracowników.

Tabela 1. Choroby zawodowe na terenie powiatu gostyńskiego stwierdzane w latach 2021 – 2025

Nr choroby zawodowej wg wykazu	Rodzaj choroby zawodowej	Liczba chorób zawodowych w latach				
		2021	2022	2023	2024	2025
15	Przewlekłe choroby narządu głosu.	0	0	0	0	1
18	Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry.	0	0	0	0	0
19	Przewlekła choroba układu ruchu wywołana sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie kaletki maziowej kolana lewego.	1	0	0	0	0
20	Przewlekła choroba obwodowego układu nerwowego wywołana sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka.	0	1	1	0	0
26	Choroba zakaźna lub pasożytnicza albo ich następstwa: Borelioza, COVID-19.	2	0	0	1	0
Razem		3	1	1	1	1

W analizowanym okresie 2021–2025 sytuację w zakresie chorób zawodowych na terenie powiatu można ocenić jako stabilną i korzystną. Liczba stwierdzanych przypadków utrzymywała się na niskim poziomie, a poszczególne zachorowania miały charakter jednostkowy i rozproszony, bez wyraźnej tendencji wzrostowej.

Struktura rozpoznanych chorób wskazuje na dominację schorzeń związanych z czynnikami ergonomicznymi, biologicznymi oraz przeciążeniowymi, przy czym w ostatnim roku analizowanego okresu odnotowano pojedynczy przypadek przewlekłej choroby narządu głosu.

Uzyskane dane świadczą o braku istotnych zagrożeń o charakterze masowym, jednak wskazują na konieczność dalszego monitorowania warunków pracy oraz kontynuowania działań profilaktycznych ukierunkowanych na ograniczanie narażeń zawodowych.

3. Nadzór nad środkami zastępczymi.

W 2025 roku sytuację w powiecie gostyńskim w zakresie zagrożeń związanych z używaniem środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych można ocenić jako stabilną i pozostającą pod skutecznym nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Przeprowadzone kontrole interwencyjne nie wykazały obecności w obrocie produktów mogących stanowić środki zastępcze ani nowych substancji psychoaktywnych, zarówno w sprzedaży stacjonarnej, jak i za pośrednictwem platform e-commerce.

Nie odnotowano również sygnałów od innych służb wskazujących na konieczność wszczęcia postępowań administracyjnych w tym zakresie.

W analizowanym roku zgłoszono 3 przypadki podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi lub substancjami psychoaktywnymi. Zdarzenia te miały charakter jednostkowy, a na terenie powiatu nie odnotowano zgonów związanych z ich użyciem.

Uzyskane dane wskazują, że zjawisko występowania „dopalaczy” w powiecie ma charakter incydentalny i nie przybiera formy zorganizowanego obrotu. Sytuacja wymaga jednak dalszego monitorowania oraz kontynuowania działań profilaktycznych i edukacyjnych, szczególnie wśród młodzieży i grup podwyższonego ryzyka.

4. Edukacja zdrowotna

W 2025 roku pracownicy ds. Higieny Pracy realizowali działania ukierunkowane na poprawę warunków pracy oraz ograniczanie ich negatywnego wpływu na zdrowie zatrudnionych. Większość inicjatyw stanowiła kontynuację działań prowadzonych w latach poprzednich i obejmowała zarówno nadzór bieżący, jak i szeroko rozumianą edukację zdrowotną.

W trakcie kontroli sanitarnych zwracano pracodawcom uwagę na ich rolę w kształtowaniu prozdrowotnych postaw pracowników, konieczność zapewnienia bezpiecznych i ergonomicznych warunków pracy oraz wdrażania rozwiązań sprzyjających zdrowemu stylowi życia. Istotnym elementem działań była edukacja dotycząca zagrożeń związanych z obecnością radonu w pomieszczeniach pracy, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zlokalizowanych poniżej poziomu gruntu. Pracodawcom przekazywano materiały informacyjne oraz zalecenia dotyczące prowadzenia pomiarów i monitorowania stężeń tego gazu. Od 1 stycznia 2025 r., we współpracy z pionami Higieny Komunalnej oraz Higieny Dzieci i Młodzieży, rozszerzono dystrybucję materiałów edukacyjnych podczas kontroli, co zwiększyło zasięg działań informacyjnych.

W ramach promocji bezpieczeństwa pracy realizowano założenia kampanii „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” na lata 2023–2025, koncentrującej się na wpływie nowych technologii cyfrowych na środowisko pracy, ergonomii, pracy zdalnej i hybrydowej, a także wyzwaniach związanych z automatyzacją i sztuczną inteligencją. Promowano nowoczesne narzędzia wspierające zarządzanie bezpieczeństwem pracy, w tym rozwiązania cyfrowe i szkolenia online.

Kontynuowano pilotażowy program edukacyjny „Bezpieczna praca – bezpieczny Ja”, skierowany do młodzieży wchodzącej na rynek pracy. W 2025 roku przeprowadzono spotkania szkoleniowe w trzech szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu gostyńskiego. Dodatkowo zorganizowano szkolenie dla młodych przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą, obejmujące zagadnienia z zakresu prawa pracy, oceny ryzyka zawodowego, ergonomii, profilaktyki chorób zawodowych oraz organizacji bezpiecznego środowiska pracy.

W działaniach edukacyjnych uwzględniono również kampanię „Chroń siebie i innych – noś półmaskę”, dotyczącą ochrony dróg oddechowych przed pyłami i aerozolami, a także zagadnienia związane z narażeniem na czynniki biologiczne, w tym procedury postępowania

w oczyszczalniach ścieków w sytuacjach zagrożeń epidemiologicznych (m.in. w kontekście wirusa polio). Przypominano o obowiązku stosowania środków ochrony indywidualnej, zasadach dezynfekcji odzieży roboczej oraz profilaktyce szczepiennej.

Szczególną uwagę poświęcono zagrożeniom wynikającym z narażenia na czynniki rakotwórcze i reprotoksyczne, w tym obowiązkom pracodawców wynikającym ze zmienionych przepisów prawa. Informowano także o zagrożeniach związanych z hałasem oraz promowano narzędzia wspomagające dobór ochronników słuchu.

W okresie jesiennym promowano kampanię „Jesień bez infekcji”, ukierunkowaną na profilaktykę chorób sezonowych i szczepienia ochronne w środowisku pracy. Pracodawcom przekazywano materiały informacyjne dotyczące organizacji pracy w okresie zwiększonej zachorowalności.

Działania informacyjne prowadzono również za pośrednictwem strony internetowej oraz mediów społecznościowych, publikując komunikaty dotyczące m.in. zasad oceny narażenia na diizocyjaniany, pomiarów stężenia krzemionki krystalicznej oraz ochrony skóry przed promieniowaniem UV.

W 2025 roku przeprowadzono także ocenę przestrzegania przepisów dotyczących zakazu palenia tytoniu i papierosów elektronicznych w 42 zakładach pracy. Stwierdzono ogólne przestrzeganie obowiązujących regulacji oraz obserwowany spadek liczby osób palących. Kontynuacja działań nadzorczych i edukacyjnych w tym zakresie uznana została za zasadną z punktu widzenia ochrony zdrowia pracowników.

Pracownicy pionu Higieny Pracy uczestniczyli ponadto w lokalnych wydarzeniach o charakterze prozdrowotnym, prowadząc działania informacyjno-edukacyjne podczas Eko Festynu w Gostyniu oraz Wielkopolskiej Ofensywy Rowerowej w Piaskach.

WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I W INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

1. Informacje wstępne

Zadania związane z nadzorem nad placówkami oświatowo - wychowawczymi na terenie powiatu gostyńskiego wynikają przede wszystkim z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i polegają na sprawowaniu bieżącego nadzoru nad stałymi placówkami nauczania, opieki i wychowania oraz sezonowymi placówkami wypoczynku, w celu osiągnięcia optymalnych warunków sanitarnych pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach.

W roku 2025 na terenie powiatu gostyńskiego bieżącym nadzorem sanitarno - higienicznym objęto **118 obiektów**, w tym **90 placówek stałych** oraz **28 placówek sezonowych** (placówki zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży). Zakłady objęte stałym nadzorem, to przede wszystkim szkoły (szkoły podstawowe, zespoły szkół oraz szkoły specjalne), przedszkola oraz inne formy wychowania przedszkolnego, a także żłobki, kluby dziecięce, placówki z pobytem całodobowym, placówki wsparcia dziennego i placówki wychowania pozaszkolnego:

✓ placówki stałe:

- 11 żłobków,
- 2 kluby dziecięce,
- 34 przedszkola, w tym 5 oddziałów przedszkolnych,
- 2 punkty przedszkolne,
- 20 szkół podstawowych, w tym 1 szkoła podstawowa filialna,
- 2 szkoły specjalne,
- 12 zespołów szkół, w tym 1 zespół specjalny,
- 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze (domy dziecka),
- 3 placówki wsparcia dziennego (świetlice dla dzieci i młodzieży oraz poradnia psychologiczno-pedagogiczna),
- 1 placówka pracy pozaszkolnej (szkoła muzyczna I stopnia),

✓ **placówki sezonowe:**

- 22 placówki wypoczynku letniego dzieci i młodzieży,
- 6 placówek wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży.

Realizując zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania dotyczące higieny i stanu sanitarnego pomieszczeń oraz sprzętu używanego w placówkach oświatowych i wypoczynku w 2025 roku skontrolowano **49 placówek stałych**, do których uczęszczało łącznie **10 478 dzieci i młodzieży** oraz **14 placówek sezonowych**.

Ogółem w nadzorowanych placówkach przeprowadzono **82 kontrole sanitarne**.

W roku 2025 w 3 placówkach przeprowadzono 4 kontrole sprawdzające wykonanie zarządzeń decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu. Kontrole wykazały częściowe wykonanie zaleceń, bądź niewykonanie zaleceń PPIS we wskazanym terminie. Wydano 3 decyzje prolongujące.

Zdjęcie 1-4. Wyremontowane toalety uczniowskie w Szkole Podstawowej im. Bł. Edmunda Bojanowskiego w Szelejewie

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

Zdjęcie 5. Podłoga po remoncie w Szkole Podstawowej im. Ziemi Biskupiańskiej w Starej Krobi

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

2. Funkcjonalność oraz stan techniczny i sanitarny budynków

Wszystkie skontrolowane szkoły i placówki oświatowo-wychowawcze zlokalizowane są w budynkach spełniających wymagania w zakresie funkcjonalności określone dla obiektów użyteczności publicznej przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi.

Od kilku lat stan techniczny tych obiektów utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Na terenie powiatu gostyńskiego zdecydowaną większość budynków, w których prowadzono działalność dydaktyczno – wychowawczą, przystosowano do pobytu uczniów/przedszkolaków, a ich stan sanitarno - techniczny jest dobry.

W jednym zespole szkół stwierdzono zły stan higieniczno – sanitarny oraz techniczny pomieszczeń sanitarnych dla uczniów, natomiast w jednej szkole podstawowej funkcjonującej samodzielnie odnotowano zły stan podłóg w salach lekcyjnych oraz ścian i sufitu w pomieszczeniu świetlicy.

Pomieszczenia te oraz ich wyposażenie wymagały doprowadzenia do należytego stanu techniczno-sanitarnego, w związku z powyższym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wszczął postępowanie administracyjne, w wyniku, którego wydane zostały decyzje administracyjne na poprawę warunków w tych placówkach.

3. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek

W roku 2025 powstał 1 żłobek publiczny w nowym obiekcie, przedszkole samorządowe w miejscu dawnej szkoły podstawowej oraz świetlica dla dzieci i młodzieży (placówka wsparcia dziennego w formie opiekuńczo-wychowawczej).

Zdjęcie 6-8. Żłobek Publiczny w Pępowie – sala zajęć oraz pomieszczenia higieniczno-sanitarne

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

Zdjęcie 9-10. Sale zajęć dla dzieci w Przedszkolu Samorządowym w Goli

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

Zdjęcie 11. Sala zajęciowa w placówce wsparcia dziennego – świetlicy, usytuowana w budynku w Gostyniu przy ulicy Górnej

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

Dwie szkoły podstawowe zakończyły swoją działalność. W obiekcie istniejącym w Siemowie, w którym dotychczas działała Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II, otwarto filię przedszkola niepublicznego oraz niepubliczną szkołę specjalną przysposabiającą do pracy.

Ponadto, powstał 1 nowy klub dziecięcy – tym samym – objęto nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu nowo utworzoną placówkę figurującą w rejestrze Burmistrza Gminy Krobia.

4. Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania

Za właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach oświatowych uznaje się sanitariaty zaopatrzone w ciepłą i zimną bieżącą wodę, papier toaletowy, mydło w płynie, ręczniki jednorazowe lub elektryczne suszarki do rąk. Pomieszczenia higienicznosanitarne powinny być utrzymane w czystości i w stanie pełnej sprawności technicznej.

Warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów były prawidłowe we wszystkich skontrolowanych obiektach.

W roku 2025, podobnie jak w latach ubiegłych, odnotowano niezachowanie standardów dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych dla uczniów. Ponadnormatywną liczbę uczniów przypadających na urządzenie sanitarne, czyli przekroczenie liczby uczniów na miskę ustępową oraz umywalkę odnotowano w toaletach zarówno dla dziewcząt, jak i chłopców w 1 zespole szkół. Dyrektorowi placówki przekazano zalecenia.

W placówkach oświatowo – wychowawczych na terenie powiatu gostyńskiego nie funkcjonują sanitariaty zewnętrzne.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż dyrektorzy placówek oświatowo – wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu gostyńskiego, zapewniają uczniom właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej.

5. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach, skontrolowano również warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Ocenie poddano m.in. posiadanie przez placówki infrastruktury sportowej oraz stan sanitarno – techniczny zaplecza sportowego.

W roku 2025, skontrolowano pod tym kątem 16 szkół. 1 szkoła podstawowa nie posiadała odpowiedniej infrastruktury do prowadzenia zajęć WF. Do placówki tej uczęszczają uczniowie klas I-III. Zajęcia z wychowania fizycznego odbywają oni w hali sportowej, znajdującej się w pobliskiej miejscowości. Ponadto, odnotowano 2 placówki, w których niezależnie od posiadanej infrastruktury do prowadzenia zajęć WF w szkole, zajęcia te prowadzone są w salach lekcyjnych oraz (bardzo rzadko) na korytarzu.

Skontrolowano również sposób użytkowania zaplecza sanitarnego zespołów sportowych. Uczniowie nadal sporadycznie korzystają z natrysków po zajęciach wychowania fizycznego. W 2 placówkach natryskownie by nieczynne – były to 2 zespoły szkół.

Podczas kontroli sanitarnych zwracano uwagę, aby w salach gimnastycznych i na boiskach oraz w miejscach wyznaczonych do uprawiania ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw umieszczone były tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego a sprzęt i wyposażenie bloków sportowych posiadał stosowne atesty i certyfikaty.

6. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania

W zakresie nadzoru nad higieną procesu nauczania i wychowania realizuje się szereg zadań dotyczących eliminowania zagrażających zdrowiu dzieci i młodzieży niekorzystnych czynników w celu zapobiegania powstawaniu chorób układu mięśniowo – kostnego, oczu i innych.

W 2025 roku, wzorem lat ubiegłych, oceniono rozkłady zajęć lekcyjnych, biorąc pod uwagę:

- ✓ potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia oraz
- ✓ rozpoczynanie zajęć o stałej porze.

Organizację procesu nauczania oceniono w 11 placówkach (6 szkół podstawowych oraz 5 zespołów szkół).

W placówkach tych oceniono 150 oddziałów.

W porównaniu z latami ubiegłymi zaobserwowano, iż nadal istnieją trudności z ułożeniem planu lekcji zgodnego z higieną pracy umysłowej. Przeprowadzona ocena tygodniowych rozkładów lekcji wykazała, iż w zostały nieprawidłowo.

Nie uwzględniono w nich równomiernego obciążenia uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia - różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia była większa od 1 godziny.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w 2025 r., dokonano również oceny dostosowania mebli edukacyjnych do wzrostu uczniów/przedszkolaków. Podczas kontroli zwracano m.in. uwagę na oznakowanie mebli, odpowiednie ich zestawienie i stan techniczny. W zakresie ergonomii mebli szkolnych i przedszkolnych skontrolowano 11 placówek, w tym 4 przedszkola, 6 szkół podstawowych oraz 1 zespół szkół. Ogółem badaniem objęto 1145 stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka.

Nieprawidłowości stwierdzono w 3 ocenionych placówkach na 51 stanowiskach pracy.

Wydano zalecenia pokontrolne.

Tabela 1. Ergonomiczne stanowisko pracy ucznia – zasady doboru mebli edukacyjnych do wzrostu uczniów/przedszkolaków

wzrost dziecka w mm	wysokość podłanowa w mm	wysokość płyty roboczej	wysokość siedziska w mm ± 10	Numer mebli	Kolor (kolor stelaża)
800-950	200-250	400	210	0	biały
930-1160	250-280	460	260	1	pomarańczowy
1080-1210	280-315	530	310	2	fioletowy
1190-1420	315-355	590	350	3	żółty
1330-1590	355-405	640	380	4	czerwony
1460-1765	405-435	710	430	5	zielony
1590-1880	435-485	760	460	6	niebieski
1740-2070	485+	820	510	7	brązowy

Źródło: <https://www.gov.pl/web/psse-olkusz/lawka-szkolna-miejscem-pracy>

Zdjęcie 12-13. Przymiary wzrostu w Przedszkolu Miejskim Nr 1 w Gostyniu

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

W 2025 roku, ponownie sprawdzono możliwość pozostawienia w szkole części podręczników i przyborów szkolnych oraz dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. We wszystkich skontrolowanych szkołach zapewnia się możliwość pozostawienia w placówce części podręczników i przyborów szkolnych. Wyznaczonym miejscem na ten cel były indywidualnie przyporządkowane szafki w korytarzach szkolnych lub wyznaczone miejsca (np. półki lub szuflady w szafach w salach lekcyjnych).

Kontynuując akcję „tornistry” w 2025 roku przeprowadzono w szkołach podstawowych kontrole sprawdzające obciążenie uczniów wagą tornistrów.

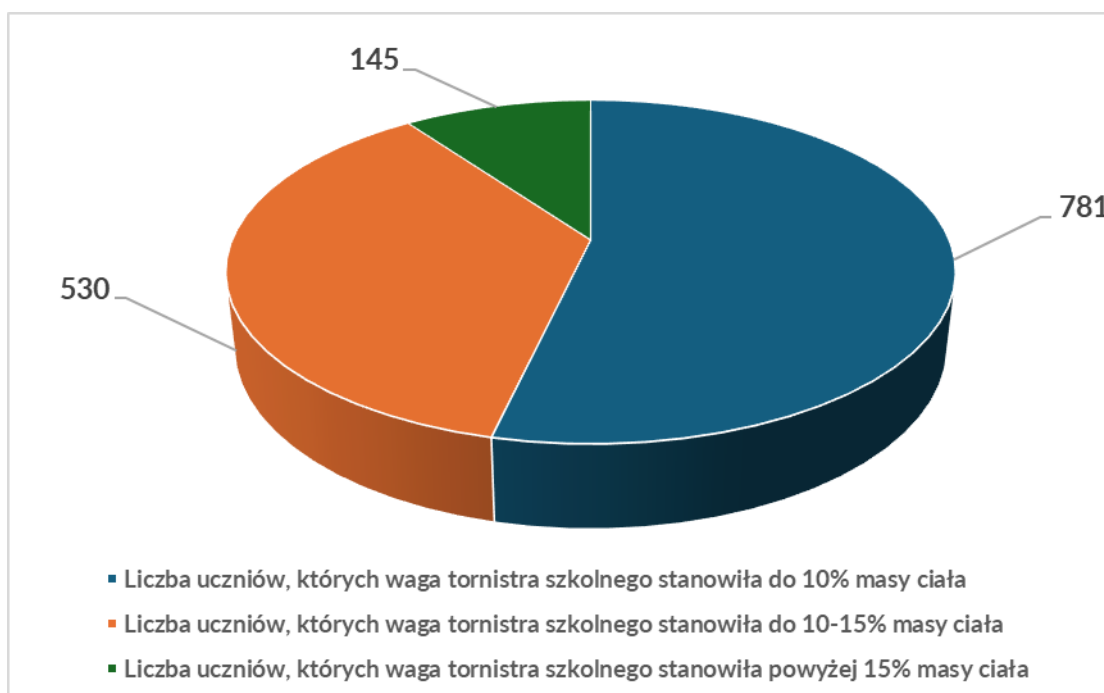
Celem tego przedsięwzięcia była edukacja prozdrowotna, ukierunkowana na profilaktykę wad postawy. Przeciążone tornistry/plecaki noszone przez dzieci są obok braku aktywności fizycznej jednym z czynników wpływających na występowanie wad postawy i bólu kręgosłupa. Waga tornistra szkolnego nie powinna przekraczać 10-15% masy ciała dziecka.

Badaniem objęto 1456 uczniów z 10 szkół podstawowych.

Zbyt ciężkie tornistry odnotowano u 145 uczniów, co stanowiło niemal 10% badanych (9,96%).

Wykres 1. Obciążenie uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w szkołach na terenie powiatu gostyńskiego w 2025 roku

Podczas kontroli przypomniano uczniom, aby szykując plecaki do szkoły codziennie sprawdzali ich zawartość, pozbywali się śmieci i nie zabierali niepotrzebnych rzeczy, równomiernie rozkładali książki i zeszyty, śniadanie pakowali do lekkich śniadaniówek i torebek i nie nosili dużych butelek z napojami. Zauważono, że bardzo często uczniowie zabierają stroje do w-f do plecaków, noszą zabawki, natomiast dziewczęta zabierają do szkoły kosmetyki oraz szczotki do włosów. Niestety plecaki często zawierają sporo śmieci.

W wyniku prowadzonego nadzoru nad higieną procesu nauczania i wychowania stwierdzono, że dyrektorzy placówek dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia właściwej higieny w tym zakresie.

W ramach sprawowanego nadzoru nad placówkami oświatowo – wychowawczymi dokonano oceny posiadania przez szkoły i placówki certyfikatów na meble oraz urządzenia i sprzęt sportowy.

Wyniki kontroli wykazały, iż wszystkie spośród skontrolowanych w tym zakresie placówek posiadały certyfikowane meble (były to meble zakupione po 1997 r.). Placówki te posiadały również certyfikaty na urządzenia i sprzęt sportowy zakupiony po 1997 r.

Nie odnotowano placówek, w których stwierdzono wyłącznie meble, urządzenia i sprzęt sportowy zakupiony przed 1997 r.

8. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

W ramach prowadzonego nadzoru w szkolnych pracowniach chemicznych na terenie powiatu gostyńskiego dokonano oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin.

Zwracano uwagę m.in. na sposób przechowywania, posiadanie kart charakterystyki i aktualnego wykazu substancji chemicznych i ich mieszanin, właściwe oznakowanie, wyposażenie w środki ochrony indywidualnej i środki do udzielania pierwszej pomocy.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie. Substancje chemiczne i ich mieszaniny oznakowane były zgodnie z przepisami i przechowywane w zamkniętych pomieszczeniach, posiadały wymagane karty charakterystyki, przestrzegano również wymogów w zakresie bhp.

9. Dożywianie dzieci i młodzieży

Właściwe żywienie dzieci i młodzieży, to podstawowy warunek rozwoju fizycznego i umysłowego, warunkującym ich prawidłowy wzrost i rozwój. Polegać powinno na dostarczeniu wszystkich niezbędnych składników odżywczych w kilku dziennych posiłkach oraz w odpowiednich proporcjach i ilościach.

W 2025 roku na terenie powiatu gostyńskiego dożywianie dzieci prowadzono w 8 skontrolowanych w tym zakresie placówkach, w tym w 4 szkołach podstawowych, 1 szkole specjalnej oraz 3 zespołach szkół. Z ciepłych posiłków obiadowych skorzystało 343 uczniów.

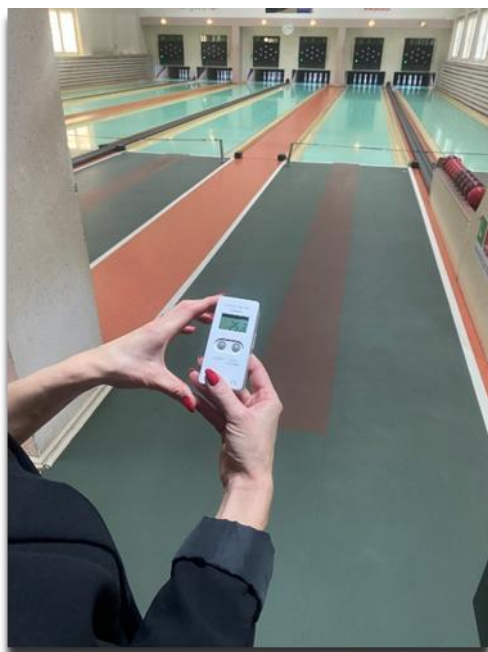
Napój w formie herbaty/wody/soku dla 584 uczniów zapewniło 5 szkół.

W skontrolowanych placówkach nie organizowano śniadań szkolnych.

10. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W okresie wypoczynku zimowego i letniego pełniono nadzór nad warunkami bezpieczeństwa i higieny pobytu uczestników. Nadal, tak jak w latach ubiegłych, najbardziej popularną formą wypoczynku jest wypoczynek w miejscu zamieszkania - półkolonie.

Zdjęcie 16-17. Działania nadzоровe prowadzone na półkolonii organizowanej przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Gostyniu

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

W roku 2025 na terenie powiatu gostyńskiego zorganizowano ogółem 28 turnusów wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży (liczba turnusów zgłoszonych w bazie MEN), w tym 6 turnusów wypoczynku zimowego i 22 turnusów wypoczynku letniego. Przeprowadzono 14 kontroli sanitarnych, w tym kontrole: 4 turnusów w czasie trwania zimowego i 10 turnusów letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, na których wypoczywało łącznie 627 uczestników.

Podczas trwania wypoczynku dzieci i młodzieży nie stwierdzono nieprawidłowości.

Tabela 1. Ilość turnusów i liczba uczestników wypoczynku zimowego i letniego w roku 2024-2025

Rodzaj placówek	Rok 2024			Rok 2025		
	Liczba zgłoszonych turnusów w bazie MEN	Liczba turnusów skontrolowanych	Liczba uczestników wypoczynku	Liczba zgłoszonych turnusów w bazie MEN	Liczba turnusów skontrolowanych	Liczba uczestników wypoczynku
Wypoczynek zimowy	8	4	120	6	4	136
Wypoczynek letni	20	9	449	22	10	491
Razem	28	13	569	28	14	627

11. Postępowanie administracyjne

W roku 2025 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał **6 decyzji płatniczych** oraz **8 decyzji merytorycznych** (w 2024 roku – 2), w tym:

- 2 decyzje w zakresie spełnienia wymagań lokalowych i sanitarnych w żłobku,
- 3 decyzje merytoryczne w szkołach podstawowych funkcjonujących samodzielnie (w tym 2 decyzje zmieniające termin),
- 2 decyzje merytoryczne w zespołach szkół (w tym 1 decyzja zmieniająca termin) oraz
- 1 decyzję dotyczącą spełnienia wymagań lokalowych i sanitarnych w placówce wsparcia dziennego (świetlicy).

W analizowanym okresie nie nałożono mandatów karnych.

12. Podsumowanie

W wyniku prowadzonego w 2025 roku nadzoru nad szkołami i innymi placówkami oświatowo – wychowawczymi oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu gostyńskiego należy stwierdzić, iż:

1. Stan sanitarno-techniczny placówek oświatowo-wychowawczych oceniono jako dobry.
2. Na terenie powiatu gostyńskiego nie odnotowano budynków nieprzystosowanych do procesu nauczania.
3. Nadal odnotowuje się nieprawidłowy stan sanitarny w zakresie liczby oddziałów posiadających rozkłady lekcji ułożone niezgodnie z zasadami higieny. Poinformowano

- dyrektorów kontrolowanych placówek o konieczności podejmowania działań zmierzających do poprawy stanu higieny procesu nauczania – uczenia się.
4. Warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów w placówkach są właściwe.
 5. We wszystkich skontrolowanych placówkach oświatowo-wychowawczych uczniowie mają zapewniony dostęp do bieżącej, ciepłej wody w pomieszczeniach higieniczno - sanitarnych.
 6. Uczniowie mają możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w placówkach.
 7. Zbyt ciężkie tornistry, których waga przekraczała 15% masy ciała nosiło 145 uczniów (9,96% badanych). Odnotowano większą świadomość uczniów oraz znajomość wytycznych w temacie obciążenia ciężarem tornistrów szkolnych.
 8. Wszystkie skontrolowane szkoły zapewniają uczniom opiekę w zakresie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.
 9. Placówki organizują opiekę stomatologiczną głównie w oparciu o gabinet stomatologiczny poza terenem szkoły. Załedwie w 1 skontrolowanej placówce zapewniono opiekę stomatologiczną w gabinecie zlokalizowanym w szkole. W dwóch szkołach podstawowych opiekę stomatologiczną zorganizowano w oparciu o dentobus.
 10. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w szkołach.
 11. Placówki wypoczynku dla dzieci i młodzieży zostały zorganizowane prawidłowo.

STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA ORAZ MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

1. Zakres nadzoru

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia jest komórką właściwą do prowadzenia działań w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- ✓ warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego,
- ✓ nadzoru nad jakością zdrowotną żywności,
- ✓ warunków produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2025 r. pod nadzorem znajdowało się 1007 zakładów produkcji i obrotu żywnością, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w tym:

- ✓ 371 zakładów produkcji żywności,
- ✓ 393 zakładów obrotu żywnością,
- ✓ 118 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego,
- ✓ 99 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego,
- ✓ 10 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- ✓ 16 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,

z czego skontrolowanych zostało 255. Dodatkowo w 55 obiektach przeprowadzono kontrolę w zakresie poboru próbek.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono ogółem 302 kontrole sanitarne, w tym 28 kontroli interwencyjnych, podejmowanych w związku ze składanymi interwencjami konsumentów dotyczącymi jakości wprowadzanych do obrotu środków spożywczych, warunków przygotowywania żywności, a także zgłaszane do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu powiadomienia w ramach systemu RASFF. Dodatkowo na wniosek przedsiębiorców przeprowadzono 169 granicznych kontroli żywności z importu lub przeznaczonych do krajów trzecich.

W związku z nieprawidłowym stanem sanitarno-technicznym zakładów wydano 9 decyzji administracyjnych nakazujących doprowadzenie zakładów do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego oraz 1 decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu materiałów do kontaktu z żywnością do czasu przedstawienia wyników badań wyrobów w zakresie migracji globalnej oraz migracji specyficznej w warunkach odzwierciedlających rzeczywiste wykorzystanie wyrobów.

W stosunku do osób winnych zaniedbań higienicznych w nadzorowanych zakładach, nałożono 12 mandatów karnych na kwotę 4200 zł.

Na wnioski przedsiębiorców rozpoczynających działalność, w zakresie produkcji i obrotu żywnością oraz żywienia zbiorowego, wydano 62 decyzje zatwierdzające.

Działalność administracyjno-represyjną z podziałem na poszczególne grupy obiektów przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela 1. Działalność administracyjno-represyjna z podziałem na poszczególne grupy obiektów.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów	Liczba kontroli	Liczba wydanych decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego	Liczba i kwota nałożonych mandatów karnych	Liczba obiektów wysokiego ryzyka
Obiekty produkcji żywności	78	39	1	1/400 zł	29
Producenci pierwotni żywności (gospodarstwa rolne)	293	12	0	0	29
Obiekty obrotu żywnością	393	130	3	7/2600 zł	5
Obiekty żywienia zbiorowego otwartego	118	68	2	3/1000 zł	2
Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego	93	47	2	0	2

Wytwórnice i miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	26	2	0	1/200 zł	0
---	----	---	---	----------	---

Tabela 2. Liczba skontrolowanych zakładów z terenu powiatu gostyńskiego w 2025 roku z poszczególnych grup, w porównaniu z liczbą zakładów znajdujących się w ewidencji.

L.p.	Grupy zakładów żywności i żywienia	liczba zakładów w ewidencji	liczba zakładów skontrolowanych
1.	Automaty do lodów	12	5
2.	Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi	2	0
3.	Piekarnie	13	5
4.	Ciastkarnie	17	7
5.	Przetwórnice owocowo-warzywne	7	3
6.	Zakłady garmazeryjne	1	1
7.	Wytwórnice makaronów	2	1
8.	Wytwórnice wyrobów cukierniczych	1	0
9.	Wytwórnice chrupek, chipsów i prażynek	2	0
10.	Wytwórnice suplementów diety	1	0
11.	Cukrownie	1	1
12.	Producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny	293	12
13.	Producenci żywności w warunkach domowych	9	2
14.	Inne wytwórnice żywności	10	7
15.	Sklepy spożywcze	226	79
16.	Kioski	7	1
17.	Apteki	21	0
18.	Magazyny hurtowe	14	3
19.	Obiekty ruchome i tymczasowe	33	10
20.	Inne obiekty obrotu żywnością	90	15

21.	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	118	54
	w tym zakłady małej gastronomii	88	42
22.	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	93	43
23.	Zakłady usług cateringowych	6	4
24.	Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	10	2
25.	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	16	0

2. Najbardziej znaczące grupy obiektów żywnościowo-żywieniowych

2.1. Sklepy spożywcze

W 2025 r. zarejestrowanych było 226 sklepów spożywczych, w tym 1 supermarket.

Skontrolowano 79 sklepów spożywczych, w których przeprowadzono 99 kontroli, w tym 13 interwencyjnych, w związku ze zgłoszeniami konsumentów dotyczących niewłaściwych warunków sprzedaży środków spożywczych oraz ich jakości.

Najczęściej stwierdzanymi podczas kontroli nieprawidłowościami były:

- ✓ występowanie w obrocie środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia lub dacie minimalnej trwałości,
- ✓ brak oznakowania sprzedawanych produktów spożywczych,
- ✓ zły stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny pomieszczeń i wyposażenia sklepów,
- ✓ brak stosowania w praktyce instrukcji GHP/GMP.

W związku z ww. nieprawidłowościami nałożono 7 mandatów na kwotę 2600 zł oraz wydano 3 decyzje administracyjne nakazujące doprowadzenie ścian, sufitów, podłogi oraz wyposażenia do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego.

W 226 zakładach działalność prowadzona jest w oparciu o instrukcje GHP, natomiast system HACCP wdrożono w 219 zakładach.

Ponadto w sklepach spożywczych pobrano do badań 103 próbki żywności.

2.2. Zakłady żywienia zbiorowego otwarte

Na terenie powiatu gostyńskiego działało 118 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym 65 zakładów małej gastronomii oraz 23 zakładów małej gastronomii w obiektach

ruchomych lub tymczasowych. W obiektach tej grupy przeprowadzono 68 kontroli, w tym 4 kontrole interwencyjne.

Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami były:

- ✓ brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładów oraz jego wyposażenia,
- ✓ brak stosowania zasad higieny GHP i GMP na zasadach sytemu HACCP,
- ✓ brak skutecznego zabezpieczenia zakładu przed owadami,
- ✓ niewłaściwy stan sanitarno-techniczny ścian oraz sufitów oraz wyposażenia w pomieszczeniach, w których prowadzone były prace związane z przygotowaniem żywności.

Na osoby odpowiedzialne za stwierdzane uchybienia nałożono 3 mandaty karne na kwotę 1000 zł, z czego 2 mandaty na kwotę 800 zł w zakładach małej gastronomii oraz 1 mandat na kwotę 200 zł w obiektach ruchomych i tymczasowych.

Ponadto, w związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami w zakresie złego stanu sanitarno-technicznego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał 2 decyzje administracyjne nakazujące doprowadzanie do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń żywnościowych.

W wyniku przeprowadzonych rekontroli zakładów stwierdzano usunięcie nieprawidłowości.

2.3. Automaty do lodów

W 2025 r. działalność w zakresie produkcji lodów z automatu prowadzona była w 12 obiektach. Przeprowadzono 5 kontroli automatów do lodów. Przeprowadzone były bieżące kontrole sanitarne oraz kontrole związane z poborem próbek produkowanych lodów. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, a pobranych 15 próbek nie kwestionowano. We wszystkich zakładach wdrożono instrukcje GHP, GMP oraz zasady systemu HACCP.

2.4. Piekarnie i ciastkarnie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nadzorował 13 piekarni i 17 ciastkarni. W trakcie roku skontrolowanych zostało 5 piekarni i 7 ciastkarni, w których w sumie przeprowadzono 15 kontroli. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie stanu sanitarno-higienicznego na właściciela 1 zakładu prowadzącego jednocześnie działalność piekarniczo-cukierniczą nałożono mandat karny na kwotę 400 zł. Ponadto wydano 1 decyzję nakazującą doprowadzenia ścian i sufitów do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego oraz opracowanie harmonogramu badań właścicielskich

i przeprowadzenia badań produkowanych wyrobów.

We wszystkich zakładach wdrożono instrukcje GHP, GMP na zasadach systemu HACCP.

2.5. Przetwórstwo owocowo-warzywne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu przeprowadził kontrole w 3 przetwórniach owocowo-warzywnych. Kontrole dotyczyły bieżącej działalności oraz związane były z rozszerzeniem ich działalności. W 1 zakładzie stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian oraz sufitu oraz nieskutecznego zabezpieczenia obiektu przed dostępem ptaków. Stwierdzone uchybienia zostały usunięte niezwłocznie.

Ponadto w zakładach tych pobrano 3 próbki żywności oraz prowadzono kontrole graniczne w związku z importem surowców oraz eksportem wyrobów gotowych. Działalność w zakładach prowadzona jest w oparciu o opracowane i wdrożone zasady GHP, GMP i HACCP.

2.6. Inne wytwórnie żywności

Pod nadzorem znajdowało się 10 zakładów z tej grupy tj.: wytwórnie wafli suchych, zakład produkcji żywności gotowej oraz zakłady mięsne i zakład produkcji serów produkujące wyroby przeznaczone dla konsumenta końcowego.

Skontrolowano 7 zakładów. W 1 z zakładów przeprowadzono kontrolę interwencyjną w związku z otrzymaniem informacji o wykryciu bakterii *Listeria monocytogenes* w próbce wyrobu gotowego zbadanego w ramach kontroli właścicielskiej. W trakcie kontroli ustalono, że wyrób ze względu na termin przydatności do spożycia nie znajduje się już w obrocie. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie pochodzenia surowca oraz stanu sanitarno-higienicznego, jednakże zalecono wykonanie badań czystości powierzchni oraz ponowne badania wyrobu gotowego. Badanych próbek nie kwestionowano. Działalność 10 zakładów prowadzona jest w oparciu o instrukcje GHP, GMP, a w 9 wdrożono też zasady HACCP.

2.7. Produkcja pierwotna, dostawy bezpośrednie, RHD

W 2025 roku prowadzono nadzór nad gospodarstwami rolnymi zajmującymi się produkcją pierwotną żywności pochodzenia roślinnego. W trakcie roku skontrolowano łącznie 12 gospodarstw rolnych, z czego 3 kontrole zostały zrealizowane w ramach „Planu Działania

na 2025 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”, wspólnie z przedstawicielami Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa – Oddział w Gostyniu. We wszystkich skontrolowanych gospodarstwach wdrożone były Instrukcje Dobrych Praktyk Higienicznych i Produkcyjnych (GHP/GMP), obejmujące zasady higieny produkcji oraz postępowania z płodami rolnymi na poszczególnych etapach produkcji pierwotnej. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie objętym nadzorem. W trakcie 3 kontroli pobrano próbki uprawianych płodów rolnych do badań laboratoryjnych, w tym 2 próbki w kierunku pozostałości pestycydów oraz 1 próbkę w zakresie pozostałości metali szkodliwych dla zdrowia. Żadna z badanych próbek nie została zakwestionowana.

Ponadto pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdował się 1 producent pierwotny prowadzący równocześnie Rolniczy Handel Detaliczny, w zakresie uprawy lnu, żyta, czarnuszki, pomidorów, śliwek malin, borówek, wykorzystywanych do produkcji chleba, dżemów i powideł, pochodzących z własnych upraw. W 2025 roku obiektu nie kontrolowano.

2.8. Magazyny hurtowe

Na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonowało 14 magazynów hurtowych, w tym 1 hurtownia suplementów diety.

Skontrolowano 3 obiekty, w których łącznie przeprowadzono 4 kontrole. Kontrole dotyczyły bieżącej działalności obiektów oraz prowadzone były kontrole tematyczne w zakresie pochodzenia owoców i warzyw znajdujących się w obrocie, w wyniku których nie stwierdzono uchybień. Ponadto w 1 zakładzie zajmującym się obrotem grzybami przeprowadzona została kontrola interwencyjna w zakresie sprzedaży internetowej grzybów niedopuszczonych do obrotu na terytorium RP. W wyniku kontroli ustalono, że grzyb "pieprznik trąbkowy" został zakupiony jednorazowo, na potrzeby zagranicznego kontrahenta i nie był wprowadzany na terenie kraju. W związku z nieprawidłowościami w zakresie znakowania i reklamy oraz prezentacji oferowanych do sprzedaży produktów za pośrednictwem strony internetowej oraz mediów społecznościowych stwierdzonymi podczas kontroli w 2025 r. złożono do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wniosek o ukaranie właściciela hurtowni suplementów diety.

Ponadto w magazynach hurtowych pobrano do badań 16 próbek żywności.

2.9. Obiekty ruchome i tymczasowe

W 2025 r. funkcjonowały 33 obiekty ruchome i tymczasowe, w których przeprowadzono 10 kontroli. Jedna kontrola przeprowadzona została w związku ze złożoną interwencją dotyczącą nieposiadania orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych przez osoby zajmujące się dystrybucją żywności podczas imprezy okolicznościowej pn. „Otwarcie sezonu motocyklowego”.

W wyniku kontroli tych obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.10. Inne obiekty obrotu żywnością

Do grupy innych obiektów obrotu żywnością zaliczamy: sklepy na stacjach paliw, sklepy medyczne, sklepy zielarskie, sklepy drogeryjne, sklepy sportowe, automaty dystrybucyjne z napojami i środkami spożywczymi w opakowaniach jednostkowych, podmioty prowadzące sprzedaż suplementów diety „na odległość” głównie za pośrednictwem stron internetowych, sklepy prowadzące równocześnie sprzedaż środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz firmy transportowe.

W obiektach tej grupy przeprowadzonych zostało 16 kontroli w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto w obiektach tej grupy pobrano do badań 15 próbek.

2.11. Kioski spożywcze

Na terenie powiatu gostyńskiego kioski spożywcze znajdują się w placówkach szkolnych.

W obiektach z tej grupy przeprowadzone została 1 kontrola, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości. Działalność prowadzona jest w oparciu o instrukcje GHP oraz zasady systemu HACCP.

2.12. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nadzorował 93 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego tj. stołówki pracownicze, bloki żywienia w szpitalach, bloki żywienia w domach opieki społecznej, stołówki w żłobkach, szkołach i przedszkolach, internacie oraz domach dziecka i młodzieży.

Skontrolowano łącznie 43 obiekty. W większości obiektów stan sanitarno – techniczny oraz higieniczny nie budził zastrzeżeń, a działalność prowadzona była w oparciu o opracowane i wdrożone instrukcje GHP/GMP na zasadach systemu HACCP.

W 2 stołówkach mieszczących się w placówkach oświatowych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń oraz znajdującego się w nich wyposażenia. W związku z powyższym wydano decyzje nakazujące doprowadzenie ścian sufitów, ścian oraz sprzętów do prawidłowego stanu. W wyniku rekontroli stwierdzono wykonanie nałożonych nakazów.

3. Stan sanitarny środków transportu

Łącznie skontrolowano 59 środków transportu przewożących żywność należących do zarejestrowanych firm transportowych. Kontrole obejmowały ocenę stanu sanitarno-technicznego pojazdów oraz warunków transportu środków spożywczych. Środki transportu były utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym, czyste i przystosowane do przewozu żywności. W firmach zajmujących się transportem żywności wdrożone były Instrukcje Dobrych Praktyk Higienicznych (GHP).

4. Jakość zdrowotna środków spożywczych

W ramach realizacji „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS” na 2025 r. dla województwa wielkopolskiego oraz „Planu działania na 2025 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”, do badań w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności, pracownicy Sekcji HŻiŻ pobrały ogółem 190 próbek, w tym 10 próbek tłuszczu w ramach realizacji kierunku badań „Zawartość związków polarnych – tłuszcze smażalnicze”. Badania przesiewowe (screeningowe) związków polarnych w tłuszczach zostały wykonane z użyciem szybkich testów (tzw. oleotestów) i były przeprowadzane podczas kontroli takich obiektów jak: zakłady małej gastronomii, ciastkarniach i piekarni. Badania nie dowiodły przekroczenia w sprawdzanych tłuszczach limitów zawartości substancji zanieczyszczających. Próbkę badaną została pod kątem zanieczyszczeń fizykochemicznych i mikrobiologicznych oraz znakowania.

W ramach realizacji badań mikrobiologicznych przebadano łącznie 92 próbki środków spożywczych na obecność patogenów takich jak: pałeczki *Salmonella*, *Listeria monocytogenes*, *Escherichia coli*, *Bacillus cereus*, bakterie z grupy coli, *Pseudomonas aeruginosa*, enterokoki (paciorkowce kałowe), clostridia redukujące siarczyny.

Natomiast badaniom fizyko-chemicznym poddano 83 próbki środków spożywczych w zakresie m. in.:

- ✓ obecności akryloamidu,
- ✓ zawartości alergenów orzecha ziemnego,
- ✓ zawartości alergenów soi,
- ✓ poziomów alkaloidów pirolizydynowych,
- ✓ poziomów alkaloidów tropanowych,
- ✓ oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych,
- ✓ zawartości azotanów,
- ✓ występowania furanu,
- ✓ zawartości glutenu,
- ✓ zawartości histaminy,
- ✓ pozostałych analitów i parametrów - kryteria czystości substancji dodatkowych,
- ✓ zawartości kwasu erukowego,
- ✓ zawartości estrów glicydotu, 3-MCPD i estrów 3-MCPD,
- ✓ zawartości metali szkodliwych dla zdrowia,
- ✓ kontroli pozostałości pestycydów,
- ✓ zawartości mikotoksyn,
- ✓ obecności nadchloranów,
- ✓ monitoringu skażeń promieniotwórczych,
- ✓ kontroli napromieniowania żywności,
- ✓ oceny parametrów jełczenia,
- ✓ zawartości i/lub ilości substancji dodatkowych,
- ✓ poziomów WWA,
- ✓ zawartości witamin i minerałów w żywności wzbogacanej oraz w suplementach diety.

Dwie spośród pobranych próbek zostały zdyskwalifikowane oraz zgłoszone do Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (Rapid Alert System for Food and Feed - RASFF). Były to ziemniaki wczesne pobrane w obrocie, które zostały zbadane na zawartość pozostałości pestycydów oraz cola zero – napój gazowany o smaku coli pobrany w supermarkecie w celu oznaczenia ilości dodanych substancji dodatkowych.

W obu przypadkach analizy wykazały przekroczenie dozwolonych ilości badanych substancji.

W ramach „Planu działania na 2025 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” realizowanego wspólnie z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, do badań w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu, pobrano 3 próbki tj. „Borówka amerykańska odmiana DUKE”, „Marchew Volcano” w celu kontroli

pozostałości pestycydów oraz „Ogórek śremski” w kierunku obecności metali. W badanych zakresach jakość próbek nie została zakwestionowana.

Ponadto, 76 próbek środków spożywczych badanych w zakresie mikrobiologii i fizyko-chemii, a także środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz suplementów diety, oceniono również pod kątem ich oznakowania.

W ramach oceny oznakowania suplementu diety wprowadzanego do obrotu po raz pierwszy na terenie RP przez firmę prowadzącą działalność na terenie powiatu gostyńskiego, stwierdzono nieprawidłowości w zakresie jednostki miary, w której wyrażana była ilość miedzi w ocenianym preparacie. W wyniku prowadzonych działań przedsiębiorca dostosował etykietę do obowiązujących wymagań.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu dokonał także oceny oznakowania 2 próbek żywności specjalnego przeznaczenia medycznego. Oznakowania sprawdzanych preparatów nie kwestionowano.

Działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu polegała również na sprawowaniu nadzoru nad importem i eksportem środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. W 2025 r. przeprowadzono 169 kontroli granicznych, w wyniku których wydano 79 pozwoleń dopuszczenia do obrotu na terenie RP oraz 90 świadectw dla środków spożywczych przeznaczonych do krajów trzecich. Łącznie oceniono 327 partii żywności.

5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu pełni nadzór nad wytwórniami oraz miejscami obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W zakresie nadzoru nad produkcją opakowań do kontaktu z żywnością nieprawidłowości nie stwierdzono. Bezpieczeństwo wielorazowych bądź jednorazowych opakowań do żywności z tworzyw sztucznych wchodzi też w zakres przeprowadzanych urzędowych kontroli obiektów, które z nich korzystają, tj. producentów żywności, sklepów, punktów małej gastronomii, ogródków wiedeńskich. Wszystkie partie opakowań skontrolowane w zakładach gastronomicznych i punktach obrotu posiadały wymagane oznakowania bądź symbole wskazujące na ich przydatność do kontaktu z żywnością. Ponadto producenci żywności stosujący opakowania w swoich zakładach posiadali pisemne deklaracje zgodności o przeznaczeniu ich do kontaktu z żywnością.

Ponadto do badań w zakresie migracji specyficznej oraz oceny organoleptycznej w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano 5 próbek. Ocenie organoleptycznej poddano 1 próbkę – wyroby z tworzyw sztucznych,

natomiast badaniami na migrację specyficzną objęto 4 próbki wyrobów ceramicznych oraz szklanych, w tym kryształowych z dekorowanym obrzeżem. Przebadano wyroby spoza Unii Europejskiej importowane z krajów azjatyckich oraz produkowane w Polsce. Jakość próbek nie została zakwestionowana.

6. Kontrole weekendowe

W okresie od 22.06.2025 r. do 30.09.2025 r. w związku z wzmożonym nadzorem sanitarnym obiektów w okresie wakacyjnym przeprowadzono 33 kontrole w zakładach żywienia zbiorowego otwartego, zakładach małej gastronomii, w tym ruchomych i tymczasowych oraz w automatach do lodów.

Nieprawidłowości stwierdzono w 4 obiektach.

W 2 skontrolowanych obiektach stwierdzono występowanie uchybień polegających na niewłaściwym stanie sanitarno-higienicznym zakładu, w tym w jednym obiekcie brak odpowiedniego zabezpieczenia przed owadami, natomiast w drugim nie przedstawiono wykazu składników alergennych oferowanych do sprzedaży potraw oraz nie prowadzono zapisów wynikających z instrukcji GHP.

W związku z tym na osoby odpowiedzialne nałożono mandaty karne na łączną kwotę 800 zł. Na stoisku gastronomicznym funkcjonującym podczas wydarzenia miejskiego pn. „Dni Ziemi Pępowskiej” stwierdzono wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia. W związku z naruszeniem prawa żywnościowego na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny w wysokości 200 zł.

W 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny zakładu, polegający na niewłaściwym stanie sufitu i ścian.

W związku z powyższym wydano decyzję nakazującą doprowadzenie pomieszczeń do właściwego stanu sanitarno-technicznego.

W wyniku przeprowadzonych w zakładach rekontroli stwierdzano niezwłoczne usunięcie wcześniej ujawnionych nieprawidłowości.

7. System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF

Informacje o produktach żywnościowych, które nie spełniają wymagań obowiązujących przepisów prawnych i stanowią równocześnie potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów zgłaszane są w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (system RASFF).

W 2025 roku, na podstawie wyników badań próbek środków spożywczych pobranych w ramach urzędowej kontroli żywności do systemu RASFF zgłoszono dwa powiadomienia alarmowe. Jedno dotyczyło próbki „Ziemniaki wczesne”, odmiany Soprano pochodzących z Hiszpani, w której stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) pozostałości pestycydu fipronilu. Drugie dotyczyło produktu „Cola zero. Napój gazowany o smaku coli nieposiadający wartości energetycznej w związku ze stwierdzeniem przekroczenia substancji słodzącej Acesulfam K, co stanowiło naruszenie prawa żywnościowego i mogło stanowić zagrożenie dla zdrowia konsumentów w szczególności dzieci i osób wrażliwych.

Ponadto w 2025 roku otrzymano 17 powiadomień w ramach systemu RASFF. W związku z powyższym podejmowano natychmiastowe działania mające na celu wycofywanie kwestionowanych wyrobów z rynku.

8. Ocena sposobu żywienia

W ramach prowadzonego nadzoru nad zakładami żywienia zbiorowego zamkniętego prowadzono nadzór nad jakością posiłków.

W jednostkach systemu oświaty jadłospisy zostały ocenione pod kątem zgodności z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1154). Wszystkie oceniane jadłospisy w szkołach i przedszkolach ocenione zostały jako prawidłowe.

Natomiast ocenę sposobu żywienia w szpitalach przeprowadzono według Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków, opracowanego przez Instytut Żywności i Żywienia. W wyniku przeprowadzonych ocen badane jadłospisy uznane zostały jako prawidłowe. Nie wniesiono uwag też do sposobu żywienia i jakości posiłków podawanych w domach pomocy społecznej.

9. Współpraca z innymi jednostkami

W ramach prowadzonego nadzoru prowadzono wspólne działania kontrolne z innymi jednostkami tj. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa – Oddział w Gostyniu oraz Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gostyniu. Ponadto funkcjonariuszom Komendy Powiatowej Policji przekazywano informacje wynikające ze złożonych interwencji

konsumentów nie będących w kompetencji organów Inspekcji Sanitarnej. Ponadto prowadzono wspólne działania mające na celu ustalenie miejsca prowadzenia zgłaszanej nielegalnej działalności.

Pracownicy Sekcji Higieny Żywności i Żywienia brali też udział w akcjach edukacyjnych na których omawiane były tematy zdrowego żywienia dzieci, młodzieży oraz seniorów oraz zasady bezpiecznego grzybobrania.

10. Podsumowanie

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów żywności, żywienia i materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w roku 2025 utrzymywał się na podobnym poziomie jak w latach poprzednich. Kontrolowane obiekty spełniały wymagania sanitarno-higieniczne.

Niski odsetek prób kwestionowanych świadczy o bezpieczeństwie produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności.

W wyniku oceny sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego nie stwierdzano nieprawidłowości związanych ze sposobem żywienia.

Prowadzone działania oświatowe oraz wspólne kontrole z innymi jednostkami mają istotny wpływ na zachowanie bezpieczeństwa żywności na nadzorowanym terenie.

DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

1. Informacje wstępne

Działania w zakresie promocji zdrowia, podejmowane w 2025 roku przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Gostyniu, wynikały z zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i uwzględniały aktualne potrzeby zdrowotne środowiska lokalnego oraz sytuację epidemiologiczną powiatu gostyńskiego.

Prowadzone prozdrowotne działania profilaktyczne miały na celu kształtowanie w społeczeństwie postaw i zachowań zdrowotnych, aktywowanie czynników wspierających zdrowie, jak również ograniczanie zagrożeń zdrowotnych.

Dominujące problemy zdrowotne społeczeństwa, problemy środowiska szkolnego skłaniały do realizacji długofalowych programów edukacyjnych, akcji specjalnych i innych działań.

W roku 2025 realizowano i koordynowano działania w zakresie następujących zagadnień:

- ✓ promowania zdrowego stylu życia – głównie aktywności fizycznej,
- ✓ profilaktyki w zakresie HIV/AIDS.
- ✓ profilaktyki chorób zakaźnych,
- ✓ profilaktyki w zakresie chorób nowotworowych,
- ✓ promowania racjonalnego odżywiania,
- ✓ profilaktyki uzależnień,
- ✓ profilaktyki grypy.

2. Realizacja działań profilaktyczno - edukacyjnych:

2.1. Profilaktyka nadwagi i otyłości

„Trzymaj Formę!” to ogólnopolski program edukacyjny propagujący zdrowy styl życia wśród młodzieży szkolnej o unikalnym dwukierunkowym podejściu: promującym zbilansowane odżywianie połączone z regularną

aktywnością fizyczną. Odbiorcami programu są uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych. Działania programowe kierowane są również do rodziców, ponieważ to oni wywierają decydujący wpływ na wzorce zachowań swoich dzieci. Program realizowany jest metodą projektu, dzięki czemu wykracza poza podstawę programową i programy nauczania szkoły.

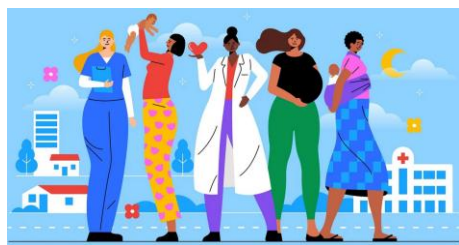
W roku szkolnym 2024/2025 placówki realizowały już XVIII edycję programu.

W powiecie gostyńskim, kontynuację działań prozdrowotnych dzieci i młodzieży podjęto w 14 placówkach (szkół podstawowych). W programie udział wzięło 1230 uczniów.

W roku szkolnym 2025/2026 trwa XXIX edycja programu.

Spośród wszystkich szkół podstawowych w powiecie gostyńskim, trzy placówki uczestniczyły w konkursie wiedzy o zdrowym stylu życia w roku szkolnym 2024/2025, organizowanym w ramach realizacji Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę!”.

2.2. Światowy Dzień Zdrowia

Światowy Dzień Zdrowia – 7 kwietnia 2025 r.

W tym roku, podczas Światowego Dnia Zdrowia została zainaugurowana kampania na rzecz zdrowia matek i noworodków pt. „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość”. Kampania zachęcała rządy i społeczności

zajmujące się ochroną zdrowia, do wzmożenia wysiłków na rzecz położenia kresu zgonów matek i noworodków, którym można zapobiec oraz do nadania priorytetu długoterminowemu zdrowiu i dobrostanowi kobiet.

Najważniejsze informacje na temat Światowego Dnia Zdrowia 2025 r. przekazano do redakcji lokalnych mediów oraz umieszczono na stronie internetowej i profilu społecznościowym Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Gostyniu.

Dodatkowo wśród seniorów uczęszczających do Dziennego Domu Senior + w Gostyniu, przeprowadzono pogadankę na temat szczepień, suplementów diety oraz zdrowego stylu życia. Natomiast, dla dzieci z Przedszkola Samorządowego w Poniecu, przeprowadzono krótką prelekcję na temat zdrowego odżywiania „Talerz zdrowego żywienia”.

Zdjęcie nr 1. Pogadanka wśród seniorów uczęszczających do Dziennego Domu Senior + w Gostyniu

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

Zdjęcie nr 2. Prelekcja dla dzieci z Przedszkola Samorządowego w Poniecu

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

10 kwietnia 2025 r w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia, w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gostyniu zorganizowano **Dzień Otwarty** pod hasłem „Bezpieczeństwo Zdrowotne – Wspólna Odpowiedzialność”. W tym dniu, nasza jednostka była otwarta dla lokalnej społeczności, a każdy z działów umożliwił zapoznanie się z jej szerokim wachlarzem zadań, prowadząc działania edukacyjno-informacyjne.

Zdjęcie nr 3. Dzień Otwarty w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gostyniu

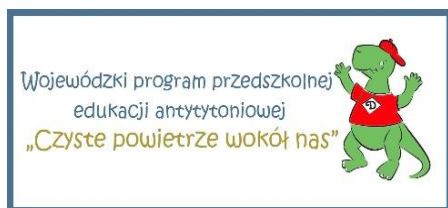
Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

2.3. Profilaktyka uzależnień

2.3.1. Profilaktyka palenia tytoniu

W ramach promocji zdrowia Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje programy promujące profilaktykę tytoniową. Głównym celem podejmowanych działań jest zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy – palenie czynne i bierne.

Promowanie życia wolnego od dymu tytoniowego realizowano poprzez programy antytytoniowe:

„Czyste powietrze wokół nas” to program przedszkolnej edukacji antynikotynowej z udziałem rodziców i opiekunów, mający na celu podniesienie ich wiedzy w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym

tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

W roku szkolnym 2024/2025 realizacja programu odbywała się w 25 placówkach, w tym: w 12 przedszkolach oraz 13 oddziałach przedszkolnych funkcjonujących przy szkołach na terenie powiatu gostyńskiego. Edukacją objęto 669 dzieci oraz ich rodziców.

„Bieg po zdrowie” – w roku szkolnym 2024/2025 trwała VIII edycja programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla uczniów klas IV szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów. Głównym celem

programu było zwiększenie wiedzy uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. W programie uczestniczyło 15 szkół podstawowych z powiatu gostyńskiego. Edukacją objęto 479 uczniów klas IV szkół podstawowych oraz ich rodziców.

W ramach profilaktyki tytoniowej, w 2025 roku na terenie powiatu gostyńskiego obchodzony był również **Światowy Dzień bez Tytoniu** oraz **Światowy Dzień Rzucania Palenia**.

Nasze działania kierowane były dla dzieci, młodzieży i dorosłych, zarówno osób palących, jak i niepalących, czyli dla palaczy biernych i czynnych.

Światowy Dzień bez Tytoniu obchodzony jest 31 maja każdego roku. W ramach obchodów tego dnia, dla starszych uczniów Szkoły Podstawowej w Bodzewie przeprowadzono wykład nt. szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów oraz przygotowano punkt informacyjny, gdzie badano poziom tlenu węgla w wydychanym powietrzu za pomocą smokerlyzera. Również w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gostyniu oraz w Zespole Szkół Rolniczych w Grabonogu funkcjonował taki punkt z możliwością sprawdzenia poziomu tlenu węgla w wydychanym powietrzu. Najważniejsze informacje, związane z obchodami Światowego Dnia bez Tytoniu w roku 2025 przekazano do wszystkich szkół podstawowych w powiecie gostyńskim, do redakcji lokalnych mediów oraz umieszczono na stronie internetowej i profilu społecznościowym Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Gostyniu.

Zdjęcie nr 4. Wykład w ramach Światowego Dnia bez Tytoniu w Szkole Podstawowej w Bodzewie

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

Zdjęcie nr 5. Punkt informacyjny wraz z możliwością sprawdzenia poziomu tlenu węgla w wydychanym powietrzu w Zespole Szkół Rolniczych w Grabonogu

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

Światowy Dzień Rzucania Palenia obchodzony jest w Polsce co roku w trzeci czwartek listopada, a jego celem jest edukacja na temat szkodliwości nałogu i motywowanie

Zdjęcie nr 6 i 7. Stoisko informacyjno-edukacyjne podczas konferencji #jestemzdrowa Rusz się na badania

Zdjęcie nr 8. Punkt informacyjny w ZSZ w Gostyniu

149

Również w 2025 roku zorganizowano szkolenie **Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra Tytoń**. W tym roku odbyło się w Szkole Podstawowej im. Edmunda Bojanowskiego w Kunowie. W szkoleniu udział wzięło 12 uczniów klasy VIII szkoły podstawowej. Uczestnicy szkolenia mieli możliwość wysłuchania wykładu oraz wzięcia udziału w warsztatach edukacyjnych dotyczących profilaktyki palenia tytoniu. Uczniowie otrzymali dyplomy oraz ulotki dot. szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów.

W roku 2025 zorganizowano etap powiatowy wojewódzkiego konkursu dla uczniów klas V szkół podstawowych, na plakat pt. „**Palić nie palić – oto jest pytanie?**”. Zadaniem konkursowym było wykonanie plakatu wskazującego na negatywne skutki palenia

papierosów i/lub inhalowania e-papierosów dla organizmu człowieka. Celem konkursu było propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od palenia tytoniu i inhalowania e-papierosów oraz promowanie niepalenia i nieużywania e-papierosów szczególnie w środowisku młodzieży szkolnej.

Do konkursu przystąpiło 135 uczniów klas V z 10 szkół podstawowych z terenu powiatu gostyńskiego.

Na etap powiatowy konkursu nadesłano 10 prac konkursowych. Nagrody w etapie powiatowym ufundował Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu.

Dodatkowe działania związane z profilaktyką palenia tytoniu przeprowadziliśmy w Szkole Podstawowej w Piaskach, gdzie odbyła się pogadanka nt. szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. Ponadto przygotowaliśmy punkt informacyjny, gdzie uczniowie mogli zbadać poziom tlenu węgla w wydychanym powietrzu za pomocą smokerlyzera.

W spotkaniu uczestniczyło 51 uczniów z klas 8.

2.3.2. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program edukacyjny „**ARS, czyli jak dbać o miłość?**” dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych tj. alkohol, tytoń, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne. Zadaniem programu jest edukacja i ograniczenie niekorzystnych następstw

zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

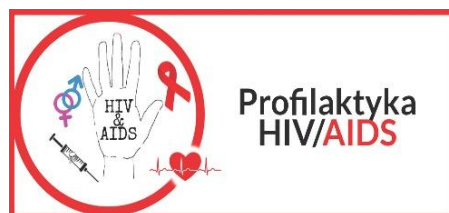
W roku szkolnym 2024/2025 na terenie powiatu gostyńskiego w programie uczestniczyło 424 uczniów z trzech szkół ponadpodstawowych.

2.4. Profilaktyka chorób zakaźnych

W 2025 roku Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Gostyniu podejmowała działania mające na celu zapobieganie zachorowaniom na choroby zakaźne poprzez: przestrzeganie zasad zdrowego stylu życia, czynności higieniczne i szczepienia ochronne, a także edukację społeczeństwa w zakresie dróg szerzenia się chorób zakaźnych i zakażeń. W ramach profilaktyki chorób zakaźnych realizowano zagadnienia dotyczące problematyki zakażeń wirusem HIV, wirusem HCV, wirusem HPV, wszawicy, chorób przenoszonych przez kleszcze, jak również kontynuowano przedsięwzięcia w zakresie profilaktyki grypy.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Gostyniu również organizowała, koordynowała i realizowała różnorodne działania informacyjno – edukacyjne w celu zapobiegania zakażeniom HIV, zgodnie z założeniami **Krajowego Programu Zwalczania AIDS**. Celem prowadzonych działań było upowszechnienie podstawowych informacji na temat HIV/AIDS oraz edukacja społeczeństwa zmierzająca do zmniejszenia liczby zakażeń wirusem HIV.

W ramach programu Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Gostyniu zrealizowała następujące przedsięwzięcia: **Bezpieczne Walentynki, Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV, Światowy Dzień AIDS, konkurs „Nie daj szansy AIDS”**.

„Bezpieczne Walentynki 2025” obchodzone były na terenie powiatu gostyńskiego w szkołach ponadpodstawowych: Zespół Szkół Zawodowych w Gostyniu i Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Pogorzeli. Wśród uczniów przeprowadzono działania informacyjno – edukacyjne na temat HIV/AIDS i innych chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową (STD) oraz rozdano ulotki tematyczne. Poinformowano o działaniu Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego w Poznaniu (PDK). Ponadto, o akcji „Bezpieczne Walentynki 2025” poinformowano lokalne media. Dodatkowo informacje umieszczono na stronie internetowej oraz profilu społecznościowym Facebook.

Zdjęcie nr 9. „Bezpieczne Walentynki” w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Pogorzeli

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV, ich celem jest przeszkolenie grupy młodzieży z zakresu profilaktyki HIV/AIDS. Wyposażeni w wiedzę uczniowie przekazują wiedzę o HIV/AIDS wśród rówieśników poprzez „edukację rówieśniczą”. Projekt zrealizowano w Zespole Szkół Rolniczych w Grabonogu - przeszkolono 11 uczniów.

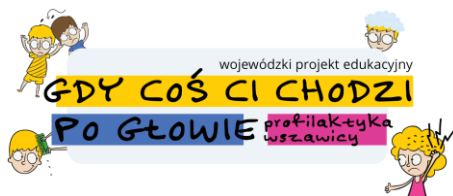
Zdjęcie nr 10. Szkolenie MLZ kontra HIV dla uczniów Zespołu Szkół Rolniczych w Grabonogu

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

W ramach akcji **Światowego Dnia AIDS** (1 grudnia 2025), przeprowadzono prelekcję dla uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Gostyniu nt. profilaktyki HIV/AIDS oraz chorób przenoszonych drogą płciową. W spotkaniu uczestniczyło 19 osób, którym rozdano ulotki tematyczne i specjalnie przygotowane naklejki z hasłem „Ja mam już za sobą test na HIV, a Ty? #mójpierwszraz”. Uczniom przekazano informację o działaniu Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego w Poznaniu (PDK). Na profilu społecznościowym Facebook umieszczono informację o obchodach Światowego Dnia AIDS i zachęcono odbiorców do włączenia się do akcji, poprzez przypięcie do ubrania Czerwonej Kokardki – symbolu solidarności z osobami żyjącymi z HIV, chorymi na AIDS i ich rodzinami/bliskimi.

W roku 2025, zadaniem konkurs „**Nie daj szansy AIDS**” skierowanego do uczniów szkół ponadpodstawowych, było ułożenie historyjki obrazkowej rozpoczynającej się od stwierdzenia: „Idę zrobić test na HIV, bo...”. Celem konkursu było podniesienie poziomu wiedzy o zakażeniach chorobami przenoszonymi drogą płciową (STIs) oraz przybliżenie młodzieży korzyści płynących z regularnego i powszechnego testowania w kierunku STIs, w tym HIV. W konkursie udział wzięło 7 uczniów z 2 szkół ponadpodstawowych w powiecie gostyńskim, do etapu powiatowego przekazano 6 prac.

Prowadzono również szereg działań mających na celu edukację mieszkańców powiatu gostyńskiego w zakresie **wszawicy, grypy i gruźlicy**. Ukazywały się w tym celu informacje na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gostyniu, a także na profilach społecznościowych Facebook.

W pierwszym półroczu roku szkolnego 2025/2026 rozpoczęto realizację nowego wojewódzkiego projektu edukacyjnego ph.: „**Gdy coś Ci chodzi po głowie – profilaktyka wszawicy**”. Celem projektu jest podejmowanie właściwych działań w zakresie edukacji zdrowotnej stanowiącej podstawę w zwalczaniu i ograniczaniu rozprzestrzeniania się wszawicy głowowej. Działania kierowane są do dzieci w wieku wczesnoszkolnym (z zerówek w przedszkolach oraz uczniów klas 0-III szkół podstawowych), ich rodziców/opiekunów, a także kadry pedagogicznej: dyrektorów placówek, nauczycieli i pielęgniarki szkolnej.

W pilotażowej edycji projektu uczestniczyło 148 dzieci z 7 szkół podstawowych w powiecie gostyńskim. Na potrzeby realizacji projektu, PSSE w Gostyniu przygotowało kartę pracy/kolorowankę dla dzieci, która cieszy się dużym zainteresowaniem.

Zdjęcie nr 11 i 12. Realizacja projektu „Gdy coś Ci chodzi po głowie – profilaktyka wszawicy” w Szkole Podstawowej nr 5 w Gostyniu

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

W ramach kampanii społecznej „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!”, przypominaliśmy mieszkańcom powiatu gostyńskiego, że gruźlica wciąż jest realnym zagrożeniem. Celem kampanii było zwiększenie świadomości społecznej na temat gruźlicy – choroby, która mimo postępu medycyny wciąż stanowi istotne zagrożenie zdrowia publicznego. Nasze działania miały również na celu obalanie mitów

i stereotypów związanych z gruźlicą oraz promowanie profilaktyki i wczesnej diagnostyki. Przekaz kampanii kierowany był do: kobiet, pracujących mężczyzn i osób w wieku senioralnym. Wszystkim placówkom medycznym i zakładom pracy w powiecie gostyńskim przekazano zestaw infografik dot. kampanii w kilku wersjach językowych: polskiej, angielskiej, ukraińskiej i rosyjskiej. Również na stronie internetowej PSSE w Gostyniu i na profilu społecznościowym Facebook umieszczono informację na temat gruźlicy.

2.5. Profilaktyka chorób nowotworowych

„Wybierz życie – Pierwszy krok” to program edukacyjny obejmujący tematykę profilaktyki raka szyjki macicy. Głównym celem jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy.

Działaniami objęci są uczniowie szkół

ponadpodstawowych. W roku 2025,

na terenie powiatu gostyńskiego w programie uczestniczyły 4 szkoły ponadpodstawowe, łącznie 344 uczniów.

Program „Znamie! Znam je?” skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest zwiększenie świadomości młodzieży na temat czerniaka, zachęcenie

do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przed

czerniakiem. Program realizowany jest we współpracy z Fundacją Gwiazda Nadziei. Patronat

merytoryczny nad programem objęła Akademia Czerniaka, która jest sekcją naukową

Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej. Patronat nad działaniami Akademii objęły

Polskie Towarzystwo Dermatologiczne

i Polskie Towarzystwo Onkologii Klinicznej. Dzięki lekcjom uczniowie: nabyli umiejętności

rozpoznania czerniaka, nauczyli się regularnego samobadania skóry, poznali czynniki

podnoszące ryzyko zachorowania na czerniaka, potrafią zastosować zasady ochrony przed

czerniakiem, dzięki czemu uchronią się przed nowotworem. Na terenie powiatu gostyńskiego,

w programie uczestniczyło 5 szkół ponadpodstawowych, łącznie 601 uczniów.

Projekt edukacyjny „Co kryją Twoje piersi”. Celem

projektu jest szybsze wykrywanie nowotworów

piersi wśród mieszkańców powiatu gostyńskiego

poprzez:

- ✓ dostarczenie wiedzy na temat profilaktyki raka piersi (prewencji oraz badań przesiewowych). Dostępne obecnie sposoby profilaktyki (samobadanie, usg, mammografia) powinny być powszechnie znane, aby umożliwić ich optymalne zastosowanie,
- ✓ dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących w/w badania na terenie woj. wielkopolskiego,
- ✓ motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie,
- ✓ uświadomienia zagrożenia zachorowania na raka piersi; problem raka piersi nie może być kwestią wstydliwą i unikaną.

Realizacja projektu odbywała się podczas szkoleń w grupach. Szkolenia były podzielone na dwie części:

- ✓ wykład (epidemiologia występowania nowotworów w Polsce i w województwie wielkopolskim, patogeneza, czynniki ryzyka i objawy raka piersi, profilaktyka raka piersi),
- ✓ pokaz nauki samobadania piersi z użyciem fantomu.

Projekt ten realizowany był we współpracy z **Gostyńskim Klubem Amazonek**. Szkolenia kierowane były do: uczniów szkół ponadpodstawowych, rodziców i opiekunów uczniów, pracownic zakładów pracy, seniorów, mieszkańców powiatu gostyńskiego. W szkoleniach łącznie udział wzięło 244 uczestników. W roku 2025, ramach projektu szkolenia odbyły się dla:

- ✓ Kobiet z Gminy Borek Wlkp.,
- ✓ Seniorów z Klubu Seniora + w Pępowie,
- ✓ Pracownic Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu,
- ✓ Uczennic z Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Gostyniu,
- ✓ Uczniów z Zespołu Szkół Zawodowych w Gostyniu.

Zdjęcie nr 13, 14 i 15. Realizacja projektu edukacyjnego „Co kryją Twoje piersi” na terenie powiatu gostyńskiego

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

W ramach akcji „**Różowy Październik**” motywowaliśmy dziewczyny i kobiety z powiatu gostyńskiego do regularnego samobadania piersi oraz poddawania się badaniom tj. mammografia i USG piersi. W tym celu, w siedzibie naszej stacji powstał punkt informacyjny dot. profilaktyki raka piersi. Na profilu społecznościowym Facebook umieszczono informacje o naszych działaniach oraz zachęcaliśmy naszych odbiorców do włączenia się do akcji, poprzez przypięcie do ubrania

Różowej Kokardki – międzynarodowy symbol walki z rakiem piersi, oznaczający solidarność z chorymi, wsparcie oraz promowanie profilaktyki.

Zdjęcie nr 16. Punkt informacyjny dot. profilaktyki raka piersi w siedzibie PSSE w Gostyniu

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

Listopad 2025 był „niebieskim miesiącem”, w którym w ramach akcji **#Movember** zwracaliśmy uwagę na zdrowie mężczyzn, zachęcając ich do badań profilaktycznych w kierunku raka jąder i prostaty. Rak jądra najczęściej dotyka mężczyzn między 15. a 40. rokiem życia. Choć jest stosunkowo rzadki (około 1% wszystkich nowotworów mężczyzn, ok. 1 100 przypadków rocznie w Polsce), to w tej grupie wiekowej jest najczęstszym nowotworem złośliwym. W tym celu prowadziliśmy prelekcje dla młodzieży z 3 szkół ponadpodstawowych w powiecie gostyńskim. Uczestnicy spotkań mieli możliwość zapoznać się z instruktarzem samobadania jąder na modelu zakupionym przez Starostwo Powiatowe w Gostyniu. W prelekcjach łącznie uczestniczyło 124 uczniów. Ponadto, przy współpracy z Samodzielnym Publicznym Zespołem Opieki Zdrowotnej w Gostyniu został przygotowany krótki filmik/rolka promujący profilaktykę raka jąder i prostaty. Na stronie internetowej PSSE w Gostyniu i na profilu społecznościowym Facebook umieszczono informację na temat akcji **#Movember**.

Zdjęcie nr 17 i 18. Działania edukacyjne w ramach akcji #Movember w powiecie gostyńskim

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

2.6. Profilaktyka zdrowia i zdrowego stylu życia

„Mamo, Tato – co Wy na to?” to program edukacyjny opracowany przez pracowników Oddziału Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu. Program skierowany jest do rodziców i dzieci w wieku przedszkolnym (5-6-letnich).

Cele programu to:

1. Podniesienie poziomu wiedzy rodziców i opiekunów na temat wybranych elementów rozwoju emocjonalnego, psychicznego i społecznego dzieci 5-6 letnich.
2. Uwrażliwienie rodziców na ich kluczową rolę w rozwoju własnego dziecka.

3. Ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych wśród dzieci 5-6 letnich, ich rodziców i opiekunów.

4. Uświadomienie rodzicom i opiekunom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych u dzieci.
5. Przekonanie rodziców i opiekunów o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych w domu i w środowisku przedszkolnym, które służą poprawie oraz umacnianiu właściwych zachowań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu, jak i społecznemu.
6. Zachęcenie do wspólnego spędzenia czasu rodziców z dziećmi w trakcie rozwiązywania zadań.

W roku szkolnym 2024/2025 na terenie powiatu gostyńskiego program realizowany był w 12 przedszkolach i 16 oddziałach przedszkolnych. Liczba dzieci uczestniczących w programie to 739 przedszkolaków.

„Skąd się biorą produkty ekologiczne”

to ogólnopolski Program, który skierowany jest do dzieci w wieku 5-6 lat, uczęszczających do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych

w szkołach podstawowych. Głównym jego celem jest wzrost poziomu wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych i higienicznych od najmłodszych lat.

W roku szkolnym 2024/2025 na terenie powiatu gostyńskiego program realizowany był w 20 przedszkolach. Liczba dzieci uczestniczących w programie to 493 przedszkolaków.

W roku 2025 kontynuowany był projekt edukacyjny pt.: „Talerz zdrowego żywienia”. Celem projektu jest kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych i popularyzacja zasad prawidłowego bilansowania posiłków poprzez:

- ✓ umiejętność odczytywania schematu „Talerz zdrowego żywienia”,
- ✓ utrwalenie wiedzy na temat grup produktów żywnościowych i ich znaczenia dla prawidłowego funkcjonowania organizmu,
- ✓ dostarczenie wiedzy jakie produkty i w jakich proporcjach powinny być spożywane ciągu dnia,
- ✓ umiejętność odróżnienia produktów zdrowych dla organizmu od niekorzystnych.

Adresatami projektu są dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym (klasy I-III szkół podstawowych) z woj. wielkopolskiego. W ramach projektu, na terenie powiatu gostyńskiego przeprowadzono 10 pogadanek. Liczba dzieci uczestniczących w projekcie to 242.

Zdjęcie nr 19,20, 21, 22. Realizacja projektu edukacyjnego „Talerz zdrowego żywienia” na terenie powiatu gostyńskiego

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

W 2025 roku Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Poznaniu zorganizowała konkurs pod tytułem „Super Śniadanie!”, który był częścią wielkopolskiego projektu edukacyjnego „Talerz

Zdrowego Żywienia”. Konkurs skierowany był do dzieci przedszkolnych (5 i 6-latków) i szkolnych (klasy I-III szkół podstawowych).

Celem konkursu było zwiększanie świadomości dzieci przedszkolnych, szkolnych i ich rodzin na temat grup produktów żywieniowych, odpowiednich ich proporcji w zbilansowanej diecie oraz kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych.

Zadaniem konkursowym było przygotowanie pracy plastycznej przedstawiającej pierwsze lub drugie śniadanie, które spełnia zasady zdrowego żywienia. Do konkursu przystąpiło 38 dzieci 5,6-letnich z 11 przedszkoli oraz 181 uczniów z klas I-III 10 szkół podstawowych z terenu powiatu gostyńskiego. Na etap powiatowy konkursu nadesłano 29 prac w młodszej grupie wiekowej oraz 26 prac w starszej grupie wiekowej.

„Mam zdrowe zęby” to projekt edukacyjny skierowany do uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Celem projektu jest budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad poprawnej higieny jamy ustnej

wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym, poprzez:

- ✓ zwiększenie świadomości dzieci dotyczącej konieczności codziennej, systematycznej dbałości o zdrowie jamy ustnej i zębów;
- ✓ utrwalenie wiedzy na temat podstawowych zasad profilaktyki próchnicy;
- ✓ kształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności wśród dzieci dotyczących właściwej higieny jamy ustnej.

W ramach projektu na terenie powiatu gostyńskiego przeprowadzono 10 pogadanek wraz z instruktażem prawidłowego mycia zębów wśród uczniów klas I-III szkół podstawowych. Dodatkowo przeprowadzono pogadankę w temacie higieny jamy ustnej dla trzech grup dzieci, które uczęszczały na półkolonie podczas wypoczynku letniego. Łącznie edukacją objęto ok 223 dzieci.

Zdjęcie nr 23 i 24. Realizacja projektu edukacyjnego „Mam zdrowe zęby” na terenie powiatu gostyńskiego

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

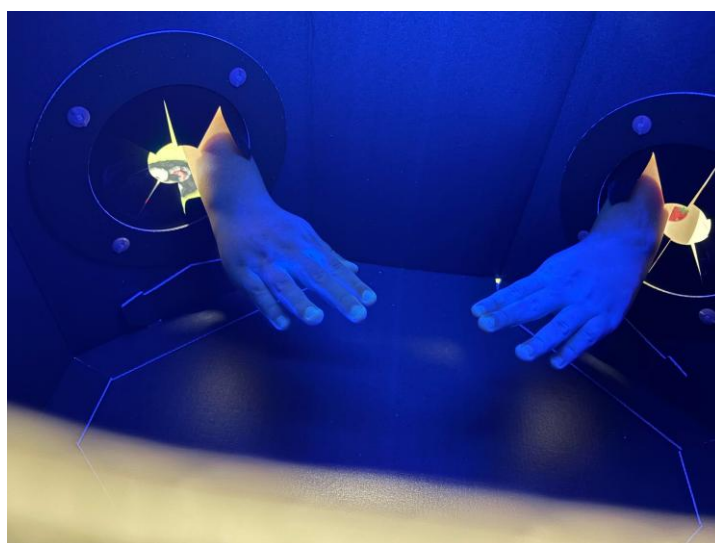
W roku 2025, w placówkach oświatowo zdrowotnych na terenie powiatu gostyńskiego, przeprowadzono inne pogadanki w ramach profilaktyki zdrowa i zdrowego stylu życia. W Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Ziemi Gostyńskiej w Gostyniu przeprowadzono prelekcje dla uczniów nt. **zaburzeń odżywiania** (bulimia i anoreksja). W spotkaniu uczestniczyło 11 uczniów z klasy biologiczno-chemicznej.

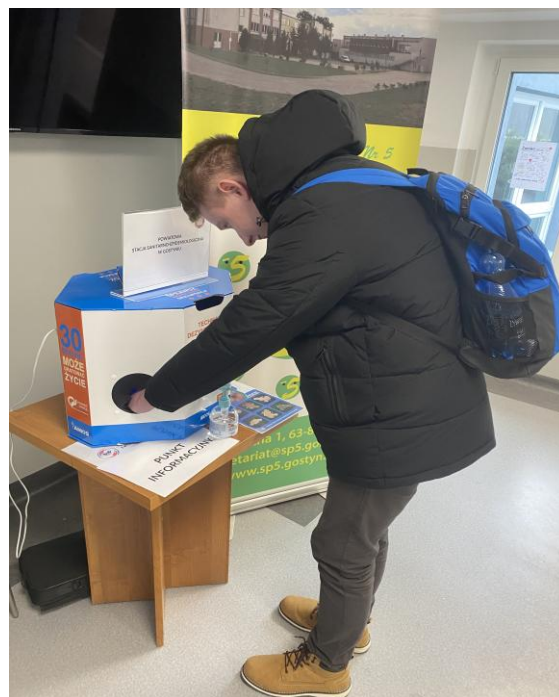
Ponadto działania edukacyjne związane ze zdrowym odżywianiem i zdrowym stylem życia prowadzono dla seniorów z powiatu gostyńskiego. Dla uczestników Klubu Senior + w Pępowie zostało zorganizowane spotkanie, na którym przeprowadzono prelekcję w ramach kampanii informacyjnej EFSA „Safe2Eat - Wybieraj bezpieczną żywność”. W spotkaniu uczestniczyło 40 osób.

Kolejny rok z rzędu prowadziliśmy działania profilaktyczne związane profilaktyką mycia rąk. Nasze działania urozmaiciła lampa UV zakupiona przez Gminę Gostyń. Z okazji Światowego Dnia Mycia Rąk przeprowadziliśmy pogadankę w grupie przedszkolnej „Biedronki” na temat profilaktyki mycia rąk oraz zapoznano dzieci z instruktażem mycia rąk. Każde dziecko miało

za zadanie umyć ręce zgodnie z instrukcją, a następnie sprawdzić przy użyciu lampy UV, czy ich technika jest prawidłowa. Dzieci wykazały duże zainteresowanie, chętnie uczestniczyły w działaniach i zadawali pytania. Stoisko informacyjno-edukacyjne z lampą UV zostało przygotowane również w grudniu dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 5 w Gostyniu.

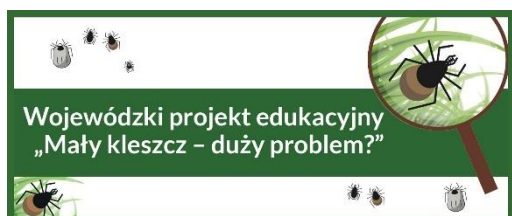
Zdjęcie nr 25, 26, 27, 28, 29. Działania edukacyjne związane z profilaktyką mycia rąk prowadzone w placówkach oświatowych w powiecie gostyńskim

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

2.7. Profilaktyka chorób odzwierzęcych i pasożytniczych

Wojewódzki projekt edukacyjny „Mały kleszcz – duży problem” Celem projektu realizowanego na terenie woj. wielkopolskiego od 2018 roku, jest wzrost poziomu wiedzy społeczeństwa na temat kleszczy, związanych nimi zagrożeń oraz profilaktyki

chorób odkleszczowych. Podczas realizacji Projektu w roku 2025 na terenie powiatu gostyńskiego, przeprowadzono szkolenie wraz z instruktorem prawidłowego wyjmowania kleszczy dla uczestników Dziennego Domu Seniora + w Gostyniu oraz Klubu Senior+ w Pępowie.

Wszyscy uczestnicy spotkania otrzymali ulotki informacyjne – łącznie ok. 61. Dodatkowo cyklicznie umieszczano informacje dotyczące profilaktyki chorób odkleszczowych, występowania kleszczy, prawidłowego usuwania kleszczy, szczepień ochronnych na profilu społecznościowym Facebook.

Zdjęcie nr 30. Szkolenie wraz z instruktazem prawidłowego wyjmowania kleszczy dla uczestników Klubu Senior+ w Pępowie.

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

2.8. Profilaktyka szczepień ochronnych

W ramach **Europejskiego Tygodnia Szczepień** przypadającego na 27 kwietnia – 3 maja 2025r. przeprowadzono zintensyfikowane działania na rzecz promocji szczepień ochronnych. Pracownice Sekcji Epidemiologii odwiedziły Oddział Noworodkowy Szpitala w Gostyniu. Podczas wizyty przeprowadzono rozmowy z lekarzem oddziału i położnymi na temat znaczenia szczepień ochronnych dla zdrowia dzieci oraz rozdano teczki tematyczne zawierające ulotki i materiały informacyjne. W siedzibie PSSE w Gostyniu funkcjonował punkt informacyjno-edukacyjny poświęcony znaczeniu szczepień w ochronie zdrowia i życia. Wśród odwiedzających prowadzono konsultacje oraz dystrybuowano materiały informacyjne i ulotki. Do 18 placówek medycznych z terenu powiatu gostyńskiego oraz do trzech redakcji lokalnych mediów przekazano broszury informacyjne wraz z plakatami dot. Europejskiego Tygodnia Szczepień 2025. Na profilu społecznościowym Facebook oraz na stronie internetowej umieszczono informację nt. założeń obchodów Europejskiego Tygodnia Szczepień.

Zdjęcie nr 31. Obchody Europejskiego Tygodnia Szczepień na terenie powiatu gostyńskiego

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

W roku 2025 kontynuowaliśmy działania informacyjne w ramach powszechnego programu **szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)** w szkołach powiatu gostyńskiego. Zgodnie z założeniami i celami Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020 – 2030, z darmowych szczepień mogą skorzystać dzieci po ukończeniu 9 roku życia, aż do ukończenia 14 roku życia. Kluczowym celem programu szczepień zalecanych przeciw HPV jest zmniejszenie liczby osób z nowotworami szyjki macicy oraz innymi chorobami nowotworowymi wywoływanymi przez wirus brodawczaka ludzkiego. W ramach zwiększenia dostępności szczepień przeciw HPV, szczepienia mogą odbywać się na terenie szkoły, jeśli zapewnione zostaną odpowiedni do szczepienia. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu włączył się w promowanie szczepień przeciw HPV, poprzez rozmowy z władzami gmin powiatu gostyńskiego. Do szkół podstawowych z powiatu gostyńskiego oraz do redakcji lokalnych mediów został przesłany film promujący szczepienia przeciw HPV. Na profilu społecznościowym Facebook cyklicznie umieszczano informacje dotyczące profilaktyki szczepień przeciw HPV.

W ramach kampanii „**Jesień bez infekcji**” w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gostyniu przygotowaliśmy punkt informacyjny, w którym promowaliśmy szczepienia ochronne przeciwko chorobom infekcyjnym, nasilającym się w sezonie jesienno-zimowym: grypa, covid-19, RSV, krztusiec, pneumokoki. We wrześniu 2025 roku, wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Gostyniu przeprowadziliśmy wspólne działania ph. „Tydzień

profilaktyki”, podczas których informowaliśmy seniorów z powiatu gostyńskiego o kampanii „Jesień bez infekcji”, a szczególnie zachęcaliśmy do bezpłatnych lub refundowanych szczepień. Spotkanie zorganizowano dla seniorów z gminy Piaski oraz z gminy Pogorzela – łącznie 50 uczestników. Również dla szkolnych koordynatorów zdrowia przeprowadzono pogadankę w tym temacie. Wszyscy uczestnicy spotkania otrzymali ulotki tematyczne, a informacja o kampanii i naszych działaniach została umieszczona na stronie internetowej i profilu społecznościowym Facebook PSSE w Gostyniu.

Zdjęcie nr 32, 33 i 34. Działania w ramach kampanii „Jesień bez infekcji” na terenie powiatu gostyńskiego

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

2.9. Działania promocyjne

W roku 2025 pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Gostyniu uczestniczyli w:

- ✓ Festynie z okazji „Światowego Dnia Wody”, zorganizowanym przez Gminne Centrum Kultury w Poniecu. Wystawiono stoisko informacyjno-edukacyjne, przy którym uczestnicy imprezy poznali m.in. sprzęt i metody do poboru próbek wody. Ponadto, mieli możliwość wykonać oznaczenie pH w wodzie oraz eksperymenty ukazujące rolę wody w przyrodzie. Dodatkowo uczestnicy otrzymali gadżety z logo Inspekcji Sanitarnej (balony, długopisy, ołówki, notesy) oraz ulotki dotyczące Bakterii *Legionella* sp. w instalacjach wody ciepłej. Stoisko cieszyło się dużym zainteresowaniem.

Zdjęcie nr 35 i 36. Stoisko informacyjno -edukacyjne PSSE w Gostyniu na festynie z okazji „Światowego Dnia Wody” w Poniecu

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

- ✓ akcji pn. „Bezpieczny i zdrowy senior” prowadzonej na targowisku miejskim w Gostyniu, w ramach programu profilaktycznego „Bezpieczeństwo seniorów”, organizowanej przez Komendę Powiatową Policji w Gostyniu. Nasze działania prowadzone były w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia. Z seniorami rozmawialiśmy o: szczepieniach ochronnych, właściwej diecie, zdrowym stylu życia i badaniach profilaktycznych.

Zdjęcie nr 37. Stoisko informacyjno -edukacyjne PSSE w Gostyniu podczas akcji pn. „Bezpieczny i zdrowy senior” na targowisku miejskim w Gostyniu

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

- ✓ Międzypowiatowym Turnieju Piłkarskim dla Klas Policyjnych o Puchar Komendanta Powiatowego Policji w Gostyniu. Na zielonym terenie przy Zespół Szkół Rolniczych im. gen. J. Wybickiego w Grabonogu wystawiliśmy swoje stoisko informacyjno-edukacyjne, gdzie promowaliśmy zdrowy styl życia, profilaktykę szczepień i uzależnień, a także zasady bezpieczeństwa zdrowotnego wśród młodzieży i dorosłych.

Zdjęcie nr 38. Stoisko informacyjno -edukacyjne PSSE w Gostyniu na I Międzypowiatowym Turnieju Piłkarskim

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

- ✓ Dniach Borku Wielkopolskiego z Powiatem Gostyńskim. Wystawiono stoisko informacyjno – edukacyjne, na którym uczestnicy imprezy mogli zapoznać się z m.in.: z zasadami zdrowego stylu życia, sposobami wyjmowania kleszczy, metodą prawidłowego mycia zębów i rąk. Ponadto mieli możliwość założenia narkogogli i alkogogli oraz wykonania pomiaru poziomu tlenu w wydechym powietrzu za pomocą smokerlyzera. Prowadzono również działania w ramach wiosennej edycji Europejskiego Tygodnia Testowania HIV/AIDS.

Zdjęcie nr 39. Stoisko informacyjno -edukacyjne PSSE w Gostyniu na Dniach Borku Wielkopolskiego z Powiatem Gostyńskim

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

- ✓ Festynie zorganizowanym przez Ośrodek Sportu i Rekreacji pn. „Sportowy Dzień Dziecka”. Podczas imprezy zorganizowano wiele działań informacyjno – edukacyjnych, głównie związanych z: higieną jamy ustnej, zdrowym stylem życia i bezpieczną żywnością, talerzem zdrowego żywienia, bezpiecznym wypoczynkiem podczas wakacji, prawidłowym myciem rąk, zapobieganiem chorobom odkleszczowym, profilaktyką uzależnień. Dodatkowo uczestnicy otrzymali gadżety z logo Inspekcji Sanitarnej.

Zdjęcie nr 40. Stoisko informacyjno -edukacyjne PSSE w Gostyniu na festynie zorganizowanym przez Ośrodek Sportu i Rekreacji pn. „Sportowy Dzień Dziecka”

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

- ✓ pikniku edukacyjno-profilaktycznym dla dzieci i młodzieży pn. „Dzień Bezpieczeństwa” prowadzonej w ramach programu „Razem bezpieczniej”, zorganizowanym przez Komendę Powiatową Policji w Gostyniu stadionie w Pępowie. Wystawiono stoisko informacyjno – edukacyjne, na którym uczestnicy imprezy mogli zapoznać się z m.in.: zasadami zdrowego stylu życia, sposobami wyjmowania kleszczy, profilaktyki wszawicy, metodą prawidłowego mycia zębów i rąk, zasadami prawidłowego doboru tornistra szkolnego. Ponadto mieli możliwość założenia narkogogli i alkohologli oraz wykonania pomiaru poziomu tlenu węgla w wydychanym powietrzu za pomocą smokerlyzera.

Zdjęcie nr 41 i 42. Stoisko informacyjno -edukacyjne PSSE w Gostyniu na pikniku edukacyjno-profilaktycznym pn. „Dzień Bezpieczeństwa” w Pępowie

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

- ✓ 16. EKO-FESTYNIE „Raduj się Ziemi!” . Nasze stoisko chętnie odwiedzały dzieci jak i dorośli, aby dowiedzieć się więcej na temat: zdrowego odżywiania; bezpiecznej żywności w ramach kampanii EFSA; kosmetyków oraz ich prawidłowego oznakowania, opakowania i składu; higieny jamy ustnej; prawidłowego mycia rąk; bezpiecznego wypoczynku podczas wakacji; zapobiegania chorobom odkleszczowym. W ramach profilaktyki uzależnień, osoby dorosłe mogły zapoznać się z działaniem alkoholu i narkotyków oraz zbadać poziom tlenu w wydechowym powietrzu.

Zdjęcie nr 43. Stoisko informacyjno -edukacyjne PSSE w Gostyniu na 16. EKO-FESTYNIE

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

- ✓ wydarzeniu dla dzieci i młodzieży „Bezpieczne Wakacje” zorganizowanym przez Komenda Powiatowa Policji w Gostyniu I Powiat Gostyński. Podczas pikniku zorganizowano pokazy sprzętu ratowniczego, umundurowania oraz zapoznano z pracą policjanta, żołnierza oraz strażaka, jak również innych służb związanych z bezpieczeństwem podczas wakacji. Pracownicy PSSE w Gostyniu przygotowali stoisko informacyjno-edukacyjne związane z tematem: bezpieczeństwa podczas wakacji oraz bezpiecznych tatuaży, czy też bezpiecznego korzystania z prysznica pod kontem bakterii Legionella. Ponadto, rozmawialiśmy na temat higieny jamy ustnej, zdrowego odżywiania, chorób odkleszczowych oraz o profilaktyce uzależnień.

Zdjęcie nr 44. Stoisko informacyjno - edukacyjne PSSE w Gostyniu podczas wydarzenia dla dzieci i młodzieży „Bezpieczne Wakacje”

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

- ✓ uroczystych obchodach 106. rocznicy powołania Policji Państwowej. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Komendę Powiatową Policji w Gostyniu. Na placu przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Gostyniu przygotowaliśmy stoisko z tematami dot. profilaktyki zdrowia, a dokładnie: higieny jamy ustnej i mycia rąk, zdrowego odżywiania, bezpiecznych wakacji, chorób zakaźnych przenoszonych przez kleszcze, zagrożeniach związanych z używkami tj. alkohol, narkotyki, nikotyna.

Zdjęcie nr 45. Stoisko informacyjno - edukacyjne PSSE w Gostyniu na uroczystych obchodach 106. rocznicy powołania Policji Państwowej

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

- ✓ działaniach pn. „Bezpieczne grzybobranie” zorganizowanych przez Komendę Powiatową Policji w Gostyniu. Podczas rozmów z lokalną społecznością na targowisku miejskim w Gostyniu, zwracaliśmy uwagę na choroby przenoszone przez kleszcze (borelioza i kleszczowe zapalenie mózgu - KZM) oraz na ryzyko, jakie może przynieść zatrucie grzybami. Na naszym stoisku informacyjno – edukacyjnym uczestnicy tego wydarzenia mogli zapoznać się również z bezpiecznymi sposobami wyjmowania kleszczy.

Zdjęcie nr 46. Stoisko informacyjno - edukacyjne PSSE w Gostyniu podczas działań pn. „Bezpieczne grzybobranie” na targowisku miejskim w Gostyniu

Źródło: Nadleśnictwo Piaski

- ✓ „Dożynkach Powiatowych” zorganizowanych przez Powiat Gostyński. Przygotowano stoisko informacyjno – edukacyjne, na którym uczestnicy imprezy mogli zapoznać się z m.in.: sposobami wyjmowania kleszczy, metodą prawidłowego mycia zębów, zasadami zdrowego odżywiania w ramach kampanii EFSA, postępowanie w przypadku wystąpienia wszawicy oraz postępowaniem w sytuacji zagrożeń związanych z używkami tj. alkohol, narkotyki, nikotyna. Ponadto na naszym stoisku omawialiśmy tematy związane z: bezpieczeństwem podczas wakacji, bezpiecznymi tatuażami, bezpiecznym korzystaniem z prysznic pod kontem bakterii Legionella, odpowiednim doбором tornistra szkolnego. Dodatkowo uczestnicy otrzymali gadżety z logo Inspekcji Sanitarnej (balony, notesy, plan lekcji, długopisy).

Zdjęcie 47. Stoisko informacyjno-edukacyjne PSSE w Gostyniu na Dożynkach Powiatowych

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

- ✓ wydarzeniu ramach Wielkopolskiej Ofensywy Rowerowej. Na zielonym terenie, przy Szkole Podstawowej w Piaskach, prowadziliśmy działania edukacyjno-informacyjne dotyczące: zdrowego odżywiania, zasad prawidłowej higieny jamy ustnej i rąk, ochrony przed kleszczami, bezpiecznego grzybobrania, zagrożeń związanych z używkami tj. alkohol, narkotyki, nikotyna.

Zdjęcie 48. Stoisko informacyjno-edukacyjne PSSE w Gostyniu podczas Wielkopolskiej Ofensywy Rowerowej

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

- ✓ w Festynie Rodzinnym w Pogorzeli, gdzie prowadziliśmy działania związane z profilaktyką: chorób przyzębia; chorób odkleszczowych z instruktażem prawidłowego usuwania kleszcza; uzależnień od alkoholu i narkotyków; antytytoniową, w ramach której osoby zainteresowane mogły zbadać zawartość tlenu węgla w wydychanym powietrzu za pomocą smokolizera. Ponadto najmłodszy uczestniczyli w zabawach dotyczących zdrowego żywienia i higieny mycia rąk. Duże zainteresowanie wzbudził też temat związany z doбором odpowiedniego tornistra szkolnego.

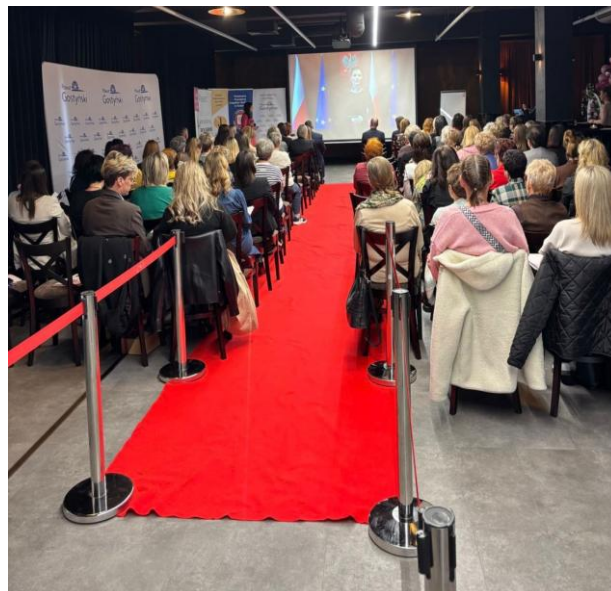
Zdjęcie 49. Stoisko informacyjno-edukacyjne PSSE w Gostyniu podczas Festynu Rodzinnego w Pogorzeli

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

- Konferencji pod hasłem #jestemzdrowa Rusz się na badania. Organizatorzy tego wyjątkowego wydarzenia to: Gostyńskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet „Jestem”, Powiat Gostyński, Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Gostyniu. Konferencja ta była objęta Honorowym Patronatem przez Panią Agatę Sobczyk – Wojewodę Wielkopolską. Wydarzenie to skierowane było przede wszystkim do kobiet i miało na celu promowanie zdrowego stylu życia, profilaktyki oraz świadomego dbania o własne zdrowie. Uczestniczki dowiedziały się również, jak wspierać kobiety z najbliższego otoczenia w podejmowaniu działań prozdrowotnych. W tym spotkaniu uczestniczyło ok. 100 kobiet, a także zaproszonych gości i przedstawicieli instytucji publicznych. Główne tematy podejmowane podczas konferencji: Moje zdrowie – program realizowany przez NFZ; Endometrioza – od diagnozy do leczenia; Uroginekologia – co to takiego?; Zdrowe ciuchy – czym się kierować przy doborze ubrań?; Jak obniżyć stres i schudnąć?; Ruch to zdrowie! Na koniec konferencji odbył się panel dyskusyjny, w którym prelegenci próbowali odpowiedzieć na pytanie: Dlaczego nie chcemy się badać? W dyskusji uczestniczyli: Michał Ostrowski – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu; Kamila Gogół – Pielęgniarka onkologiczna, certyfikowany doradca laktacyjny; Elżbieta Kaspercak – Prezes stowarzyszenia Gostyńskiego Klubu Amazonek. Na uczestników konferencji czekały również stoiska informacyjne, które przygotowali: Gostyński Klub Amazonek, Wielkopolski Oddział Wojewódzki NFZ, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Gostyniu.

**Zdjęcie 50, 51 i 52. Działania PSSE w Gostyniu podczas Konferencji pod hasłem #jestemzdrowa
Rusz się na badania**

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

3. Podsumowanie

1. W 2025 roku realizowano programy edukacyjne o zasięgu krajowym i wojewódzkim. Podjęte zadania zmierzały do ochrony i umacniania zdrowia i skierowane były do różnych grup odbiorców: do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, ich rodziców i opiekunów, młodzieży ze szkół ponadpodstawowych, ich rodziców i opiekunów oraz ogółu społeczeństwa.
2. Wszystkie programy oraz akcje edukacyjne realizowane były w oparciu o wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu oraz wynikały z potrzeb środowiska lokalnego. Były one realizowane przy szerokiej współpracy wielu instytucji.
3. W 2025 roku Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Gostyniu umieszczała regularnie na profilu społecznościowym Facebook najważniejsze informacje z zakresu działania Inspekcji.
4. W placówkach nauczania i wychowania na terenie powiatu gostyńskiego przeprowadzono łącznie 29 wizytacji działalności oświatowo - zdrowotnej i promocji zdrowia. Podczas wizytacji dokonano 56 ocen realizacji programów profilaktycznych.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Gostyniu w roku 2025 sprawował zapobiegawczy nadzór sanitarny na terenie powiatu gostyńskiego. W ramach wykonywanych zadań sprawowano nadzór nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy, higieny nauczania i wychowania, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz warunkami higieniczno-sanitarnymi udzielania świadczeń zdrowotnych. Działania podejmowano na etapie planowania, projektowania i dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, zgodnie z zakresem określonym w Ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zadania wykonywano współdziałając w postępowaniu administracyjnym prowadzonym w sprawach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w sprawach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, czy współdziałając w innym postępowaniu prowadzonym przez organ administracji architektoniczno-budowlanej. Ponadto realizowano zadania wynikające z przepisów Ustawy Prawo budowlane, Prawo ochrony środowiska, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także wynikające z rozporządzeń wykonawczych do tych ustaw. Stanowiska zajmowano na podstawie dokonanej oceny warunków sanitarnych i zdrowotnych. Poprzez takie działania sprawowano nadzór zapobiegawczy nad stanem sanitarnym terenu objętego kontrolą. Celem nadzoru była ochrona zdrowia ludzi przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób.

W 2025 roku, w ramach działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie gostyńskim, w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, zajęto m.in.:

- ✓ 13 stanowisk w sprawach środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia,
- ✓ 52 stanowiska w sprawach dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- ✓ 28 stanowisk w sprawach dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych,
- ✓ 410 stanowisk w sprawach uzgodnienia warunków zabudowy,
- ✓ 34 stanowiska w niewymienionych powyżej.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w roku 2025 wydano łącznie 14 opinii w następujących zakresach:

- ✓ Ustalenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, które zostaną uwzględnione w prognozie oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego- 4 opinie.
- ✓ Oceny projektów dokumentów strategicznych (miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów ogólnych) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko- 10 opinii.

Analiza projektów dokumentów w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów ogólnych) umożliwia ocenę w zakresie higienicznym i zdrowotnym przyjętych rozwiązań w zakresie: gospodarki energetycznej, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami itp.

Uzgodnienia w zakresie przedsięwzięć wymagających oceny oddziaływania na środowisko

W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko wydano łącznie 65 opinii, w tym 52 opinie w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W czterech przypadkach wyrażono opinię, że dla przedsięwzięcia istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz określono zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Dotyczyło to przedsięwzięć polegających na budowie zespołu elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy do 112 MW, 95MW i 35 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz budowy chlewni.

Ponadto wydano 13 opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wydane opinie dotyczyły: rozbudowy gospodarstwa rolnego o dodatkową obsadę (4 opinie), budowy obory (4 opinie), budowy chlewni (1 opinia), budowy punktu zbierania odpadów (1 opinia), budowa parkingu dla samochodów ciężarowych (1 opinia), budowa elektrowni wiatrowych (2 opinie),

Uzgodnienia dla przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczą oceny projektowanych rozwiązań w zakresie zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania tych przedsięwzięć na zdrowie i warunki życia ludzi między innymi zabezpieczenia związanego z komfortem akustycznym, ochroną powietrza atmosferycznego, ochroną ujęć wody.

Uzgodnienie dokumentacji projektowych inwestycji, w szczególności projektów budowlanych.

W procesie inwestycyjnym nie uzgodniono żadnego projektu budowlanego.

Udział w dopuszczeniu obiektów budowlanych do użytkowania

W roku 2025 uczestniczono w procesie dopuszczenia do użytkowania 28 obiektów. Czynności kontrolne w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania dotyczyły oceny zgodności wykonania inwestycji z projektem budowlanym w zakresie wymagań higieniczno-zdrowotnych. Inwestycje były wykonywane zgodnie z dokumentacją projektową lub wprowadzano nieistotne zmiany w trakcie ich realizacji, w stosunku do zgłoszonych obiektów nie zostały wydane sprzeciwy wobec dopuszczenia obiektów budowlanych do użytkowania. Wszystkie obiekty posiadały decyzje o pozwoleniu na budowę wydane przez właściwy organ. Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych w szczególności: budowy hal produkcyjno-magazynowych, hal warsztatowych, budynków użyteczności publicznej (żłobek, przedszkole, sala wiejska, stadion sportowy), budynków zakładów produkcyjnych, lokali usługowych (gastronomicznych, handlowych, hotelarskich).

Zdjęcie nr 1. Odbiór budynku handlowo-magazynowego w Piaskach

Źródło: z zasobów PSSE w Gostyniu

Uzgodnienie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

Uzgodniono warunki zabudowy w projekcie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Wydano 410 postanowień, w tym 376 postanowień dotyczących projektu decyzji o warunkach zabudowy, a 34 postanowienia dotyczących projektu decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Zapobiegawczy nadzór sanitarny odpowiedział na 4 zawiadomienia dot. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz współpracował z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Poznaniu (w zakresie 34 spraw).

Zapobiegawczy nadzór sanitarny, działający na terenie powiatu gostyńskiego realizuje zadania mające na celu zapewnienie właściwego stanu pod względem wymagań sanitarnych i zdrowotnych w nowo projektowanych lub w modernizowanych obiektach w celu wyeliminowania zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia ludzi.

W roku 2025 liczba spraw rozpatrywanych w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Gostyniu wynosiła 555 spraw.

ZAKOŃCZENIE

Na terenie powiatu gostyńskiego, w obszarach nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, nie odnotowano istotnych zmian w stosunku do lat poprzednich.

Sytuacja epidemiologiczna kształtowała się pomyślnie, nie odnotowano przypadków zachorowań na choroby zakaźne szczególnie niebezpieczne.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi spełnia normy ustanowione przepisami i nie stanowi zagrożenia dla zdrowia. Przedsiębiorstwa wodociągowe ściśle współpracują z Państwową Inspekcją Sanitarną w zakresie kontroli wewnętrznej jakości produkowanej wody przeznaczonej do spożycia.

W zakresie bezpieczeństwa żywności współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Gostyniu, a także z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gostyniu, w szczególności przeprowadzając wspólne kontrole podmiotów gospodarczych zajmujących się produkcją lub obrotem żywności i rolników prowadzących działalność w zakresie produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich.

Programy oświatowo - zdrowotne na terenie powiatu gostyńskiego realizowane były we współpracy z dyrektorami szkół, przedszkoli, przedstawicielami samorządów oraz innych instytucji, towarzystw i z dużym zaangażowaniem uczniów i młodzieży.

Na stronie internetowej oraz na profilu społecznościowym Facebook Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Gostyniu umieszczane były ważne informacje dotyczące bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa, nasze działania profilaktyczne i promocyjne.

<https://www.facebook.com/psse.gostyn>

Działalność kontrolno - represyjna na terenie powiatu gostyńskiego w 2025 roku przedstawiała się następująco:

- ✓ liczba przeprowadzonych kontroli - **1535**
- ✓ liczba wydanych decyzji merytorycznych - **180**
- ✓ liczba wydanych decyzji płatniczych - **226**
- ✓ liczba postanowień - **436**
- ✓ liczba pobranych próbek - **546**
- ✓ liczba tytułów wykonawczych - **9**
- ✓ liczba wniosków o ukaranie - **0**
- ✓ liczba nałożonych mandatów - **13**
- ✓ kwota mandatów - **4700,00 zł**